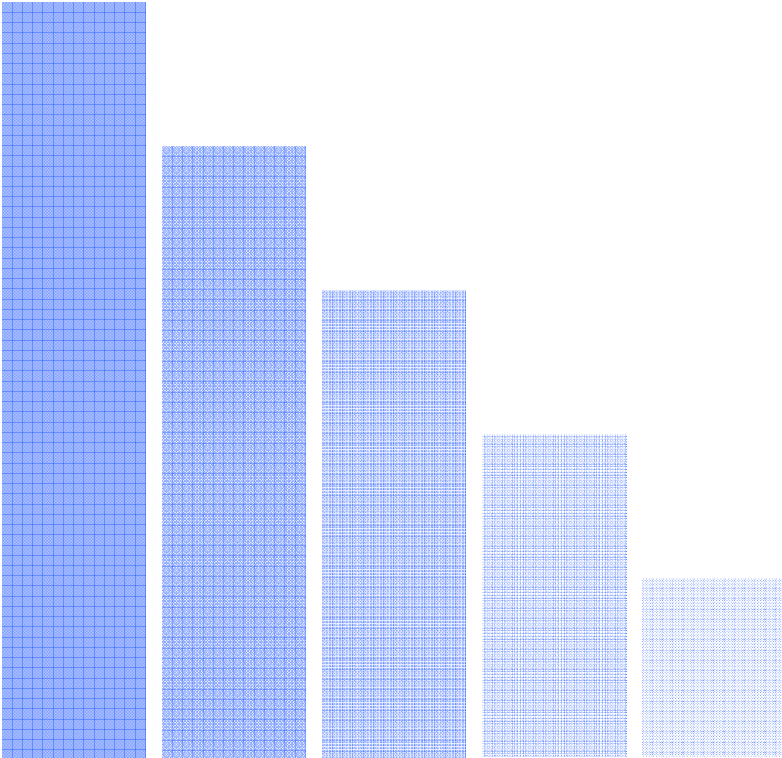

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MERKEZ BANKASI

ÜÇ AYLIK BÜLTEN

SAYI: 2012-I

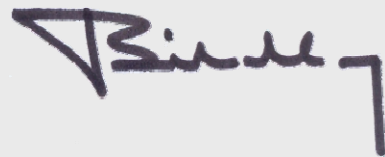
Ö N S Ö Z

Uluslararası piyasalarda devam etmekte olan özellikle Avrupa Birliği (AB) kaynaklı istikrarsızlığın ülkemiz ekonomisini de olumsuz etkileme potansiyeli taşıdığı bilinmektedir. Avrupa Birliğinde şiddetini artırarak sürdüren ekonomik sorunların giderilmesine yönelik gösterilen çabaların veya üretilen çözümlerin yetersiz kaldığı görülmektedir. Nitekim İspanya, bankacılık sektöründeki sermaye yetersizliğini giderebilmek için İrlanda, Portekiz ve Yunanistan'ın ardından yardım talebinde bulunan dördüncü AB ülkesi olmuştur. Güney Kıbrıs'ın kurtarma planına acilen ihtiyacı olan beşinci ülke olduğu gerek AB, gerekse Güney Kıbrıs yetkilileri tarafından resmen ifade edilmektedir. Dolayısıyla ülkemiz açısından, bankacılık sektörümüzün ekonomideki rolü ve önemi de dikkate alındığı zaman, ekonomik sorunların bulaşıcı ve olumsuz etkilerini sınırlandırmak amacıyla ihtiyatlı bir yaklaşım içerisinde olmayı sürdürmemizin gerekli ve yararlı olduğu düşünülmektedir.

Bilindiği üzere, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası (Kurum/Banka) gerek basılı yayınlarla ve gerekse internet sitesinden yayımladığı verileri, ilgili kesimlerin kullanımına sunmaktadır. Bültenlerde yer alan verilerin 'Parasal ve Finansal Gelişmeler', 'Finansal İstikrar Analizi' ve KKTC Merkez Bankası ile KKTC bankacılık sektörünü ilgilendiren bölümler Kurumumuz tarafından, diğerleri ise yasal yönden ilgili konularda veri üretmekle yetkili kılınmış kurumlarca hazırlanmakta ve sağlanan en güncel veriler tarafımızdan kaynak gösterilmek suretiyle kullanılmaktadır. Tarafımızdan üretilen ve yayımlanan verilerin güvenilir, tutarlı, tarafsız, güncel ve şeffaf olmasına özel özen gösterilmektedir.

2011 yılının üçüncü çeyrek dönemine ait Bültende de belirtildiği üzere, karar alıcıların, araştırmacıların ve ilgili diğer kesimlerin yararlanacağı düşüncesiyle, bu Bültenden başlayarak istatistiki verilerinin kapsamını genişletme cihetine gidilmiştir. Bu çerçevede ilk aşamada "Parasal ve Finansal Gelişmeler" konusunda 8, "Dış Ekonomik İlişkiler" konusunda 11 ve "İstihdam ve Fiyatlar" konusunda 3 olmak üzere toplam 22 adet yeni tablo, Bültene dahil edilmiştir. Bazı bakanlıklardan/kurumlardan talep edilen verilerin tedarik edilmesiyle birlikte, bunların da kullanıcıların hizmetine sunulması mümkün olabilecektir.

Bülten'in kullanıcılarına yararlı olmasını diler, gayretlerinden dolayı mesai arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Bilal San
Başkan

YÖNETİCİ ÖZETİ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti **gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH)** değerinin 2011 yılında bir önceki yılın aynı dönemine göre sabit fiyatlarla (reel olarak) yüzde 4,2, cari fiyatlarla yüzde 17,8 oranında arttığı; 2012 yılında ise GSYH'nın sabit fiyatlarla yüzde 4, cari fiyatlarla yüzde 12,3 oranında artacağı ve 7.4 milyar TL'ye yükseleceği tahmin edilmektedir.

2012 yılı Mart ayında **Tüketici Fiyat Endeksi'nde (TÜFE)** bir önceki aya göre yüzde 0,9, 2011 yılı sonuna göre yüzde -0,03 ve bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 10,4 oranlarında değişim gerçekleşmiştir. Bir önceki yılın aynı ayına göre TÜFE'de en yüksek artış ise, yüzde 16,4 ile konut, su, elektrik, gaz, ve diğer yakıtlar grubunda gerçekleşmiştir. 2012 yılı Nisan sonunda 11,4 olarak gerçekleşen yıllık TÜFE, geçen yılın Ağustos ayından sonra ilk kez tek haneye inerek Mayıs 2012 sonu itibarıyla yüzde 9,6 oranında gerçekleşmiştir.

Ticaret Dairesi'nce oluşturulan geçici dış ticaret verilerine göre, 2011 yılı sonunda 2010 yılı sonuna göre **dış ticaret açığı** yüzde 14 oranında artmış ve 1.612,5 milyon dolar olmuştur. Bu dönemde ihracat yüzde 26,6, ithalat yüzde 14,7 oranlarında artmış ve sırasıyla 115, 1.728 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2010 yılında yüzde 6 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı, 2011 yılında yüzde 6,7 seviyesine yükselmiştir.

KKTC Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Dairesi Müdürlüğü tarafından hazırlanan verilere göre; kayıtlı işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemi itibarıyla 17 kişi artarak, 972 kişiye yükselmiş olmakla birlikte, 2011 yılının son çeyreğinde başlayan kayıtlı işsiz sayısındaki azalmanın 2012 yılının ilk çeyreğinde de devam ettiği gözlenmektedir.

KKTC'ye gelen yabancı **yolcu sayısı** 2012 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 19,7 oranında artmış ve toplam 191.160 kişiden 228.891 kişiye yükselmiştir. Turistik konaklama tesislerinde 2011 yılı birinci çeyreğinde ortalama yüzde 26,9 olan **doluluk oranı**, 2012 yılı birinci çeyreğinde yüzde 2,6 oranında artış göstermiş ve yüzde 27,6'ya ulaşmıştır.

2012 mali yılı ilk çeyreği itibarıyla **bütçe giderleri toplamı**, bir önceki yılın aynı dönemine göre 91,3 milyon TL artarak 754,2 milyon TL'ye ulaşmış; **bütçe gelirleri toplamı ise** 96,9 milyon TL artarak 550,4 milyon TL'den, 647,3 milyon TL'ye yükselmiştir.

Bankacılık sektöründe faaliyet gösteren **banka sayısı**, 2012 yılı birinci çeyreği itibarıyla 22'dir. Sektördeki 22 bankanın 3'ü kamu bankası, 12'si özel sermayeli banka ve 7'si şube bankasıdır. **Bankacılık sektöründe** istihdam edilen **personel sayısı**, Aralık 2011 - Mart 2012 döneminde 34 kişi artarak 2.485 kişiden 2.519 kişiye yükselmiştir.

Bankacılık sektörünün aktif toplamı 2011 yılsonuna göre yüzde 1 oranında azalarak Mart 2012 itibarıyla 9.815,4 milyon TL seviyesine gerilemiştir. Mart 2011 - Mart 2012 döneminde likit aktiflerde ve diğer aktiflerdeki daralmaya karşın, brüt krediler ile MDC'de genişleme olduğu görülmektedir. Aynı dönemde brüt kredilerin aktif toplam içerisindeki payı yüzde 56'dan yüzde 59,5'e, MDC yüzde 7,1'den yüzde 8,7 düzeyine yükselirken, likit aktifler yüzde 27,2'den yüzde 24'e, diğer aktifler ise yüzde 9,7'den yüzde 7,8'e düşmüştür. Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, Aralık 2011 - Mart 2012 döneminde yüzde 1 azalmıştır.

Brüt krediler, Mart 2012 sonunda bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,4 oranında azalmıştır. Geçmiş dönemlerde olduğu gibi, Mart 2012 itibarıyla da işletme kredileri 2.857,6 milyon TL ile kredi türleri arasında birinci sırada yer almaktadır. Bunu 1.739,9 milyon TL ile tüketici kredileri izlemektedir.

2011 yılsonunda 466,1 milyon TL olan toplam **tahsili gecikmiş alacaklar (TGA)**, 2012 yılı birinci çeyreği itibarıyla yüzde 3,2 oranında artarak 481,1 milyon TL seviyesine yükselmiştir. Aynı dönemde, kamu bankaları ile şube bankalarının toplam TGA içindeki paylarında artış, özel sermayeli bankaların payında azalış olmuştur. **TGA dönüşüm oranı** Mart 2012 sonunda 0,3 puan artmış ve yüzde 8,2 olarak gerçekleşmiştir. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında ise, yüzde 9,2 olan TGA dönüşüm oranı 1 puan azalmıştır. **TGA için ayrılan karşılıklar oranı**, Aralık 2011 itibarıyla yüzde 64,2 iken, Mart 2012'de 0,4 puan azalmış ve yüzde 63,8'e gerilemiştir. 2011 yılsonunda yüzde 5,1 olan **karşılıklar toplamının brüt kredilere oranı**, 2012 yılı birinci çeyreği sonunda 0,2 puan artarak yüzde 5,3 seviyesine yükselmiştir.

Mart 2012 dönemi itibarıyla **mevduat** bir önceki çeyreğe göre 128,5 milyon TL azalarak, 8.274,4 milyon TL seviyesine gerilemiştir. Mevduatın içerisinde en büyük pay 6.324,6 milyon TL'lik meblağ ve yüzde 76,4'lük payla tasarruf mevduatına aittir. Bunu 850,6 milyon TL ve yüzde 10,3'lük payla ticari mevduat izlemektedir. Sektör mevduatındaki vade yoğunluğunun önceki dönemlerde olduğu gibi, Mart 2012 sonunda da yüzde 60,6'lık oranla bir ay vadeli mevduatta olduğu görülmektedir. Bir ay vadeli mevduatı yüzde 15,2'lik oranla vadesiz, yüzde 12,8'lik oranla üç ay vadeli, yüzde 7,8'lik oranla bir yıl vadeli ve yüzde 3,6'lık oranla 6 ay vadeli mevduat takip etmektedir.

Bankacılık sektörünün derinliği ile aracılık fonksiyonunun göstergelerinden biri olan **kredilerin toplam mevduata oranı**, 2012 yılı birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 0,8 puan artarak yüzde 70,6 oranında gerçekleşmiştir. Kredilerin toplam mevduata oranı bir yıllık dönemde 4,8 puan artmıştır.

Sektörün istikrarı ve gelişmesi açısından büyük önem taşıyan **özkaynaklar**; bir önceki çeyreğe göre 4,7 milyon TL azalarak 2012 yılının birinci çeyreği sonunda 1.092,3 milyon TL düzeyine gerilemiş, bir yıllık dönemde ise, yüzde 20,3 oranında artış göstermiştir.

Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu (SYSR), Mart 2012 sonunda bir önceki çeyreğe göre 0,03 puan azalmasına karşın, yasal sınırın oldukça üzerinde, yüzde 20,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mart 2011 - Mart 2012 döneminde sektörün SYSR'si 0,7 puan artarak, yüzde 19,9'dan yüzde 20,6'ya yükselmiştir. Mart 2012 itibarıyla SYSR, kamu bankalarında yüzde 20,2, özel bankalarda 16,2 ve şube bankalarında 26,8 olarak gerçekleşmiştir.

KKTC Merkez Bankası, 2012 / I

Adres

Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa - KKTC

Yazışma Adresi

P.K. 857, Lefkoşa-KKTC

Telefon

0392 - 611 5000

Fax

0392 - 228 5240

0392 - 228 2131

World Wide Web Home Page

<http://www.kkctmerkezbankasi.org>

E-mail

ileti@kkctmerkezbankasi.org

Bu bültende yayımlanan istatistiki bilgilerin bir kısmı geçici verilerden derlenmiştir. Önceki bültenler ve/veya internet sitemizdekiler ile karşılaştırıldığında farklılıklar görmek mümkün olup, kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu bülten kanıt gösterilmek suretiyle KKTC Merkez Bankası'ndan herhangi bir hak veya değişiklik talebinde bulunulamaz.

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece, ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.

A. KISALTMALAR

AB	Avrupa Bölgesi
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AMB/ECB	Avrupa Merkez Bankası
BoE	İngiltere Merkez Bankası
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
FED	Amerika Merkez Bankası
GSMH	Gayri Safi Milli Hasıla
GSYH	Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
IMF	Uluslararası Para Fonu
İAB	İstanbul Altın Borsası
KGF	Kredi Garanti Fonu
KKTCMB/Banka	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme
MB	Merkez Bankası
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MMK	Mevduat Munzam Karşılıkları
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
SYSR/SYR/SYSO	Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TL/TP/₺	Türk Lirası
TGA	Tahsili Gecikmiş Alacaklar
YP	Yabancı Para
\$/Dolar	Amerikan Doları, ABD Doları
€	Euro, Avro
£	Sterlin, GBP

B. TANIMLAR

Brüt Krediler: Krediler + Tahsili Gecikmiş Alacaklar

Likit Aktifler: Nakit Değerler + MB'den Alacaklar + Bankalardan Alacaklar

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
Önsöz	i
Yönetici Özeti	ii-iii
1 Uluslararası Gelişmeler	1-3
2 İstihdam ve Fiyatlar	5-8
3 Dış Ekonomik İlişkiler	9-13
4 Bütçe Gelişmeleri	15-18
5 Parasal ve Finansal Gelişmeler	19-30
6 Finansal İstikrar Analizi	31-36
7 Araştırma, Anket ve Çalışma Raporları	37-45
Ekonomik Kararlar	47-49
İstatistik Tabloları	51-104
Notlar	105-106

1. ULUSLARARASI GELİŞMELER

Gelişmiş Ülkeler ile Türkiye'deki Ekonomik ve Finansal Gelişmeler

Büyüme

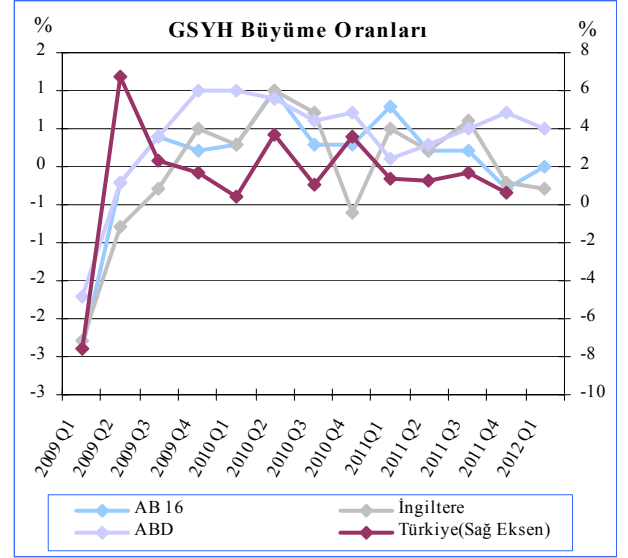
ABD ekonomisi, 2011 yılı dördüncü çeyrek döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 1,6 oranında büyümesinin ardından, 2012 yılı birinci çeyreğinde tüketici harcamaları, ihracat ve özel sektör yatırımlarındaki olumlu gelişmeler sonucunda bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 0,5, bir önceki yılın aynı çeyrek dönemine göre yüzde 2 oranında genişlemiştir.

Avrupa Bölgesi ekonomisi, üye ülkelerde devam eden ekonomik tedbirler sonucunda, 2011 yılının son çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,3 daralmış, 2012 yılı birinci çeyreğinde ise bir önceki çeyrek döneme göre sabit kalmıştır. 2011 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyrek dönemine göre yüzde 2,3 oranında artan bölge GSYH'sı, 2012 yılı birinci çeyrek sonunda yıllık yüzde 2 oranında büyümüştür.

İngiltere ekonomisi, inşaat sektörü ve imalat sanayiindeki zayıflamaya bağlı olarak 2012 yılı birinci çeyreğinde bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 0,3 oranında daralmıştır. 2011 yılı son çeyreğinde de yüzde 0,3 oranında daralan ülke ekonomisinde resesyon endişeleri artmıştır.

Türkiye ekonomisi, 2010 yılında ekonomik büyümede yaşanan olumlu gelişmelerin ardından 2011 yılında da cari fiyatlarla yüzde 17,8, sabit fiyatlarla ise yüzde 8,5 oranında büyümüştür. 2011 yılı son çeyrek döneminde GSYH bir önceki yılın aynı dönemine göre sabit fiyatlarla yüzde 5,2'lik artış göstermiştir.

Grafik 1.1

Not: Bir önceki çeyreğe göre yüzde değişim oranları.

Kaynak: OECD ve Ülke İstatistik Kurumları

Enflasyon

ABD'de 2011 yılı üçüncü çeyrek sonunda yıllık yüzde 3,9 enflasyon oranı, 2012 yılı Ocak ayında yüzde 2,9'a, Şubat ayında yıllık yüzde 2,8'e, Mart sonu itibarıyla yıllık yüzde 2,7 oranına gerilemiştir. 2011 yılı aynı ayları için yıllık enflasyon oranları sırası ile yüzde 1,6, yüzde 2,1 ve yüzde 2,7 oranlarında gerçekleşmiştir.

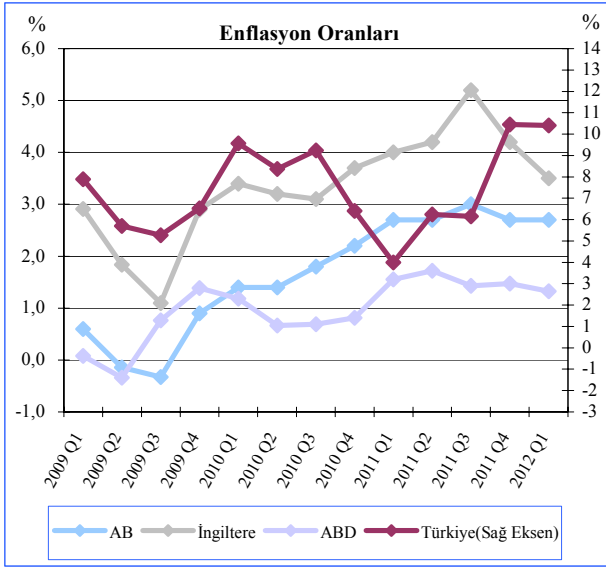
Avrupa bölgesinde 2011 yılı son çeyreğinde yüzde 0,7 oranında gerçekleşen enflasyon oranı, Mart 2012 itibarıyla bir önceki çeyrek dönem sonuna göre yüzde 1 oranında artmış ve yıllık bazda yüzde 2,7 olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında bölgede ekonomik yavaşlamanın yoğunlaşması ile birlikte enflasyonun da düşük seyrine devam edeceği beklenmektedir.

İngiltere'de tüketici fiyatları 2011 yılı üçüncü çeyrek sonunda yıllık yüzde 5,2 ile tavan yapmış, dördüncü çeyrek sonunda ise bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,7 oranında artarak yıllık yüzde 4,2 olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılı birinci çeyrek sonunda yıllık yüzde 3,5 oranına gerileyen enflasyon, 2012 yılı enflasyon hedefi olan yüzde 2 oranının üzerinde seyretmektedir.

Türkiye'de yıllık enflasyon Eylül 2011 sonu itibarıyla yüzde 6,1 seviyesine ulaşmış, dördüncü çeyrekte hızlı bir artış kaydederek yılsonu itibarıyla yüzde 10,5 seviyesine yükselmiştir. Enflasyon 2012 yılının birinci çeyreğinde de yüksek seyrini korumuş, Mart 2012 itibarıyla yıllık yüzde 10,4 oranında gerçekleşmiştir.

Grafik 1.2

Not: Bir önceki yılın aynı çeyrek dönemine göre.

Kaynak: İlgili Ülke Merkez Bankaları

Politika Faiz Oranları

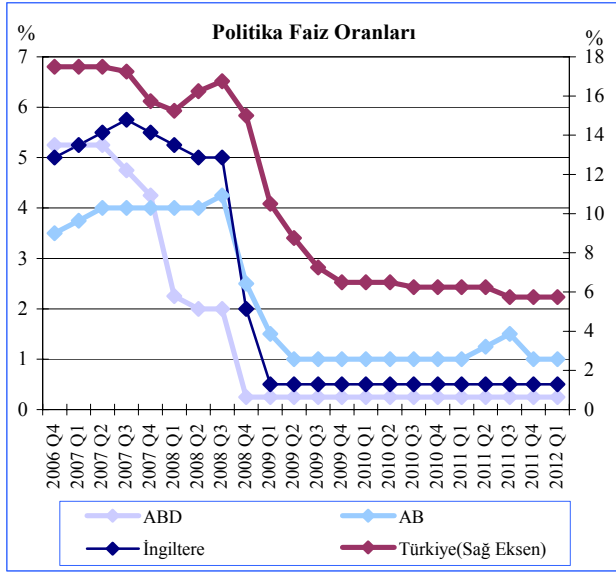
Amerika Merkez Bankası (FED), 2008 yılsonu itibarıyla yüzde 0,25 seviyesine çektiği politika faiz oranını, 2012 yılı mayıs ayında yaptığı toplantıda da değiştirmemiş ve söz konusu oranı 2014 yılı sonuna kadar düşük seviyelerde tutacağını açıklamıştır.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), 2011 yılı başında tarihinin en düşük seviyesi olan yüzde 1 oranına indirdiği politika faizini, Nisan ve Temmuz aylarında iki sefer 25'er baz puan artırarak yüzde 1,5 oranına yükseltmiştir. Yılın son çeyreğinde ise, ekonomik görünümde ciddi belirsizliklerin ve aşağı yönlü risklerin devam etmesi, buna ek olarak enflasyonun da düşeceği beklentisi ile Kasım ve Aralık aylarında iki kez 25'er baz puan indirilerek, politika faiz oranı tekrar yüzde 1 seviyesine çekilmiştir. 2012 yılı birinci çeyrek döneminde politika faiz oranında bir değişikliğe gidilmemiş, yüzde 1 oranında sabit tutulmuştur.

İngiltere Merkez Bankası (BOE), küresel ekonomik kriz sırasında ekonomiyi resesyondan çıkarmayı desteklemek amacıyla Mart 2009'da yüzde 0,5'e indirdiği gösterge faiz oranını 2012 yılı birinci çeyreğinde de değiştirmemiştir. Para Politikası Kurulu, ekonomiyi durgunluktan kurtarmak için başlatılan varlık satın alma programına da devam edilmesi kararını almıştır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), küresel ekonomide yaşanan sıkıntıların yurt içi iktisadi faaliyet üzerinde durgunluğa yol açma riskinin azaltılması amacıyla 4 Ağustos 2011 tarihinde düzenlenen Para Politikası Kurulu ara toplantısında, politika faizini 50 baz puan düşürmüş ve yüzde 5,75 seviyesine getirmiştir. Buna ek olarak 20 Ekim 2011'de yapılan toplantıda 350 baz puan artırılarak yüzde 12,5 seviyesine yükseltilen borç verme faiz oranı, 21 Şubat 2012'de yüzde 11,5'e düşürülmüş, ancak politika faiz oranında bir değişiklik yapılmamıştır. TCMB 29 Mayıs 2012 tarihinde aldığı karar ile bankaların Türk Lirası yükümlülükler için tesis etmesi gereken zorunlu karşılıkların yabancı para olarak tutulabilecek kısmına ilişkin üst sınırı yüzde 40'dan yüzde 45'e yükseltmiştir.

Grafik 1.3

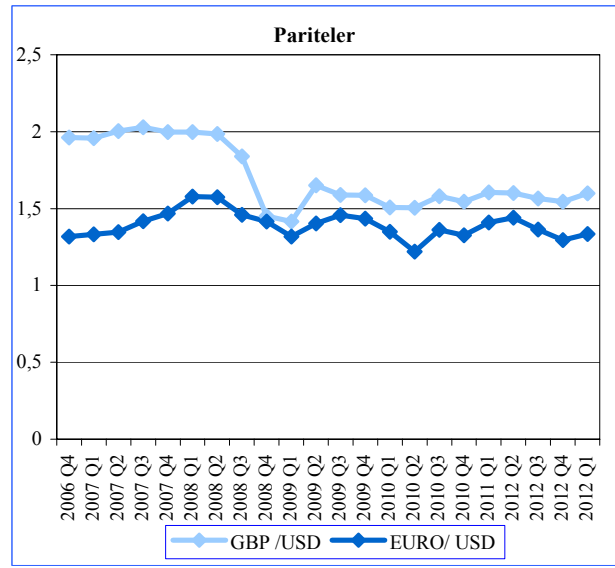

Kaynak: İlgili Ülke Merkez Bankaları

Kur ve Pariteler

2011 yılı Haziran sonu itibarıyla 1,4410 seviyesine kadar yükselen Avro/Dolar paritesi, üçüncü çeyrekte düşüş göstermiş ve 2011 Eylül sonu itibarıyla, 1,3633 seviyesine gerilemiştir. Yılın son çeyreğinde de düşüş trendi devam etmiş ve 2011 yılı Aralık sonu itibarıyla parite 1,2938 olmuştur. 2012 yılı birinci çeyreğinde €/ \$ paritesi artmış ve 2012 Mart ayı sonunda 1,3347 seviyesine yükselmiştir. Sterlin/Dolar paritesinde de 2012 yılı birinci çeyreğinde artış yaşanmış ve 2011 Aralık sonu itibarıyla 1,5449 olan parite, 2012 yılı Mart ayı sonunda 1,6 seviyesine ulaşmıştır.

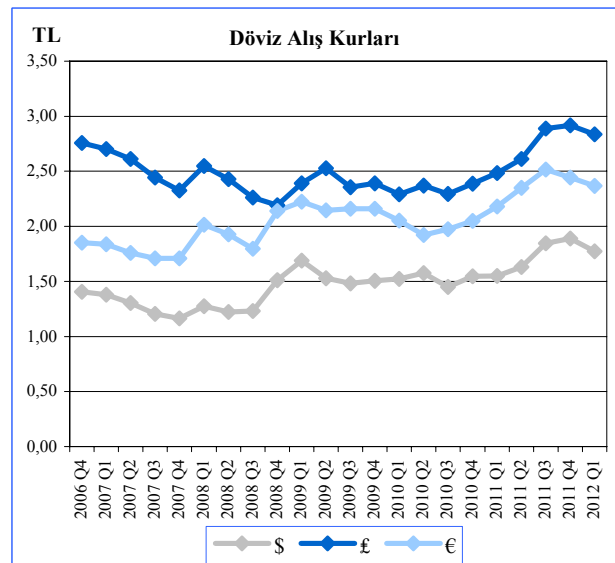
Grafik 1.4

Kaynak: KKTOMB

2011 Aralık sonu itibarıyla Dolar, Avro ve Sterlin karşısında sırasıyla 1,8889, 2,4438 ve 2,9170 seviyelerinde işlem gören Türk Lirası, 2012 yılı birinci çeyreği içinde bir önceki çeyreğe göre Dolar, Avro ve Sterlin'e karşı sırasıyla yüzde 6,14, 3,17 ve 2,75 oranlarında değer kazanmıştır. Böylece 2012 yılı Mart sonu itibarıyla Dolar, Avro ve Sterlin, Türk Lirası karşısında sırası ile 1,7729, 2,3664 ve 2,8367 seviyelerinden işlem görmüştür.

Grafik 1.5

Kaynak: KKTOMB

(Sayfa düzeni gereği boş bırakılmıştır.)

2. İSTİHDAM VE FİYATLAR

İstihdam

KKTC Çalışma Dairesi Müdürlüğü tarafından hazırlanan işsizlik verilerine göre; 2011 yılı birinci çeyreği sonunda 448'i erkek, 507'si kadın toplam 955 kişi olan kayıtlı işsiz sayısı 2012 yılı aynı döneminde yüzde 1,78 oranında artmış ve 474'ü erkek, 498'i kadın olmak üzere toplam 972 kişiye yükselmiştir. 2012 yılı birinci çeyrek dönemi işsizlik verileri cinsiyet kompozisyonuna göre incelendiği zaman, aktif kayıtlı işsizlerin yüzde 48,76'sı erkeklerden, yüzde 51,24'ü kadınlardan oluşmaktadır. Söz konusu çeyrek dönemde erkek kayıtlı işsiz sayısı yıllık bazda yüzde 5,8 artmış, kadın kayıtlı işsiz sayısı ise, yüzde 1,78 oranında azalmıştır.

Tablo 2.1

	İş İsteği İle Bekleyen Aktif Kayıtlı İşsizlerin Dağılımı					Yüzde Değişim	
	2011				2012		2011-Q1 2012-Q1
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1		
Erkek	448	389	511	492	474	5,80	
Kadın	507	688	973	567	498	-1,77	
Toplam	955	1.077	1.484	1.059	972	1,78	

Kaynak: Çalışma Dairesi

Tablo 2.2'de Çalışma Dairesi'ne kayıtlı aktif işsizlerin genel görünümü verilmektedir. Bu tabloya göre 2012 yılı Şubat sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyen 510'u erkek, 540'ı kadın olmak üzere toplam 1.050 kişi olduğu, ay içinde iş isteğiyle müracaat eden 149'u erkek ve 149'u kadın toplam 298 kişi ile bu sayının 1.348'e yükseldiği görülmektedir. Aralık ayı içinde kayıttan düşen 328 kişi ve bir işe yerleştirilen 38 kişi ile birlikte 2012 yılı Mart sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenlerin sayısı 972 kişi olmuştur.

Tablo 2.2

Aktif İşsizlik Kayıtlarının Genel Görünümü			
	Erkek	Kadın	Toplam
2012 Şubat sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenler	510	540	1.050
Ay içinde iş isteğiyle müracaat edenler	149	149	298
Ay içinde işe yerleştirilenler	26	12	38
Ay içinde kayıttan düşenler	159	169	328
2012 Mart sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenler	474	498	972

Kaynak: Çalışma Dairesi

2012 yılı birinci çeyrek sonuna göre kayıtlı aktif işsizlerin yaş gruplarına göre dağılımının gösterildiği tabloda en yüksek paya, yüzde 37,14 ile 361 kişiden oluşan 30-39 yaş grubunun sahip olduğu görülmektedir. 295 kişiden oluşan 20-29 yaş grubu yüzde 30,35'lik payla ikinci sırada yer alırken, üçüncü sırada, yüzde 20,37'lik pay ile 198 kişiden oluşan 40-49 yaş grubu yer almaktadır. Dördüncü sırada ise, yüzde 9,26'lık pay ile 50-59 yaş grubu bulunmaktadır. 19 yaş ve aşağısı grubu yüzde 2,37 payla beşinci sırada yer alırken geriye kalan yüzde 0,51'lik pay 60 yaş ve üzeri grup tarafından temsil edilmektedir.

Tablo 2.3

Mart 2012 Sonu İtibarıyla Kayıtlı Aktif İşsizlerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı				
Yaş Grupları	Erkek	Kadın	Toplam	Yüzde Pay
19 Yaş ve Aşağı	7	16	23	2,37
20 - 29 Yaş Arası	148	147	295	30,35
30 - 39 Yaş Arası	180	181	361	37,14
40 - 49 Yaş Arası	95	103	198	20,37
50 - 59 Yaş Arası	41	49	90	9,26
60 Yaş ve Yukarı	3	2	5	0,51
Toplam	474	498	972	100,00

Kaynak: Çalışma Dairesi

2012 yılı Mart ayı sonunda kayıtlı aktif işsizlerin öğrenim durumuna göre dağılımı Tablo 2.4'de gösterilmektedir. Buna göre, toplam 972 aktif kayıtlı işsizden 17'si okur-yazar olmayan, 5'i diplomasız okur/yazar, 289'u ilköğretim mezunu, 149'u ortaokul mezunu, 314'ü lise veya dengi bir okul mezunu, 15'i meslek yüksek okulu mezunu, 164'ü fakülte-akademi ve 19'unun ise, yüksek lisans diplomasına sahip olduğu görülmektedir.

2012 yılı birinci çeyrek itibarıyla kayıtlı aktif işsizlerin öğrenim durumlarına göre toplam içerisindeki paylarına bakıldığında zaman yüzde 1,75'inin okur/yazar olmayan, yüzde 0,52'sinin diplomasız okur/yazar, yüzde 29,73'ünün ilköğretim mezunu, yüzde 15,33'ünün ortaokul mezunu, yüzde 32,3'ünün lise veya dengi bir okul mezunu, yüzde 1,54'ünün meslek yüksek okulu mezunu, yüzde 16,87'sinin fakülte-akademi mezunu, yüzde 1,96'sinin ise yüksek lisans diplomasına sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 2.4

2012 Yılı Birinci Çeyrek Sonunda Kayıtlı Aktif İşsizlerin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı				
Öğrenim Durumu	Erkek	Kadın	Toplam	Yüzde Pay
Okur / Yazar Değil	-	17	17	1,75
Diplomasız Okur Yazar	-	5	5	0,52
İlköğretim Mezunu	150	139	289	29,73
Ortaokul Mezunu	88	61	149	15,33
Lise / Kolej Mezunu	86	103	189	19,44
Meslek Lisesi Mezunu	69	49	118	12,14
Pratik Sanat Okulu Mezunu	5	2	7	0,72
Meslek Yüksek Okulu Mezunu	4	11	15	1,54
Fakülte - Akademi Mezunu	69	95	164	16,87
Yüksek Lisans	3	16	19	1,96
Genel Toplam	474	498	972	100,00

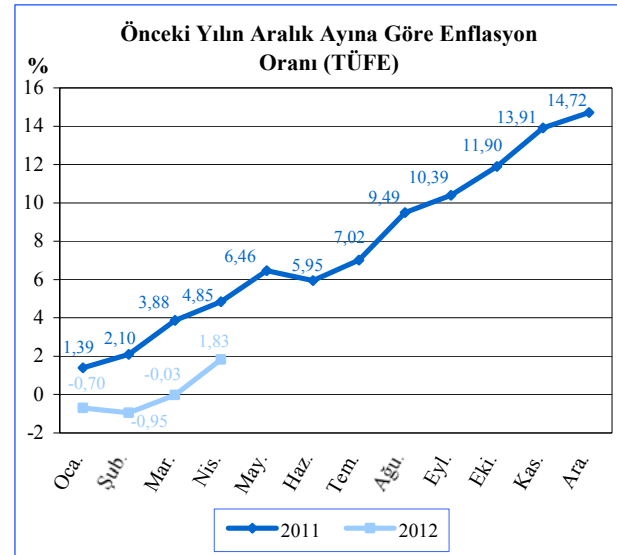
Kaynak: Çalışma Dairesi

Enflasyon

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 2009 ve 2010 yıllarında düşük seyreden enflasyon oranı, 2010 yılından itibaren ağırlıklı olarak kur ve baz etkisinden kaynaklı yön değiştirmeye başlamıştır. 2011 yılında artış eğiliminde olan yıllık enflasyon oranı, 2012 yılı birinci çeyreği sonunda azalmıştır. Buna göre, 2011 yılı Mart ayında yüzde 7,28, Haziran ayında yüzde 9,08, Eylül ayında yüzde 11,13 ve Aralık ayında yüzde 14,72 olan yıllık enflasyon oranı, 2012 yılı Mart ayında yüzde 10,4 seviyesine gerilemiştir.

2012 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın Aralık ayına göre gerçekleşen enflasyon oranlarını 2011 yılı aynı dönemi ile kıyaslayacak olursak, 2012 yılı Ocak ayında yüzde -0,7 olan enflasyon oranı, Şubat ayında yüzde -0,95, Mart ayında ise, yüzde -0,03 olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılının aynı ayları için enflasyon gerçekleşme oranları sırasıyla yüzde 1,39, 2,1 ve 3,88 olmuştur.

Grafik 2.1

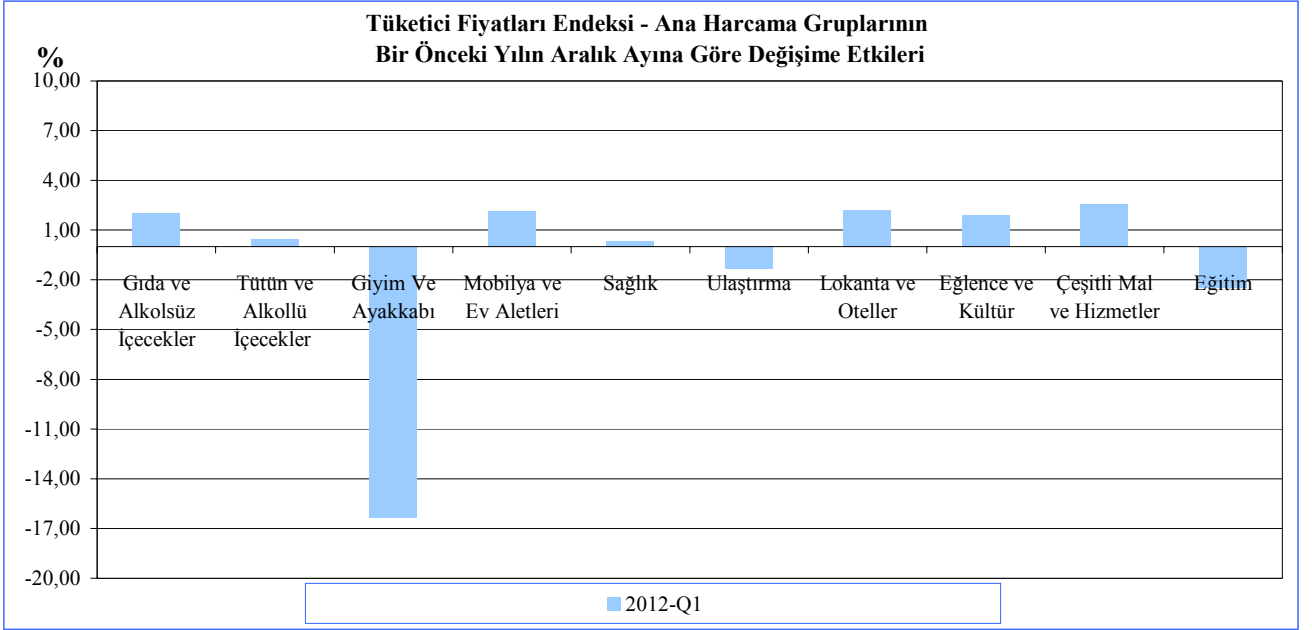
Kaynak: DPÖ

2012 yılı çeyrek dönemler itibarıyla ana harcama gruplarına göre tüketici fiyatları endeksleri Grafik 2.2'de gösterilmektedir. Buna göre; 2012 yılı birinci çeyrek döneminde giyim ve ayakkabı alt grubunda yüzde 16,35, eğitim sektöründe yüzde 2,46 ve ulaştırma sektöründe yüzde 1,32 oranında fiyat azalışına karşın, çeşitli mal ve hizmetler alt gurubunda yüzde 2,57, lokanta ve oteller alt gurubunda yüzde 2,2, mobilya sektöründe yüzde 2,13, gıda ve alkolsüz içecekler alt grubunda yüzde 2,04, eğlence ve kültür grubunda yüzde 1,89

oranında fiyat artışı gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde sağlık ile tütün ve alkollü içecekler alt gruplarında önemli bir fiyat değişikliği gözlenmemiştir.

2011 yılının birinci çeyreği sonunda, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 3,88 oranında artış gösteren TÜFE, 2012 yılı aynı döneminde yüzde -0,03 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 2.2

Kaynak: DPÖ

2011 ve 2012 yıllarına ait aylık Tüketici Fiyat Endeksi değişim oranları, bir önceki yılsonuna göre ve yıllık olarak Tablo 2.5'de verilmektedir. Buna göre, 2011 yılı Ocak ayında yüzde 4,99, Şubat ayında yüzde 5,77, Mart ayında ise, yüzde 7,28 oranlarında gerçekleşen yıllık enflasyon, 2012 yılı aynı ayları için sırası ile yüzde 12,36, 11,28 ve 10,4 oranlarında gerçekleşmiştir.

2011 yılında çeyrek dönemler itibarıyla bir önceki yılın aynı dönemine göre yüksek seviyelerde gerçekleşen enflasyon oranı, 2012 yılı birinci çeyreğinde negatif değerlerde gerçekleşmiştir. Buna göre 2011 yılı birinci çeyrek sonunda bir önceki yılsonuna göre yüzde 3,88 olan enflasyon oranı, 2012 yılı aynı çeyrek sonunda yüzde -0,03 oranına gerilemiştir.

2011 ve 2012 yılları Tüketici Fiyat Endeksi değişim değerleri aylık bazda incelendiği zaman; 2011 yılı Ocak ayında yüzde 1,39, Şubat ayında yüzde 0,7 ve Mart ayında yüzde 1,74 oranlarında olan fiyat değişimleri, 2012 yılının aynı aylarında sırasıyla yüzde -0,7, yüzde -0,26 ve yüzde 0,93 oranlarında gerçekleşmiştir.

Tablo 2.5

Tüketici Fiyat Endeksi (2008=100 Temel Yılı) Değişim Oranları				
Yıllar	Aylar	Aylık	Yıl Sonuna Göre	Yıllık
2011	Ocak	1,39	1,39	4,99
	Şubat	0,70	2,10	5,77
	Mart	1,74	3,88	7,28
	Nisan	0,93	4,85	7,52
	Mayıs	1,54	6,46	9,64
	Haziran	-0,49	5,95	9,08
	Temmuz	1,01	7,02	9,51
	Ağustos	2,31	9,49	10,94
	Eylül	0,82	10,39	11,13
	Ekim	1,36	11,90	11,53
	Kasım	1,80	13,91	13,61
	Aralık	0,71	14,72	14,72
2012	Ocak	-0,70	-0,70	12,36
	Şubat	-0,26	-0,95	11,28
	Mart	0,93	-0,03	10,40
	Nisan	1,86	1,83	11,41
	Mayıs	-0,14	1,69	9,58
	Haziran			
	Temmuz			
	Ağustos			
	Eylül			
	Ekim			
	Kasım			
	Aralık			

Kaynak: DPÖ

3. DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER

İhracat

KKTC'nin 2012 yılı birinci çeyreği toplam ihracatı, TL bazında bir önceki yılın aynı çeyreğine göre, yüzde 1,30 oranında azalarak, 53,8 milyon TL'den 53,1 milyon TL'ye gerilemiştir. Dolar bazında karşılaştırıldığında, 2011 yılı birinci çeyreğinde toplam 34,2 milyon ABD doları olan toplam ihracat tutarının, 2012 yılının aynı döneminde yüzde 12,87 oranında

azalarak 29,8 milyon ABD dolarına gerilediği gözlenmektedir.

2012 yılı birinci çeyrek toplam ihracatı, TL bazında bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 48,74 oranında artarak 35,7 milyon TL'den 53,1 milyon TL seviyesine yükselmiştir. ABD doları bazında karşılaştırıldığında ise, yüzde 52,82 oranında artarak 19,5 milyon ABD dolarından 29,8 milyon ABD dolarına yükselmiştir.

Tablo 3.1

Çeyrek Dönemler İtibarıyla Yıllık İhracat										
Dönem	Milyon ₺					Milyon ABD doları				
	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam
2009	27,6	37,2	17,5	18,5	100,8	16,7	23,7	11,7	12,4	64,5
2010	37,0	50,8	25,1	23,6	136,5	24,5	33,5	16,7	16,2	90,9
2011	53,8	68,4	30,0	35,7	187,9	34,2	44,1	17,3	19,5	115,1
2012	53,1					29,8				

Not: Güney Kıbrıs'a yapılan ihracat dahil değildir.
Kaynak: Ticaret Dairesi.

2012 yılında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden yapılan ihracatta tutar bazında en fazla paya sahip ilk beş ürün sırasıyla; narenciye, süt ürünleri, hurda ve döküntüleri, piliç eti ve rakıdır. (Tablo 3.2)

2012 yılı ilk çeyreğini birinci sırada kapayan narenciye ihracatı, 2011 yılının aynı dönemine göre yüzde 16,82 oranında azalarak 8,9 milyon ABD dolarına gerilemiştir.

2011 yılı birinci çeyreğinde toplam 6,6 milyon ABD doları olarak gerçekleşen süt ürünleri ihracatı, 2012 yılı birinci çeyreğinde yüzde 15,15 oranında artarak 7,6 milyon ABD dolarına yükselmiştir. 2012 yılı birinci çeyreği süt ürünleri ihracatı bir önceki çeyreğe göre 28,81 oranında artmıştır.

KKTC ihracatında üçüncü sırada yer alan hurda ve döküntüleri ihracatı, 2012 yılı birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 21,21 oranında azalarak 3,3 milyon ABD dolarından 2,6 milyon ABD dolarına gerilemiştir. 2011 yılı birinci çeyreğinde toplam 5,3 milyon ABD doları ile üçüncü sırada yer alan hurda ve döküntüleri, 2012 yılı aynı döneminde yüzde 50,94 oranında azalmasına rağmen toplam 2,6 milyon ABD dolarıyla üçüncü sıradaki yerini korumuştur.

KKTC'nin 2012 yılı ilk çeyreği ihracatında 2,2 milyon ABD doları ile piliç eti dördüncü sırada yer almıştır.

Rakı ihracatı, 2012 yılı birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 13,04 oranında azalarak 2 milyon ABD dolarına gerilemiştir. Mart 2011 - Mart 2012 döneminde ise rakı ihracatı yüzde 16,67 oranında azalmıştır.

Tablo 3.2

İhracatta Tutar Bazında En Fazla Paya Sahip İlk Beş Mal Grubu (Milyon ABD doları)											
	2011					2012					
Mal Grubu	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	Mal Grubu	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam
Narenciye	10,7	20,5	0,0	0,2	31,4	Narenciye	8,9				
Süt Ürünleri	6,6	8,6	5,8	5,9	26,9	Süt Ürünleri	7,6				
Hurda ve Döküntüleri	5,3	3,4	2,3	3,3	14,3	Hurda ve Döküntüleri	2,6				
Rakı	2,4	2,8	2,9	2,3	10,4	Piliç eti	2,2				
Patates	1,8	1,2	0,0	0,1	3,1	Rakı	2,0				

Kaynak: Ticaret Dairesi.

Tablo 3.3’de KKTC ihracatında miktar bazında en fazla paya sahip ilk beş mal grubu gösterilmektedir. 2012 yılı birinci çeyrek itibarıyla KKTC ihracatında önemli yeri olan narenciye, hurda ve döküntüleri, patates, süt ürünleri ve sigaralar kalemlerinin dönemsel ihraç miktarları, her birinin farklı ağırlık birimleri ile ölçülmesinden dolayı kendi içerisinde değerlendirilmiştir.

2012 yılı birinci dönem toplam narenciye ihracat miktarı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 16,72 oranında azalmış ve 32,3 milyon kg’dan 26,9 milyon kg’a gerilemiştir. 2011 yılı Ocak - Mart döneminde toplam 32,3 milyon kg olan narenciye ihracatı, 2012 yılının aynı döneminde 26,9 milyon kg seviyesinde gerçekleşmiştir.

KKTC ihracatı içerisinde önemli bir payı olan hurda ve döküntüleri kaleminin ihracat miktarı, 2012 yılı birinci çeyreği, önceki yıl aynı çeyreğine göre yüzde 61,6 oranında azalarak 26,3 milyon kg’dan 10,1 milyon kg’a gerilemiştir. 2012 yılı birinci çeyrek döneminde bir önceki döneme göre yüzde 23,17 oranında artış gerçekleşmiştir.

2011 yılı birinci çeyreğinde 4 milyon kg olan patates ihracatı, 2012 yılı birinci çeyreğinde yüzde 47,5 oranında azalarak 2,1 milyon kg’a gerilemiştir. 2012 yılı birinci çeyrek patates ihracat miktarı, bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 600 oranında artış göstererek 0,3 milyon kg’dan 2,1 milyon kg’a yükselmiştir. KKTC ihracatında önemli paya sahip ürünler sıralamasında patates üçüncü sıradaki yerini korumuştur.

Dördüncü sırada yer alan süt ürünleri ihracatı miktarı 2011 yılı birinci çeyreğinde toplam 1,3 milyon kilogram olmuştur. 2012 yılı birinci çeyreğinde ise, yüzde 53,85 oranında artarak 2 milyon kilografa ulaşmıştır.

Seçilmiş ihraç ürünlerinin miktar bazında gösterimine ilişkin tabloda son sırada yer alan sigara ihracatı, 2012 yılı ilk döneminde, 2011 yılı aynı dönemine göre yüzde 20 oranında azalmış ve 1 milyon adetten 0,8 milyon adet seviyesine gerilemiştir.

Tablo 3.3

Seçilmiş İhraç Ürünlerinin Miktar Bazında Gösterimi											
2011						2012					
Mal Grubu	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam	Mal Grubu	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam
Narenciye (Milyon kg)	32,3	65,0	0,0	1,2	98,5	Narenciye (Milyon kg)	26,9				
Hurda ve Döküntüleri (Milyon kg)	26,3	9,7	7,9	8,2	52,1	Hurda ve Döküntüleri (Milyon kg)	10,1				
Patates (Milyon kg)	4,0	2,7	0,2	0,3	7,2	Patates (Milyon kg)	2,1				
Sigaralar (Milyon adet)	1,0	2,3	2,5	0,0	5,8	Süt Ürünleri (Milyon kg)	2,0				
Süt Ürünleri (Milyon kg)	1,3	2,0	1,4	1,6	6,3	Sigaralar (Milyon adet)	0,8				

Kaynak: Ticaret Dairesi.

2012 yılı birinci çeyreğinde toplam 29,8 milyon ABD doları olarak gerçekleşen KKTC ihracatının 18,1 milyon ABD doları Türkiye'ye, 11,7 milyon ABD doları ise üçüncü ülkelere yapılmıştır. 2004 yılında Yeşil Hat Tüzüğü'nün devreye girmesiyle Güney Kıbrıs'a ihracat yapılmaya başlanmıştır. Tüzüğün bütünüyle uygulanmamasından dolayı Güney Kıbrıs ile yapılan ihracat, toplam KKTC ihracatı içerisinde küçük bir paya sahiptir. Bu oran düşük olmakla birlikte 11 Temmuz 2011 tarihinde Güney Kıbrıs'taki Vasiliko elektrik santralinde çıkan yangın sebebiyle Güney Kıbrıs'a elektrik satışı başlanmış ve buna bağlı olarak üçüncü ve dördüncü çeyrekte Güney Kıbrıs'a yapılan ihracat rakamlarında önemli bir artış meydana gelmiştir.

2011 yılı birinci çeyreğinde 1,4 milyon Euro seviyesinde gerçekleşen ihracat miktarı 2012 yılı aynı çeyreğinde yüzde 164,29 oranında artmış ve 3,7 milyon Euro olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 3.4

	Yeşil Hat Tüzüğü Kapsamında Güney Kıbrıs ile Yapılan İhracat (Milyon Euro)				
	Q1	Q2	Q3	Q4	Toplam
2009	1,4	2,1	1,3	1,2	6,0
2010	1,3	1,4	1,8	1,7	6,2
2011	1,4	1,6	19,4	6,9	29,3
2012	3,7				

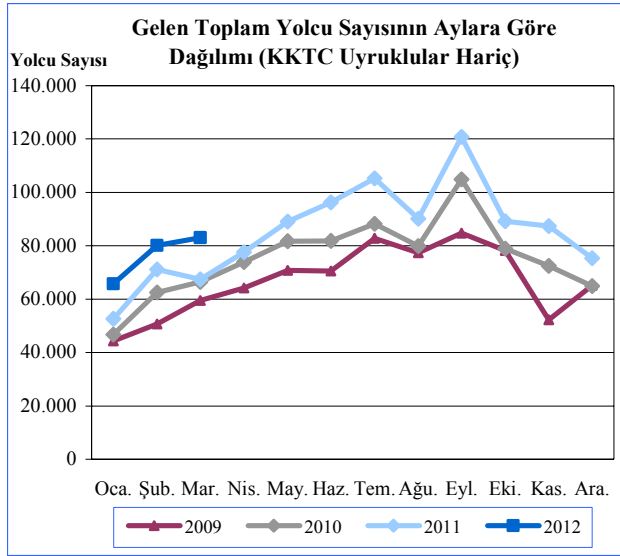
Kaynak: Kıbrıs Türk Ticaret Odası.

Turizm

Ülkemiz ekonomisinde turizm önemli bir paya sahiptir. Bu bağlamda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne gelen yabancı yolcu sayısı 2012 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre, yüzde 19,74 oranında artarak toplam 191.160 kişiden 228.891 kişiye yükselmiştir.

Aylık dönemler bazında karşılaştırsak, 2011 yılı Ocak ayında 52.612 olan yabancı yolcu sayısı 2012 yılı Ocak ayında yüzde 24,90 oranında artarak 65.710 yolcuya ulaşmıştır. 2011 yılı Şubat ayında 71.159 yolcu adımıza gelirken Şubat 2012'de bu sayı yüzde 12,68 oranında artarak 80.180 kişi olmuştur. Mart 2011'de 67.389 olan yabancı yolcu sayısı, 2012 yılının aynı ayında 23,17 oranında artarak 83.001 yolcuya ulaşmıştır.

Grafik 3.1

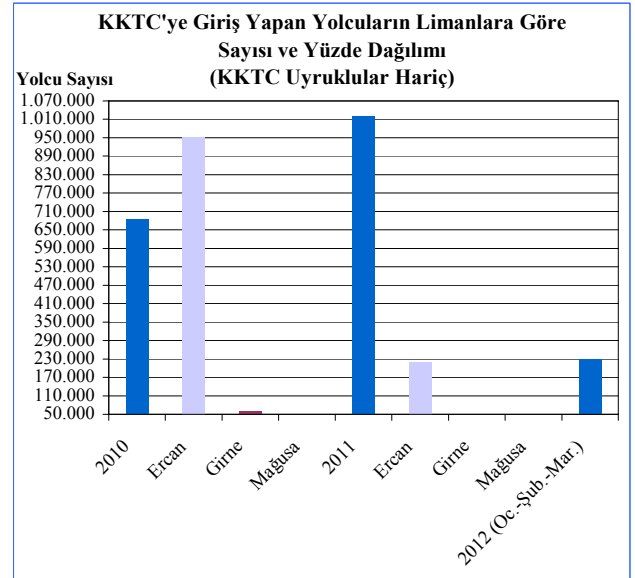

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi.

Grafik 3.2'de KKTC'ye giriş yapan yabancı yolcuların limanlara göre sayısı ve dağılımı gösterilmektedir. Buna göre, ülkemizde mevcut tek havalimanı ve iki deniz kapısından giriş yapan kişilerin sayısı, 2012 yılı ilk çeyreğinde toplam 228.891 kişidir. Bu dönemde Ercan Hava Limanı, ülkeye toplam girişlerin yüzde 96'sının yapıldığı kapı olmuştur. Girne Limanı'ndan giriş yapanlar ülkeye toplam girişlerin yüzde 3'ünü, Mağusa Limanı'ndan giriş yapanlar ise, yüzde 1'ini oluşturmaktadır.

2012 yılı birinci çeyreği itibarıyla Ercan Havalimanı'ndan giriş yapan yabancıların sayısı toplam 219,551 olurken, girişlerde Girne ve Mağusa limanlarını tercih eden yabancıların toplam sayısı sırasıyla 6,993 ve 2,347 olmuştur.

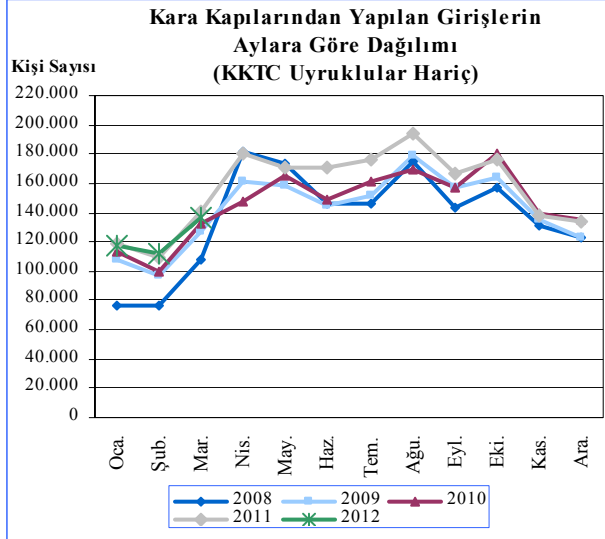
Grafik 3.2

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi.

2011 yılı birinci çeyreğinde toplam 369.310 kişi olarak gerçekleşen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne kara kapılarından giriş yapan yabancıların sayısı, 2012 yılı birinci çeyreğinde yüzde 0,60 oranında azalarak toplam 367.098 kişiye gerilemiştir.

Grafik 3.3

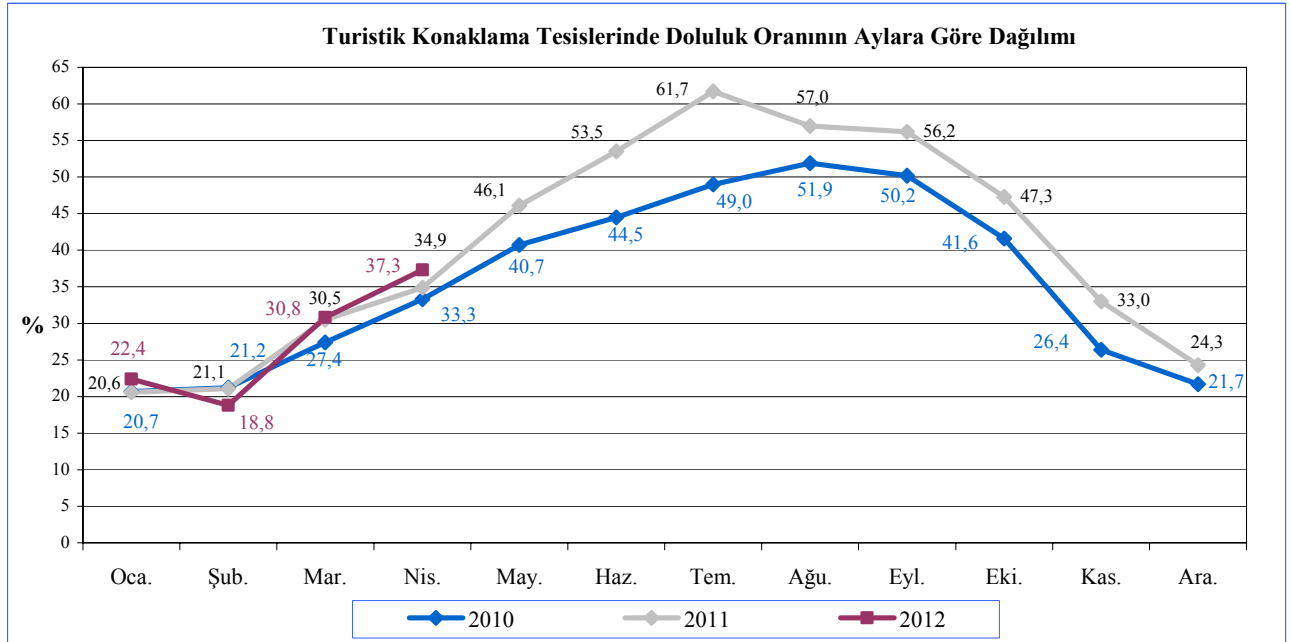
Kaynak: Turizm Planlama Dairesi.

KKTC'de faaliyet gösteren turistik konaklama tesislerinde doluluk oranlarının aylara göre dağılımı Grafik 3.4'de gösterilmektedir.

2011 yılı dördüncü çeyrek ayları olan Ekim, Kasım ve Aralık'ta sırasıyla yüzde 47,3, yüzde 33 ve yüzde 24,3 olarak gerçekleşen doluluk oranı, 2012 yılı Ocak ayında yüzde 22,4, Şubat ayında yüzde 18,8 ve Mart ayında yüzde 30,8 olarak gerçekleşmiştir.

Turistik konaklama tesislerinde 2011 yılı birinci çeyreğinde ortalama yüzde 26,9 olan doluluk oranı, 2012 yılı birinci çeyreğinde yüzde 2,6 oranında artış göstermiş ve yüzde 27,6'ya ulaşmıştır.

Grafik 3.4

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi.

(Sayfa düzeni gereği boş bırakılmıştır)

4. BÜTÇE GELİŞMELERİ

2011 - 2012 Yılları Birinci Çeyrek Karşılaştırmaları

2012 mali yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla, KKTC bütçe gelir ve gider toplamalarında sırasıyla yüzde 13,77 ve 17,6 oranlarında artış olmuştur. Bu değişimlerin ardından bütçe gelirleri ve bütçe giderleri 2012 yılı birinci çeyreğinde sırasıyla 754,2 ve 647,3 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılının birinci çeyreğinde 112,5 milyon TL fazla veren kamu maliyesi, 2012 yılının aynı döneminde 106,9 milyon TL fazla vermiştir.

Tablo 4.1

2011-2012 Birinci Çeyrek Karşılaştırmaları
(Milyon ₺)

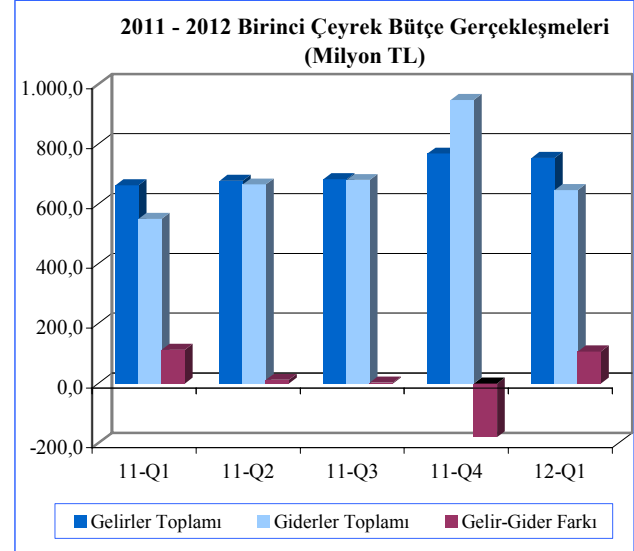
Açıklama	2011		2012		Yüzde Değişim
	Yıllık Gerçekleşme	Q 1	Bütçe Tahmini	Q 1	
		Gerçekleşme		Gerçekleşme	
Bütçe Gelirleri	2.792,8	662,9	2.884,7	754,2	13,77
Bütçe Giderleri	2.844,7	550,4	3.015,5	647,3	17,60
Bütçe Dengesi	-51,9	112,5	-130,8	106,9	-4,97

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

2011 yılının tamamında elde edilen 2.792,8 milyon TL tutarındaki bütçe gelirleri toplamının yüzde 23,73'ü birinci çeyrek içinde tahsil edilirken, 2012 yılı aynı döneminde, bütçe tahmini kullanılarak hesaplanan, bu oran yüzde 26,14 olmuştur. 2012 yılı içinde hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesinde kullanılacağı tahmin edilen 3.015,5 milyon TL'nin ise, yüzde 21,46'sı birinci çeyrek içinde kullanılmıştır. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 19,34 olarak gerçekleşmiştir.

Bütçe gelir ve gider gelişmeleri aşağıdaki grafikte çeyrek dönemler itibarıyla verilmiştir.

Grafik 4.1

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

Gelirler

2012 mali yılı ilk çeyreği itibarıyla bütçe gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre 91,3 milyon TL artış göstererek 754,2 milyon TL'ye yükselmiştir. Bütçe gelirleri içerisinde en büyük paya sahip vergi gelirleri kalemi toplamı 2012 yılı ilk çeyreği içinde 311,8 milyon TL olmuştur. Vergi gelirleri toplamı 2011 yılının aynı döneminde 284,8 milyon TL idi. Bütçe gelirleri içinde ikinci en yüksek paya sahip olan alınan bağış, yardım ve krediler kalemi ise 2012 yılı birinci çeyreğinde önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 18,83 artış göstermiş ve 292,8 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılı birinci çeyreği içinde vergi dışı gelirler kalemi de 145 milyon TL olmuştur.

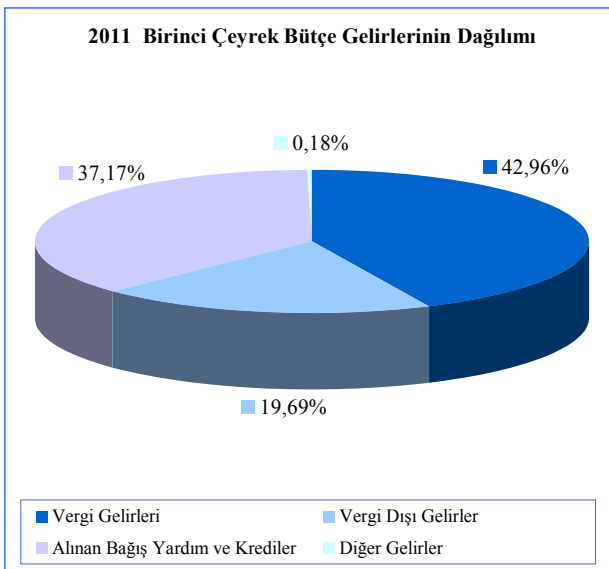
Tablo 4.2

Bütçe Gelirleri (Milyon ₺)			
Açıklama	2011 Q1	2012 Q1	Yüzde Değişim
Vergi Gelirleri	284,8	311,8	9,48
Vergi Dışı Gelirler	130,5	145,0	11,11
Alınan Bağış Yardım ve Krediler	246,4	292,8	18,83
Diğer Gelirler	1,2	4,6	283,3
Toplam	662,9	754,2	13,77

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

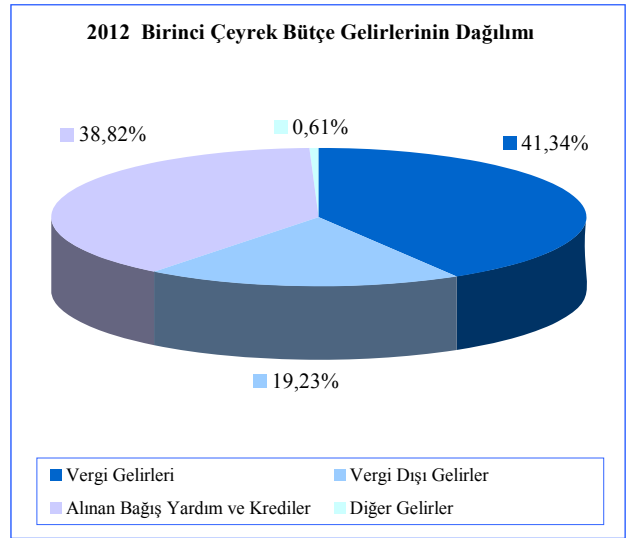
2012 yılı ilk çeyreğinde bütçe gelir kalemlerinin tamamının farklı oranlarda artış göstermesi, önceki yılın aynı dönemine göre bütçe gelirleri alt kalemlerinin toplam bütçe gelirlerine göre yüzde paylarında değişikliklere neden olmuştur. Buna göre, 2011 yılının ilk çeyreğinde alınan bağış, yardım ve krediler kaleminin toplam bütçe gelirleri içindeki payı yüzde 37,17 iken, 2012 yılı aynı döneminde yüzde 38,82'ye yükselmiştir. Aynı dönemler içinde vergi gelirleri kaleminin payı yüzde 42,96'dan, yüzde 41,34'e, vergi dışı gelirler kaleminin payı yüzde 19,69'dan, yüzde 19,23'e gerilemiştir.

Grafik 4.2

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

Grafik 4.3

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

Giderler

2012 yılı birinci çeyreği itibarıyla bütçe giderleri toplamı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 17,61 oranında artış göstermiş ve 550,4 milyon TL'den 647,3 milyon TL'ye yükselmiştir. Söz konusu dönemlerde, cari transferler ile mal - hizmet alım giderleri kalemlerinde sırasıyla yüzde 29,18 ve 53,5 oranlarında artış, personel gideri kaleminde düşüş olmuştur.

KKTC bütçesinin cari transferler gider kalemi, 2012 yılı ilk çeyreğinde 340,9 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 1,68 oranında azalış gösteren personel giderleri kalemi, 233,6 milyon TL seviyesine gerilemiştir. Mal, hizmet alım giderleri ise, aynı dönemler itibarıyla kıyaslandığında yüzde 53,49 artış göstermiş ve 43,9 milyon TL'ye ulaşmıştır.

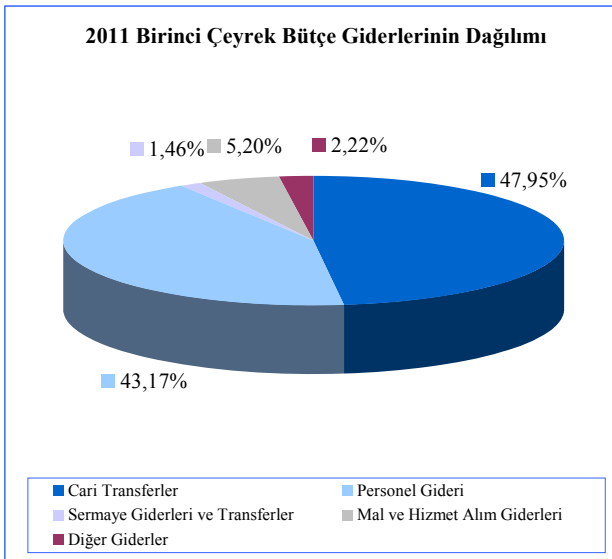
Tablo 4.3

Bütçe Giderleri (Milyon ₺)			
	2011 Q1	2012 Q1	Yüzde Değişim
Cari Transferler	263,9	340,9	29,17
Personel Giderleri	237,6	233,6	-1,68
Sermaye Giderleri ve Transferler	8,0	15,9	98,75
Mal - Hizmet Alım Giderleri	28,6	43,9	53,49
Diğer Giderler	12,3	13,0	5,69
Toplam	550,4	647,3	17,60

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

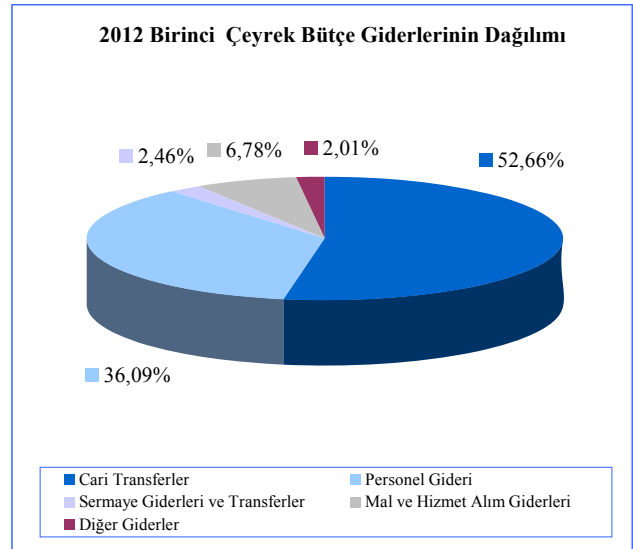
2012 yılının ilk çeyreğinde bütçe giderlerini oluşturan kalemlerin toplam giderler içerisindeki ağırlıkları bir önceki yılın aynı dönemine göre değişim göstermiştir. Personel giderleri kaleminin toplam giderler içindeki payı 2011 yılı ilk çeyreği içinde yüzde 43,17 iken, 2012 yılı ilk çeyreğinde 36,09'a gerilemiştir. 2011 yılı birinci çeyreğinde bütçe giderleri toplamının yüzde 47,95'ini oluşturan cari transferler kaleminin payı 2012 yılı birinci çeyreğinde artış göstermiş ve yüzde 52,66 olmuştur. Personel giderleri ile cari transferler kalemleri toplamının bütçe giderleri içindeki payı, yüzde 91,12'den yüzde 88,75'e gerilemiştir.

Grafik 4.4

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

Grafik 4.5

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

Finansman Dengesi

Bütçe gelirlerinden T.C. kredileri ve iç borçlanma kalemlerinin çıkarılması suretiyle elde edilen toplam gelir rakamı ile bütçe giderleri arasındaki farka eşit olan finansman dengesi, 2012 yılı birinci çeyreğinde 2011 yılının aynı dönemine göre yüzde 47,75 artış göstererek -84,8 milyon TL'den, -125,3 milyon TL'ye ulaşmıştır. Bu çeyrekte gerçekleşen açığın kapatılması için finansman kaynağı olarak kullanılan T.C. kredileri toplamı ise, önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 17,68 artış göstererek 197,3 milyon TL'den 232,2 milyon TL'ye yükselmiştir. Finansman ihtiyacından daha fazla kredi kullanılması nedeniyle 2012 yılı ilk çeyreğinde bütçe fazlası oluşmuştur.

Vergi gelirleri ve vergi dışı gelirler kalemlerinde 2012 yılı ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla 27 ve 14,5 milyon TL artışlara bağlı olarak, yerel gelirler kaleminde yüzde 10,78 artış görülmüş ve yerel gelirler toplamı 461,4 milyon TL'ye ulaşmıştır.

2012 yılı ilk çeyreği itibarıyla oluşan bütçe rakamlarına göre, yerel gelirlerimizle bütçe giderlerini karşılama oranı yüzde 71,28 olmuştur. Aynı oran 2011 yılı birinci çeyreğinde yüzde 75,67 idi. 2012 yılı ilk çeyreğinde oluşan 125,3 milyon TL tutarındaki finansman açığı, yerel gelirlerin yüzde 27,15'ine denk gelmektedir.

Tablo 4.4

Finansman Dengesi (Milyon ₺)		
	2011 Q1	2012 Q1
Yerel Gelirler +Dış Yardımlar	465,6	522,0
1. Yerel Gelirler	416,5	461,4
Vergi Gelirleri	284,8	311,8
Vergi Dışı Gelirler	130,5	145,0
Sermaye Gelirleri ve Alacaklardan Tah.	1,2	4,6
2. Dış Yardımlar	49,1	60,6
T.C. Yardımları	49,1	60,6
Bütçe Giderleri	550,4	647,3
Personel Giderleri	237,6	233,6
Cari Transferler	263,9	340,9
Sermaye Giderleri	8,0	15,9
Diğer Giderler	40,9	56,9
Finansman Dengesi	-84,8	-125,3
Finansman	197,3	232,2
T.C. Kredileri	197,3	232,2
İç Borçlanma	-	-

Kaynak: Hazine ve Muhasebe Dairesi

5. PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER

Bankacılık Sektörü Piyasa Yapısı

Bankacılık sektöründe faaliyet gösteren banka sayısı Mart 2012 sonunda 22'dir. Sektördeki 22 bankanın 3'ü kamu bankası, 12'si özel

sermayeli banka ve 7'si şube bankasıdır. 2012 yılının birinci çeyreği sonunda özel sermayeli bankaların toplam banka sayısı içindeki payı yüzde 54,54'dür. Özel sermayeli bankalar grubunu yüzde 31,82'lik payla şube bankaları, yüzde 13,64'lük payla kamu bankaları izlemektedir.

Tablo 5.1

	Banka Sayısındaki Gelişmeler							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Mart 2012
Kamu Bankaları	2	2	2	2	2	4	3	3
Özel Sermayeli Bankalar	15	15	15	15	15	12	12	12
Şube Bankaları	6	6	7	7	7	7	7	7
Toplam	23	23	24	24	24	23	22	22

Kaynak: KKTÇMB

Not : TMSF bankaları, kamu bankaları grubunda gösterilmiştir.

Sektörde hizmet sunum birimi olan banka şubesi sayısında 2012 yılı birinci çeyrek itibarıyla, bir önceki çeyreğe göre değişiklik olmamıştır. Şube sayılarının banka gruplarına göre dağılımına bakıldığında (Tablo 5.2);

toplam şube sayısının yüzde 59,69'unun özel sermayeli bankalara, yüzde 22,45'inin şube bankalarına, yüzde 17,86'sının kamu bankalarına ait olduğu görülmektedir.

Tablo 5.2

	Şube Sayısının Gelişimi ve Yüzde Dağılımı							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Mart 2012
Kamu Bankaları	23	23	24	27	29	34	35	35
Özel Sermayeli Bankalar	83	83	95	111	120	118	117	117
Şube Bankaları	25	28	30	32	35	40	44	44
Toplam	131	134	149	170	184	192	196	196
Yüzde Dağılım								
Kamu Bankaları	17,56	17,16	16,11	15,88	15,76	17,71	17,86	17,86
Özel Sermayeli Bankalar	63,36	61,94	63,76	65,30	65,22	61,46	59,69	59,69
Şube Bankaları	19,08	20,90	20,13	18,82	19,02	20,83	22,45	22,45

Kaynak: KKTÇMB

Sektörde istihdam edilen personel sayısı, Aralık 2011 - Mart 2012 döneminde 34 kişi artarak 2.485'ten 2.519'a yükselmiştir. Söz konusu personelin 1.497'si özel sermayeli bankalarda, 550'si kamu bankalarında, 472'si şube bankalarında çalışmaktadır.

Mart 2011 - Mart 2012 döneminde sektörde çalışan personel sayısı, 129 kişi artarak 2.390'dan 2.519'a yükselmiştir. Söz konusu personel sayısındaki değişim banka grupları bazında incelendiğinde; özel sermayeli bankalarda çalışan personel sayısında 111 kişi,

şube bankalarında 33 kişi artış ve kamu bankalarında ise 15 kişi azalış olduğu görülmektedir. (Tablo 5.3)

Mart 2011'de sektörün toplam personel sayısının yüzde 23,64'üne sahip olan kamu bankalarının payı, Mart 2012 sonunda yüzde 21,83'e gerilemiştir. Aynı dönemlerde özel sermayeli bankaların payı yüzde 57,99'dan yüzde 59,43'e, şube bankalarının payı ise, 18,37'den yüzde 18,74'e yükselmiştir.

Tablo 5.3

	Personel Sayısı Dağılımı (%)									
	2006	2007	2008	2009	2010	Mar. 2011	Haz. 2011	Eyl. 2011	Ara. 2011	Mar. 2012
Kamu Bankaları	491	518	558	562	549	565	561	554	552	550
Özel Sermayeli Bankalar	1.257	1.386	1.432	1.433	1.437	1.386	1.382	1.396	1.459	1.497
Şube Bankaları	296	345	382	413	443	439	454	453	474	472
Toplam	2.044	2.249	2.372	2.408	2.429	2.390	2.397	2.403	2.485	2.519
Yüzde Dağılım										
Kamu Bankaları	24,02	23,03	23,52	23,34	22,60	23,64	23,40	23,05	22,21	21,83
Özel Sermayeli Bankalar	61,50	61,63	60,37	59,51	59,16	57,99	57,66	58,09	58,71	59,43
Şube Bankaları	14,48	15,34	16,11	17,15	18,24	18,37	18,94	18,85	19,08	18,74

Kaynak: KKTCMB

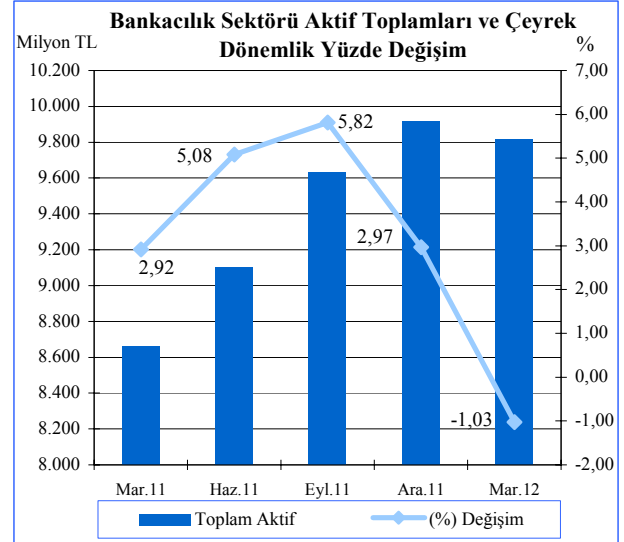
Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu

2011 yılı sonunda 9.917,8 milyon TL seviyesinde olan bankacılık sektörünün aktif toplamı Mart 2012 sonunda yüzde 1,03 oranında azalmış ve 9.815,4 milyon TL olmuştur. İlgili dönemde likit aktiflerde yüzde 2,46, menkul değerler cüzdanında yüzde 11,04 ve brüt kredilerde yüzde 0,44 oranında azalma olmuştur. Mart 2011 - Mart 2012 döneminde sektörün toplam aktiflerinin yüzde 13,31 oranında arttığı görülmektedir. Söz konusu dönemde sektörün brüt kredileri yüzde 20,45, menkul değerler cüzdanı yüzde 39,51 oranında artmış, likit aktifleri ise, yüzde 0,10 oranında azalmıştır.

Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, Aralık 2011 - Mart 2012 döneminde yüzde 1,53, özkaynaklar ise yüzde 0,43 oranında azalmıştır. Mart 2011 - Mart 2012 döneminde mevduatta yüzde 12,34, özkaynaklarda ise, yüzde 20,32 oranında artış olmuştur.

Bankacılık sektörü toplam aktifinin çeyrek dönemlik yüzde değişimlerinin verildiği Grafik 5.1'e bakıldığında; 2011 yılının çeyrek dönemlerinde bu oranlar sırasıyla yüzde 2,92, yüzde 5,08, yüzde 5,82, yüzde 2,97, 2012 yılının ilk çeyreğinde ise yüzde -1,03 olduğu görülmektedir.

Grafik 5.1

Kaynak: KKTCCMB

Tablo 5.4

	Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon ₺)						
	2011				2012	Yüzde Değişim	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	12/2011-03/2012	03/2011-03/2012
Likit Aktifler	2.358,0	2.312,6	2.465,5	2.415,1	2.355,7	-2,46	-0,10
MDC	611,7	882,1	902,0	965,5	853,4	-11,61	39,51
Krediler (Brüt)	4.850,5	5.117,5	5.376,8	5.868,5	5.842,6	-0,44	20,45
Diğer Aktifler	842,4	790,4	887,8	668,7	763,7	14,21	-9,34
Toplam Aktif-Pasif	8.662,6	9.102,6	9.632,1	9.917,8	9.815,4	-1,03	13,31
Mevduat	7.365,3	7.658,4	8.118,1	8.402,9	8.274,4	-1,53	12,34
Diğer Pasifler	389,4	432,0	436,7	417,9	448,7	7,37	15,23
Özkaynaklar	907,9	1.012,2	1.077,3	1.097,0	1.092,3	-0,43	20,32

Kaynak: KKTCCMB

2012 yılının birinci çeyreğinde, sektörün aktif toplamı içerisindeki en büyük pay yüzde 59,52 oran ile brüt kredilere aittir. Brüt kredileri sırasıyla yüzde 24 payla likit aktifler, yüzde 8,69 payla menkul değerler cüzdanı ve yüzde 7,79'luk payla diğer aktifler takip etmektedir.

Bankacılık sektörü Mart 2011 - Mart 2012 döneminde yapısal dağılım yönünden değerlendirildiğinde, likit aktiflerde ve diğer aktiflerdeki daralmaya karşın, brüt krediler ile MDC'de genişleme olduğu görülmektedir. Bu dönemde brüt kredilerin aktif toplam içerisindeki payı yüzde 55,99'dan yüzde 59,52'ye, MDC yüzde 7,06'dan yüzde 8,69

düzeyine yükselirken, likit aktifler yüzde 27,22'den yüzde 24'e, diğer aktifler ise yüzde 9,72'den yüzde 7,79'a gerilemiştir.

Mart 2012 itibarıyla, toplam pasifin yüzde 84,30'unu mevduat, yüzde 11,13'ünü özkaynaklar ve yüzde 4,57'sini diğer pasifler oluşturmaktadır.

Mart 2011 - Mart 2012 döneminde mevduatın toplam kaynaklar içindeki payı yüzde 85,02 düzeyinden yüzde 84,30 düzeyine gerilemiş, özkaynakların payı ise, yüzde 10,48 seviyesinden yüzde 11,13 seviyesine yükselmiştir.

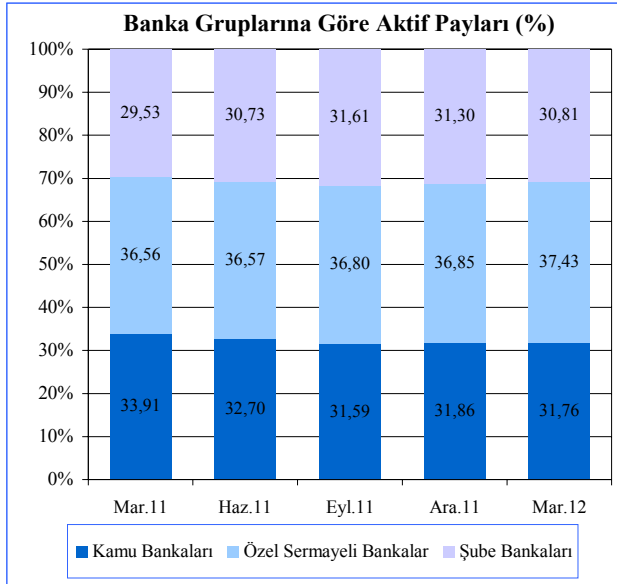
Tablo 5.5

Aktif	Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Yapısal Dağılımı (%)				
	2011				2012
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
Likit Aktifler	27,22	25,41	25,60	24,35	24,00
MDC	7,06	9,69	9,36	9,74	8,69
Krediler (Brüt)	55,99	56,22	55,82	59,17	59,52
Diğer Aktifler	9,72	8,68	9,22	6,74	7,79
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Pasif					
Mevduat	85,02	84,13	84,28	84,73	84,30
Diğer Pasifler	4,50	4,75	4,54	4,21	4,57
Özkaynaklar	10,48	11,12	11,18	11,06	11,13
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Kaynak: KKTCMB

Sektörün toplam aktiflerinin banka gruplarına göre dağılımının gösterildiği Grafik 5.2'ye göre; 2012 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla özel sermayeli bankalar grubu yüzde 36,85'den yüzde 37,43 düzeyine, şube bankaları grubu yüzde 31,30'dan yüzde 30,81'e yükselmiştir. Kamu bankaları grubu ise yüzde 31,86 seviyesinden yüzde 31,76'ya düşmüştür. Mart 2011 - Mart 2012 döneminde ise, şube bankaları ile özel sermayeli bankalar grubunda artış, kamu bankaları gruplarında azalma olmuştur.

Grafik 5.2

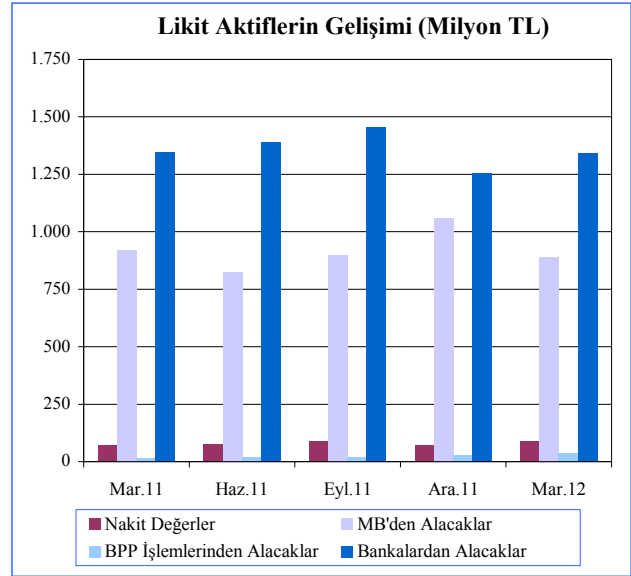
Kaynak: KKTCMB

Likit Varlıklar

Bankacılık sektörü likit aktiflerini oluşturan nakit değerler, bankalardan alacaklar, Merkez Bankası'ndan alacaklar ve BPP işlemlerinden alacaklar kalemlerinin toplamı, 2012 yılının birinci çeyreği sonunda bir önceki çeyreğe göre 59,4 milyon TL azalarak 2.415,1 milyon TL'den 2.355,7 milyon TL'ye gerilemiştir. Bu dönemde Merkez Bankası'ndan alacaklar kaleminde 169 milyon TL azalışa karşın, nakit değerler kaleminde 15,3 milyon TL, bankalardan alacaklarda 85,8 milyon TL ve BPP işlemlerinden alacaklar kaleminde 8,5 milyon TL artış meydana gelmiştir.

2011 yılı birinci çeyrek sonunda 2.358 milyon TL olan likit aktifler, 2012 yılının aynı döneminde binde 1 oranında azalarak 2.355,7 milyon TL seviyesine gerilemiştir. Anılan dönemde, bankalardan alacaklar kalemi 1.347 milyon TL'den 1.342,6 milyon TL'ye, Merkez Bankası'ndan alacaklar kalemi 921,6 milyon TL'den 888,4 milyon TL'ye gerilemesine karşın, nakit değerler 73 milyon TL'den 88,8 milyon TL'ye ve BPP işlemlerinden alacaklar kalemi 16,4 milyon TL'den 35,9 milyon TL'ye yükselmiştir.

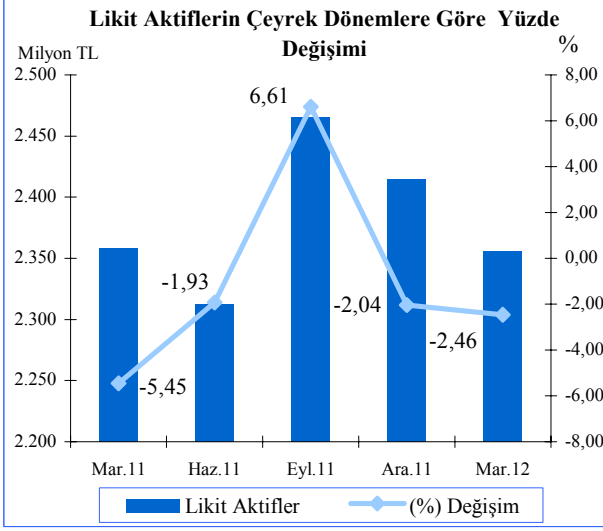
Grafik 5.3

Kaynak: KKTCMB

Likit aktiflerin çeyrek dönemlere göre yüzde değişiminin verildiği aşağıdaki grafikten de görüleceği üzere; 2011 yılının üçüncü çeyreğinde artış, birinci, ikinci ve son çeyreğinde ise, azalış olmuştur. Likit aktifler 2012 yılı birinci çeyreğinde yüzde 2,46 oranında gerilemiştir.

Grafik 5.4

Kaynak: KKTCMB

Tablo 5.6

	Kredilerin Türlerine Göre Dağılımı (Milyon ₺)				
	2011				2012
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
İşletme Kredileri	2.262,1	2.354,2	2.581,8	2.865,9	2.857,6
Tüketici Kredileri	1.368,8	1.515,1	1.637,0	1.686,5	1.739,9
Kredi Kartları	144,5	156,0	164,0	168,0	172,0
İskonto ve İştira Senetleri	55,4	63,0	64,0	62,6	60,9
Diğer Yatırım Kredileri	20,3	26,3	26,7	32,2	32,5
İthalat Kredileri	16,8	17,6	20,0	18,1	23,9
Fon Kaynaklı Krediler	13,4	12,8	14,0	13,4	12,7
İhtisas Kredileri	22,2	17,3	12,6	16,9	17,9
İhracat Kredileri	6,4	10,4	12,1	15,3	16,3
KKTCMB Kaynaklı Krediler	5,7	5,7	6,9	0,7	5,2
KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	0,0	1,2	1,2	1,2	1,2
Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	0,0	0,0	0,0	0,1	0,5
İhracat Garantili Yatırım Kredileri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diğer Krediler	488,6	490,9	412,7	521,4	420,8
Toplam Krediler	4.404,2	4.670,5	4.953,0	5.402,3	5.361,4

Not: TGA'lar dahil değildir.

Kaynak: KKTCMB

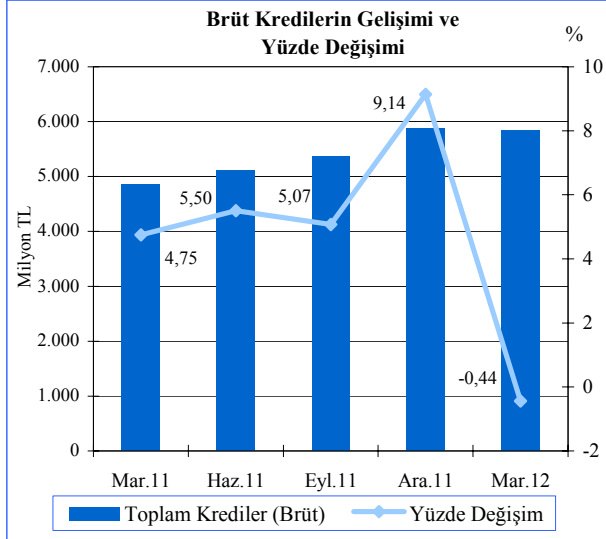
Krediler

Bankacılık sektörünün temel görevi finansal aracılık yapmaktır. Dolayısıyla, bankaların topladığı fonlar sayesinde verdiği krediler, takip edilmesi gereken önemli bir göstergedir. Mart 2012 itibarıyla, kredilerin türlerine göre dağılımına bakıldığında, geçmiş dönemlerde olduğu gibi işletme kredileri 2.857,6 milyon TL ile birinci sırada yer almaktadır. Bunu 1.739,9 milyon TL ile tüketici kredileri izlemektedir.

Mart 2011 - Mart 2012 döneminde işletme kredileri 2.262,1 milyon TL'den 2.857,6 milyon TL'ye, tüketici kredileri ise, 1.368,8 milyon TL'den 1.739,9 milyon TL'ye yükselmiştir.

Sektörün brüt kredileri, Grafik 5.5'ten de görüleceği üzere, 2011 yılının ilk çeyreğinden itibaren artmış ve en güçlü artış yüzde 9,14'lük oran ile dördüncü çeyrekte olmuştur. Mart 2012 sonunda bir önceki çeyreğe göre ise, yüzde 0,44 oranında daralmıştır.

Grafik 5.5

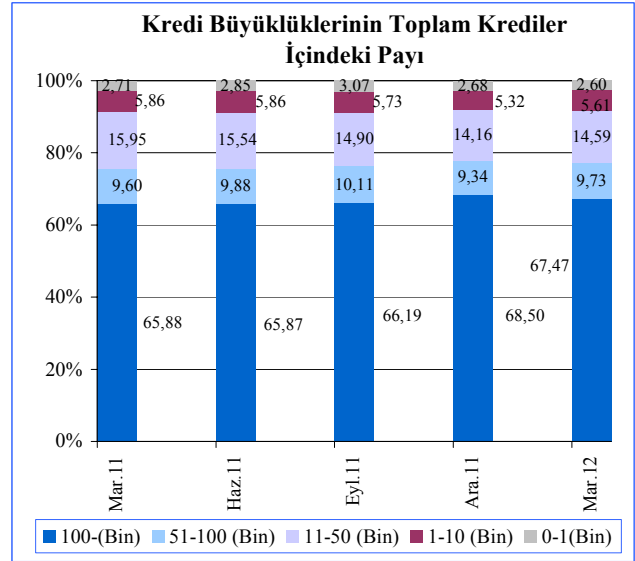

Kaynak: KKTCMB

Sektörün kredi büyüklüklerinin toplam krediler içindeki paylarına ilişkin Grafik 5,6'ya bakıldığında, Aralık 2011 sonunda yüzde 68,5 olan 100 bin TL'den büyük kredilerin toplam krediler içindeki payı Mart 2012 itibarıyla 67,47 puan azalarak yüzde 67,47 olduğu görülmektedir. Söz konusu dönemde, kredi büyüklüklerinde ikinci sırayı yüzde 14,59'luk payla 11-50 bin TL dilimindeki krediler almaktadır. 51-100 bin TL ve 1-10 bin TL tutarlarındaki krediler ise, toplam kredilerin sırasıyla yüzde 9,73 ve yüzde 5,61'ini oluşturmaktadır. Sektördeki en düşük kredi kullanımı ise, yüzde 2,6 payla 0-bin TL diliminde gerçekleşmiştir.

Kredi büyüklüklerinin toplam krediler içindeki payı Mart 2011 - Mart 2012 döneminde; 100 bin TL'den büyük ve 51-100 bin TL dilimindeki kredilerde artış, 0-1 bin TL, 1-10 bin TL ve 11-50 bin TL dilimlerindeki kredilerde azalma olmuştur.

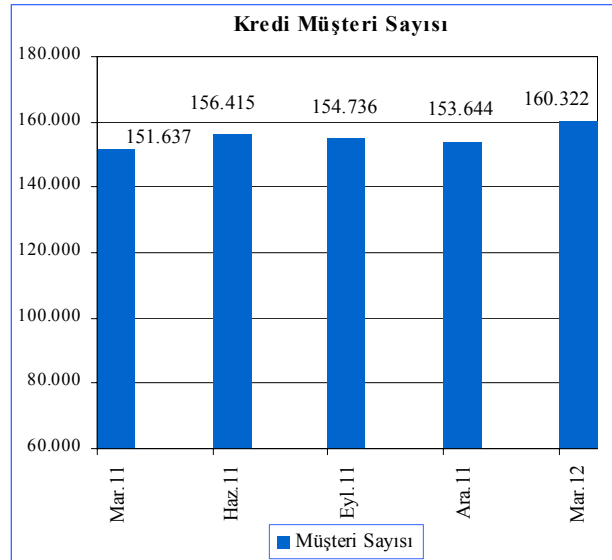
Grafik 5.6

Kaynak: KKTCMB

Sektörün kredi müşterisi sayısı, 2012 yılı birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 6.678 kişi artarak, 153.644'den 160.322'ye yükselmiştir. Sektörün kredi müşteri sayısı, Mart 2011 - Mart 2012 döneminde 8.685 kişi artmıştır.

Grafik 5.7

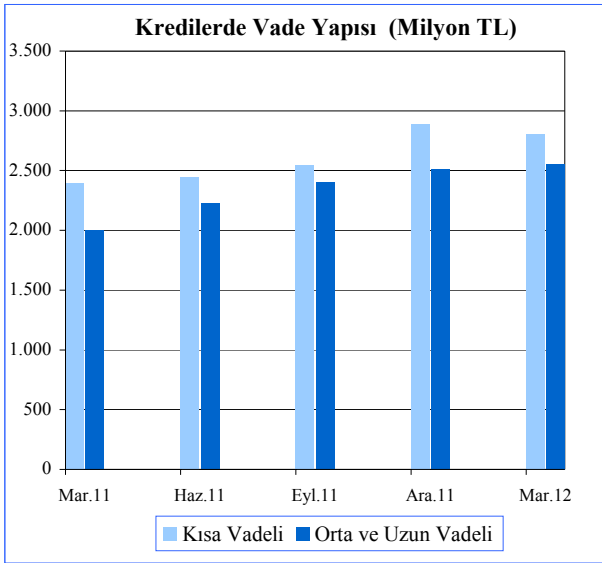

Kaynak: KKTCMB

Kısa vadeli krediler, 2012 yılının birinci çeyreğinde bir önceki döneme göre 85,4 milyon TL azalarak, 2.888,4 milyon TL'den milyon 2.803 TL'ye gerilemiştir. Bu dönemde orta ve uzun vadeli krediler, yüzde 1,77 oranında artarak 2.513,9 milyon TL'den milyon 2.558,4 TL'ye yükselmiştir. Kısa vadeli krediler, Mart 2011 - Mart 2012 döneminde yüzde 16,76, orta ve uzun vadeli krediler yüzde 27,86 oranında genişlemiştir.

Grafik 5.8

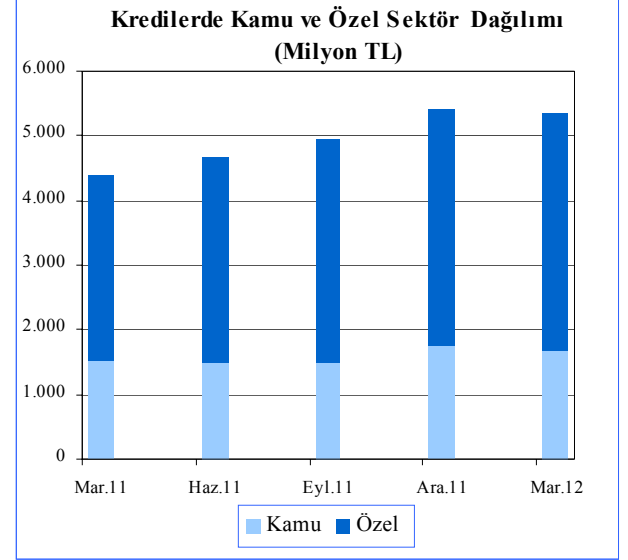
Kaynak: KKTCMB

Mart 2012 itibarıyla bankacılık sektörü toplam kredilerinin yüzde 68,96'sı özel sektöre, yüzde 31,04'ü ise, kamuya kullanılmıştır. Söz konusu dönemde kamu kesimine kullanılan krediler bir önceki çeyreğe göre 88,2 milyon TL azalarak 1.752,2 milyon TL'den milyon 1.664 TL'ye, özel kesime kullanılan krediler ise, 47,3 milyon TL artarak 3.650,1 milyon TL'den 3.697,4 milyon TL'ye yükselmiştir.

Kamu kesimine verilen krediler, Aralık 2011 - Mart 2012 döneminde 147,6 milyon TL artarak 1.516,4 milyon TL'den 1.664 milyon TL seviyesine yükselmiştir. Söz konusu dönemde özel kesime kullanılan krediler, 2.887,8 milyon TL düzeyinden 3.697,4 milyon TL düzeyine ulaşmıştır. Mart 2011 - Mart 2012

döneminde kamu kesimine verilen kredilerin artış hızı yüzde 9,73, özel kesime kullanılan kredilerin artış hızı ise yüzde 28,04'dür.

Grafik 5.9

Kaynak: KKTCMB

Mevduat

Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, bir önceki çeyreğe göre 128,5 milyon TL azalmış ve Mart 2012 sonu itibarıyla, 8.274,4 milyon TL olmuştur. Sektörün mevduat toplamı bir yıllık dönemde ise, yüzde 12,34 artışla 7.365,3 milyon TL'den 8.274,4 milyon TL'ye yükselmiştir.

Mart 2012 itibarıyla, mevduatın türlerine göre gelişiminin gösterildiği Tablo 5.6'ya bakıldığında, geçmiş dönemlerde olduğu gibi en büyük payın 6.324,6 milyon TL'lik meblağ ve yüzde 76,44'lük payla tasarruf mevduatına ait olduğu gözlenmektedir. Bunu sırasıyla 850,6 milyon TL ve yüzde 10,28'lik payla ticari mevduat, 568,5 milyon TL ve yüzde 6,87'lik payla resmi mevduat izlemektedir. Mart 2011 - Mart 2012 döneminde tasarruf mevduatında yüzde 13,24, ticari mevduatta yüzde 8,86 oranlarında artış, resmi mevduatta yüzde 2,54 oranında azalış görülmektedir.

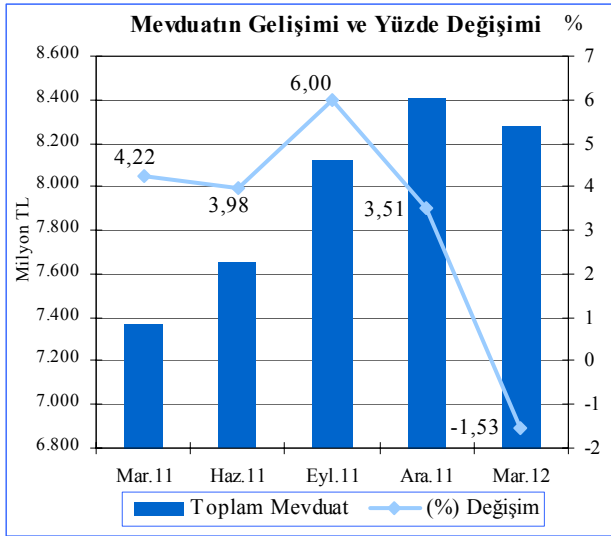
Tablo 5.6

	Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi (Milyon ₺)				
	2011				2012
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
Tasarruf	5.585,1	5.839,0	6.162,0	6.334,3	6.324,6
Ticari	781,4	834,0	905,1	899,2	850,6
Resmi	583,3	531,8	529,8	569,1	568,5
Bankalararası	218,1	234,0	295,2	315,0	258,6
Diğer	197,4	219,6	226,0	285,3	272,1
Toplam Mevduat	7.365,3	7.658,4	8.118,1	8.402,9	8.274,4

Kaynak: KKTCMB

Sektördeki toplam mevduat gelişiminin gösterildiği Grafik 5.10'a göre; mevduat 2011 yılının ilk çeyreğinden itibaren sürekli artmış, 2012 yılının birinci çeyreğinde yüzde 1,53 oranında azalmıştır.

Grafik 5.10

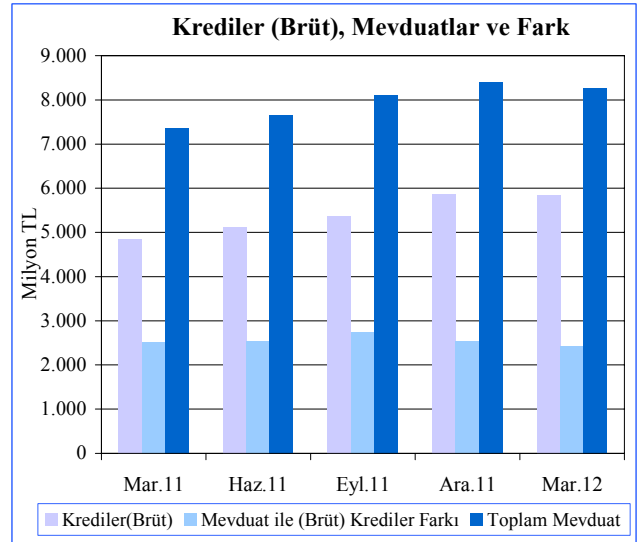

Kaynak: KKTCMB

Toplam mevduat ile brüt krediler karşılaştırıldığı zaman, Aralık 2011 sonunda 2.534,4 milyon TL olan fark, Mart 2012 sonunda 102,6 milyon TL azalmış ve 2.431,8 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Mart 2011 - Mart 2012 döneminde toplam mevduat ve brüt krediler arasındaki fark bir yıllık dönemde 83 milyon TL gerileme göstermiştir.

Grafik 5.11

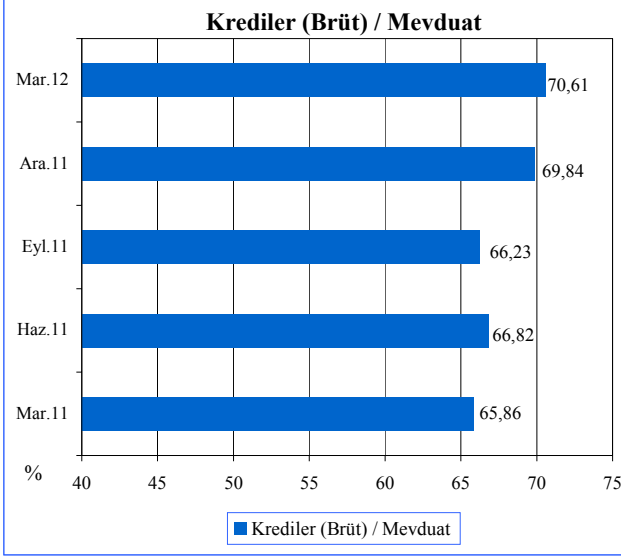

Kaynak: KKTCMB

Bankacılık sektörünün derinliği ile aracılık fonksiyonunun göstergelerinden biri olan kredilerin toplam mevduata oranı, Aralık 2011 sonunda yüzde 69,84 iken Mart 2012 sonunda 0,77 puan artarak yüzde 70,61 oranında gerçekleşmiştir. Kredilerin toplam mevduata oranı bir yıllık dönemde 4,75 puan artmıştır.

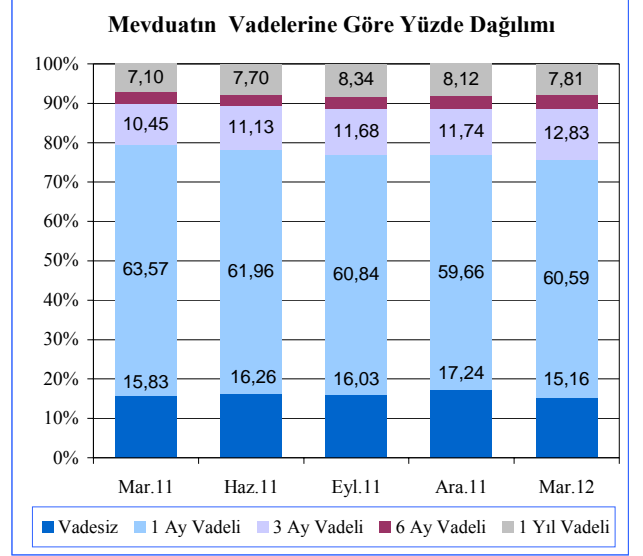
Mart 2011 - Mart 2012 dönemini kapsayan bir yıllık dönemde üç ay vadeli, altı ay vadeli ve bir yıl vadeli mevduatların toplam mevduat içindeki payı sırasıyla 2,38, 0,56 ve 0,71 puan artmasına karşın vadesiz ile bir ay vadeli mevduatın payı ise, 0,67 ve 2,98 puan azalmıştır.

Grafik 5.12

Kaynak: KKTCCMB

Grafik 5.13

Kaynak: KKTCCMB

Sektör mevduatındaki vade yoğunluğunun önceki dönemlerde olduğu gibi, Mart 2012 sonunda bir önceki döneme göre 0,93 puan artarak yüzde 60,59'luk oranla bir ay vadeli mevduatta olduğu görülmektedir. Bir ay vadeli mevduatı yüzde 15,16 oranla vadesiz, yüzde 12,83 oranla üç ay vadeli, yüzde 7,81 oranla bir yıl vadeli ve yüzde 3,61'lik oranla 6 ay vadeli mevduat izlemektedir.

Özkaynaklar

Sektörün istikrarı ve gelişmesi açısından büyük önem taşıyan özkaynaklar, bir önceki çeyreğe göre 4,7 milyon TL azalarak 2012 yılının birinci çeyreği sonunda 1.092,3 milyon TL düzeyine gelmiştir. Mart 2011 - Mart 2012 döneminde ise, yüzde 20,31 oranında artış göstermiştir. Bir yıllık dönemde sektörün ödenmiş sermayesi 85,9 milyon TL, yedek akçeler 29 milyon TL artış göstermiştir.

Tablo 5.8

	Özkaynakların Gelişimi (Milyon ₺)				
	2011				2012
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.
Ödenmiş Sermaye	567,6	630,2	641,0	641,3	653,5
Yedek Akçeler	121,6	133,3	141,6	143,2	150,6
Sabit Kıymet Yeniden Değer. Fonu	3,5	3,5	3,1	3,5	3,5
Menkul Değerler Artış Fonu	4,2	5,0	5,0	5,0	6,3
Dönem Kârı (Zararı)	42,4	98,0	162,5	181,5	44,5
Geçmiş Yıllar Kârı (Zararı)	168,6	142,2	124,1	122,5	233,9
Toplam	907,9	1.012,2	1.077,3	1.097,0	1.092,3

Kaynak: KKTCMB

Para Arzı

En dar tanımlı para arzı M1, Aralık 2011 dönemine göre Mart 2012 sonunda yüzde 7,35 oranında azalarak 1.560,7 milyon TL seviyesinden 1.446 milyon TL'ye gerilemiştir. M1 para arzında bir yıllık dönemde yüzde 10,97 oranında ve 142,9 milyon TL tutarında artış olmuştur.

Aralık 2011 sonunda 8.021,7 milyon TL düzeyinde olan M2 tanımlı para arzı, 2012 yılının birinci çeyreğinde yüzde 0,68 oranında azalarak 7.967,1 milyon TL'ye gerilemiştir. M2 para arzı bir yıllık dönemde yüzde 13,57 oranında ve 951,7 milyon TL tutarında artış göstermiştir.

M2 para arzına resmi mevduat ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki diğer mevduatın ilave edilmesiyle bulunan en geniş tanımlı para arzı M3, 2012 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre, 36,3 milyon TL azalarak 8.623,7 milyon TL'den 8.587,4 milyon TL seviyesine gerilemiştir. M3'te bir önceki yılın aynı dönemine göre meydana gelen artış oranı yüzde 12,45, artış tutarı ise, 950,5 milyon TL'dir.

Tablo 5.9

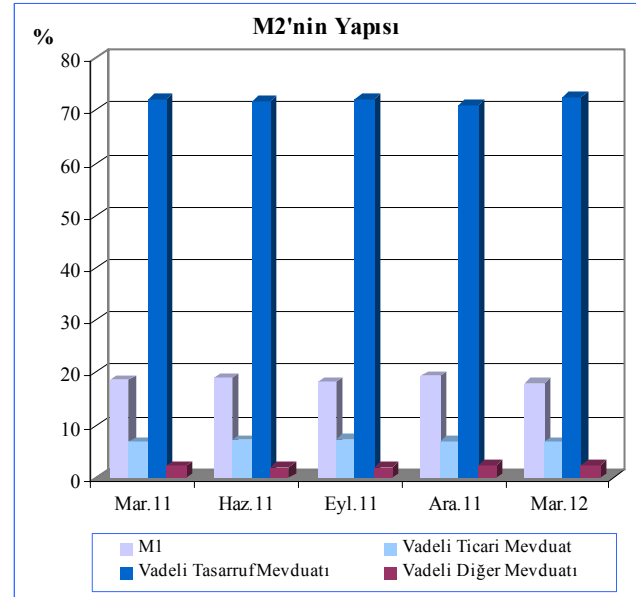
Yıllar	Para Arzı Verileri (Milyon ₺)						
	Devre	M1	Yüzde Değişim	M2	Yüzde Değişim	M3	Yüzde Değişim
2006		828,6	19,07	4.367,4	29,11	4.907,8	27,51
2007		859,5	3,73	4.620,4	5,79	5.138,7	4,70
2008		898,4	4,53	5.294,0	14,58	5.901,7	14,85
2009		1.152,2	28,25	6.193,4	16,99	6.842,3	15,94
2010		1.174,0	1,89	6.592,6	6,45	7.292,8	6,58
2011	I	1.303,1	11,00	7.015,4	6,41	7.636,9	4,72
	II	1.401,1	7,52	7.362,1	4,94	7.943,0	4,01
	III	1.418,0	1,21	7.778,5	5,66	8.378,2	5,48
	IV	1.560,7	10,06	8.021,7	3,13	8.623,7	2,93
2012	I	1.446,0	-7,35	7.967,1	-0,68	8.587,4	-0,42

Kaynak: KKTCMB

M2 para arzının yapısına ilişkin bilgi verilen Grafik 5.14'e bakıldığında, önceki dönemlerde olduğu gibi, Mart 2012 itibarıyla da en büyük payın yüzde 72,6 oranla vadeli tasarruf mevduatında olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla, yüzde 18,15'lik payla M1, yüzde 6,83 ile vadeli ticari mevduat ve yüzde 2,42'lik oranla vadeli diğer mevduat izlemektedir.

M2'nin yapısı içinde en büyük payı oluşturan vadeli tasarruf mevduatı Mart 2011 - Mart 2012 döneminde 0,32 puan artarak yüzde 72,60'a yükselmiştir. Söz konusu dönemde, M2'nin diğer alt bileşenlerinden M1 yüzde 18,57'den yüzde 18,15'e, vadeli ticari mevduat yüzde 6,86'dan yüzde 6,83'e gerilemiştir. Vadeli diğer mevduat yüzde 2,29'dan yüzde 2,42'ye yükselmiştir.

Grafik 5.14

Kaynak: KKTCMB

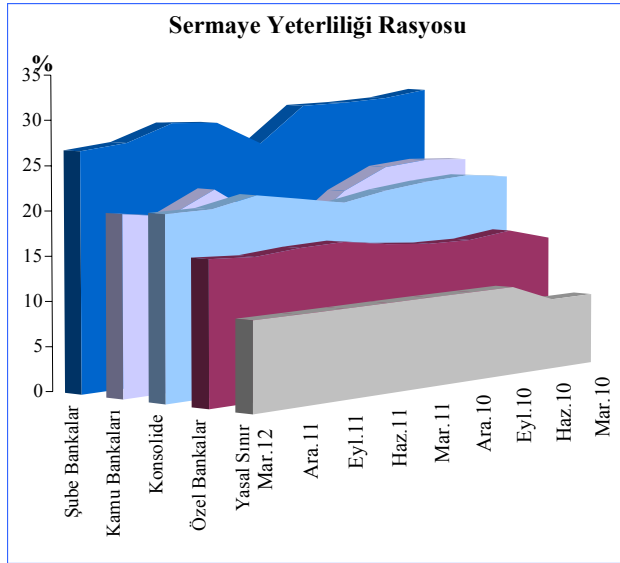
6. FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ

Sermaye Yeterliliği

2012 yılının ilk çeyreğinde sektörün sermaye yeterliliği standart rasyosu yılsonuna göre 0,03 puan azalmasına karşın, yasal sınırın üzerinde, yüzde 20,60 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mart 2011 - Mart 2012 döneminde sektörün SYSR'si 0,67 puan artarak, yüzde 19,93'den yüzde 20,60'a yükselmiştir.

Mart 2012 itibarıyla banka grupları bazında SYSR, kamu bankalarında yüzde 20,23, özel bankalarda 16,14 ve şube bankalarında 26,79 olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki dönemde bu oranlar sırasıyla, yüzde 19,50, 15,82 ve 27,30 seviyesinde idi. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında ise tüm banka gruplarının SYSR'si artmıştır.

Grafik 6.1

Kaynak: KKTCMB

Sektörün risk ağırlıklı varlıkları, Tablo 6.1'den de görüleceği üzere, Mart 2012 sonunda bir önceki dönemle kıyaslandığında, yüzde 20 ve yüzde 100 risk grubuna giren risk ağırlıklı varlıklar dışındaki risk gruplarında azalış olmuştur. Buna göre, yüzde 20'lik risk grubuna giren risk ağırlıklı varlıklar yüzde 9,91 ve yüzde 100'lük risk ağırlıklı varlıklar grubuna giren risk ağırlıklı varlıklar yüzde 1,47 oranında artmış, yüzde 0 ve yüzde 50 risk grubuna giren risk ağırlıklı varlıkların azalış oranları sırasıyla, yüzde 3,68 ve 1,17 olmuştur. İlgili dönemde piyasa riski ve operasyonel risk toplamı bir önceki döneme göre 54,3 milyon TL azalarak 1.329,5 milyon TL'ye gerilemiştir.

Tablo 6.1

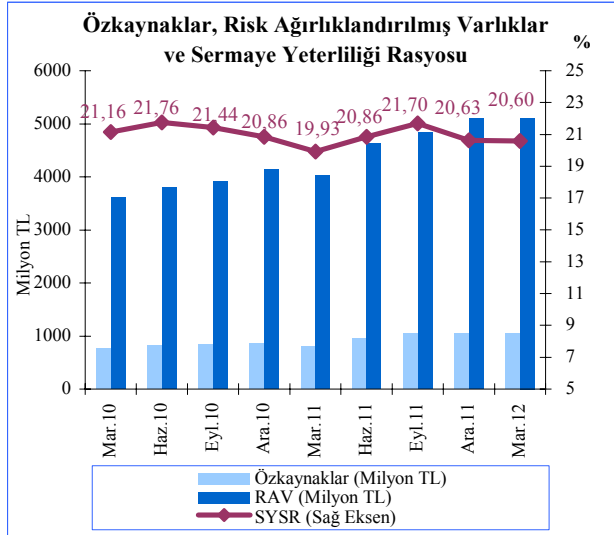
Risk Ağırlıklı Varlıklar (Milyon ₺)			
	Aralık 2011	Mart 2012	Yüzde Değişim
% 0	4.987,9	4.804,3	-3,68
% 20	1.395,9	1.534,2	9,91
% 50	1.396,1	1.379,8	-1,17
% 100	2.744,1	2.784,5	1,47
Piyasa Riski + Operasyonel Risk	1.383,8	1.329,5	-3,92

Kaynak: KKTCMB

Grafik 6.2'den de görüleceği üzere, 2012 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılsonuna göre, risk ağırlıklı varlıklarda binde 5 oranında azalmaya karşın özkaynaklarda yüzde 0,11 oranında artış gerçekleşmiştir. 2011 yılı sonunda yüzde 20,63 olan sektörün SYSR'si, Mart 2012 itibarıyla yüzde 20,6 seviyesindedir. Aralık 2011 sonunda 5.105,1 milyon TL olan risk ağırlıklı varlıklar toplamı, Mart 2012 sonunda 5.110,4 milyon TL olmuş, ilgili dönemde özkaynaklar 1.053,2 milyon TL'den, 1.052,7 milyon TL'ye gerilemiştir.

Sektörün özkaynakları ve risk ağırlıklı varlıkları önceki yılın aynı dönemine göre karşılaştırıldığında ise, özkaynaklarda yüzde 31,21 (250,4 milyon TL), risk ağırlıklı varlıklarda yüzde 26,95 (1.085 milyon TL), artış olmuştur.

Grafik 6.2

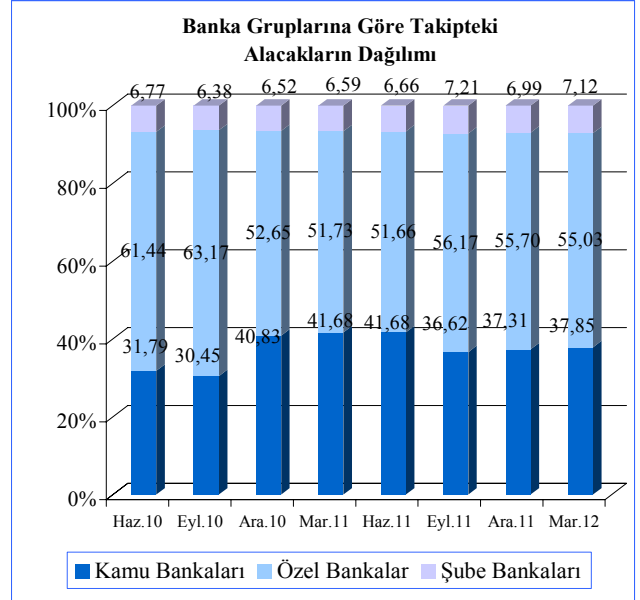
Not: Özkaynaklar, KKTC Bankalar Yasası, Madde 33 Altındaki Tebliğ'in 3. maddesine istinaden hesaplanmıştır.
Kaynak: KKTCMB

Tahsili Gecikmiş Alacaklar

2011 yılsonunda 466,1 milyon TL olan sektörün toplam tahsili gecikmiş alacakları, 2012 yılı ilk çeyreği itibarıyla yüzde 3,22 oranında artarak 481,1 milyon TL seviyesine yükselmiştir. TGA'nın banka gruplarına göre dağılımının verildiği Grafik 6,3'e bakıldığında; kamu bankaları ile şube bankalarının toplam TGA içindeki paylarında artış, özel sermayeli bankaların payında azalış olduğu görülmektedir. Buna göre, Aralık 2011 - Mart 2012 döneminde kamu bankalarının toplam TGA içindeki payı yüzde 37,31 oranından yüzde 37,85'e; şube bankalarının tahsili gecikmiş alacaklar içindeki payı yüzde 6,99'dan yüzde 7,12'ye yükselmiştir. Özel sermayeli bankaların toplam TGA içindeki payı ise, yüzde 55,70'den yüzde 55,03'e gerilemiştir. Mart 2011 - Mart 2012 döneminde kamu bankalarının sektör içindeki TGA payı

yüzde 41,68'den yüzde 37,85'e gerilerken; özel sermayeli bankaların payı 51,73'den yüzde 55,03'e, şube bankalarının payı ise, yüzde 6,59'dan yüzde 7,12'ye yükselmiştir.

Grafik 6.3

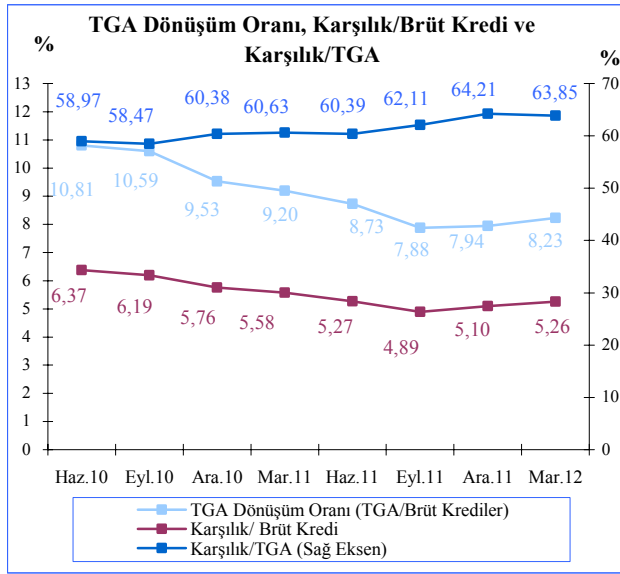
Kaynak: KKTCMB

Aralık 2011 sonunda yüzde 7,94 olan TGA dönüşüm oranı, Mart 2012 sonunda 0,29 puan artmış ve yüzde 8,23 olarak gerçekleşmiştir. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında ise yüzde 9,20 olan TGA dönüşüm oranı, 0,97 puan azalmıştır.

TGA için ayrılan karşılıklar oranı, Aralık 2011 itibarıyla yüzde 64,21 iken, Mart 2012'de 3,36 puan azalmış ve yüzde 63,85'e gerilemiştir. Mart 2011 - Mart 2012 döneminde TGA için ayrılan karşılıklar oranı 3,22 puan artmıştır.

2011 yılsonunda yüzde 5,10 olan karşılıklar toplamının brüt kredilere oranı, 2012 yılı ilk çeyreğinde 0,16 puan artarak yüzde 5,26 seviyesine yükselmiştir. Mart 2011 dönemi ile karşılaştırıldığında ise karşılık / brüt kredi oranı 0,32 puan gerilemiştir.

Grafik 6.4

Kaynak: KKTCMB

Finansal Sağlık Göstergeleri

Mart 2012 sonu itibarıyla seçilmiş finansal sağlık göstergeleri 2011 yılsonu ile kıyaslandığında, likit aktiflerin toplam aktifler içindeki payı, sektörün SYSR'sinde, kredilerdeki büyüme hızı ile mevduattaki büyüme hızında azalış meydana gelmiştir. TGA'nın brüt krediler içindeki payında ve brüt kredilerin hem toplam aktif hem de mevduat içindeki payında artış olmuştur. Yabancı kaynakların toplam aktiflere oranı olan finansal kaldıraç, yılsonundaki seviyesiyle yaklaşık aynı düzeyde kalmıştır. (Bkz.Tablo 6.2)

2012 yılı ilk çeyrek itibarıyla, likit aktiflerin toplam aktifler içindeki payı, 2011 yılı son çeyreğine göre 0,35 puan azalarak yüzde 24 olmuştur. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 27,22 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tahsili gecikmiş alacakların brüt krediler içindeki payı, Mart 2012 sonunda bir önceki döneme göre 0,29 puan artarak yüzde 8,23 olmuştur. Söz konusu oran bir yıllık dönemde 0,97 puan azalmıştır.

Mevduatın krediye dönüşüm oranını gösteren krediler (brüt) / mevduat oranı, Mart 2012 sonunda bir önceki yılsonuna göre, 0,77 puan artarak yüzde 70,61 seviyesine yükselmiştir.

Mevduattaki büyüme hızı Aralık 2011 sonunda yüzde 3,51 oranında artış göstermesine karşın, 2012 yılının ilk çeyreğinde yüzde -1,53 oranında gerilemiştir.

Brüt kredilerin aktif toplamı içerisinde payı, 2012 yılının birinci çeyreği sonunda bir önceki çeyreğe göre 0,35 puan artarak yüzde 59,52 seviyesine yükselmiştir. İlgili oran Mart 2011'de yüzde 56 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Brüt kredilerdeki büyüme hızı, 2012 yılı ilk çeyreğinde bir önceki döneme göre yüzde 0,44 oranında azalmıştır. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 4,75 olarak gerçekleşmiştir.

2011 yılının son çeyreğinde 8,04 olarak gerçekleşen finansal kaldıraç oranı, 2012 yılı ilk çeyreğinde 0,05 puan azalarak 7,99 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 6.2

Açıklama	Finansal Sağlık Göstergeleri (%)				2012 Mar.
	2011				
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	
Likit Aktifler / Top. Aktifler	27,22	25,41	25,60	24,35	24,00
SYSR	19,93	20,86	21,70	20,63	20,60
TGA / Brüt Krediler	9,20	8,73	7,88	7,94	8,23
Brüt Krediler / Mevduat	65,86	66,82	66,23	69,84	70,61
Brüt Krediler / Top. Aktifler	56,00	56,22	55,82	59,17	59,52
Brüt Kredilerdeki Büyüme Hızı	4,75	5,50	5,07	9,14	-0,44
Mevduattaki Büyüme Hızı	4,22	3,98	6,00	3,51	-1,53
Finansal Kaldıraç*	8,54	7,99	7,94	8,04	7,99

* Finansal Kaldıraç: Yabancı Kaynaklar / Toplam Özkaynaklar

Kaynak: KKTCMB

2011 yılı dördüncü çeyrekte yüzde 1,82 olan sektör aktif kârlılığı 2012 yılı ilk çeyrekte yüzde 1,80'e yüzde 16,53 olan özkaynak kârlılığı yüzde 16,08'e gerilemiştir. Net faiz marjı ise, yüzde 3,97'den yüzde 3,99'a yükselmiştir.

Tablo 6.3
Aktif ve Özkaynak Kârlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları

Açıklama	2011				2012
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.
Aktif Kârlılığı ¹	1,75	1,80	1,70	1,82	1,80
Özkaynak Kârlılığı ²	17,43	16,30	15,10	16,53	16,08
Net Faiz Marjı ³	3,90	3,85	2,97	3,97	3,99

¹ Aktif Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Aktif

² Özkaynak Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Özkaynak

³ (Provizyon Sonrası Net Faiz Marjı+TGA Özel Provizyonu) / Toplam Aktif

Kaynak: KKTCMB

Finansal Sağlık Endeksi

Bankacılık sektörünün finansal sağlığını, konsolide riskini ve kırılganlıklarını izlemek

amacıyla oluşturulan Finansal Sağlık Endeksi (FSE), bu sektördeki risk ve kırılganlıkları en iyi yansıtacak rasyoların kullanılması sonucunda ayrı ayrı oluşturulan aktif kalitesi, likidite, kârlılık ve sermaye yeterliliği alt endekslerinin ortalamalarının alınmasıyla elde edilmektedir.

KKTC bankacılık sektörünün sağlığını, risklerini ve kırılganlıklarını ortaya koyabilmek amacıyla Bankaca hazırlanan bu endeksin sonuçları, sektörün gidişatına bir yol gösterici olarak algılanmalıdır.

FSE, sektör ve KKTC ekonomisi ile ilgili yapılan analiz ve yorumlara ışık tutması amacıyla yayınlanmaktadır. Sadece bu endekse bakılarak sektörle ilgili olumlu ya da olumsuz yargı ve sonuçlara ulaşılması yanıltıcı olabilir.

FSE'nin elde edilmesi için oluşturulan alt endekslere ulaşılırken rasyolar önceden belirlenen ağırlıklara göre kullanılmaktadır. Bu alt endeksler ve kullanılan rasyoların ağırlıkları aşağıdaki kutuda verilmektedir.

Kutu-1

Finansal Sağlık Endeksi Değişkenleri			
	Finansal Sağlık Göstergeleri	Endekse Etkinin Yönü	Ağırlık
Aktif Kalitesi	Brüt Takipteki Alacaklar / Brüt Kredi	Negatif	0,33
	Net Takipteki Alacaklar / Özkaynaklar	Negatif	0,33
	Duran Aktifler ¹ / Toplam Aktifler	Negatif	0,33
Likidite	Likit Aktif ² / Toplam Aktif	Pozitif	1,00
Kârlılık	Net Kâr / Toplam Aktif	Pozitif	0,50
	Net Kâr / Özkaynaklar	Pozitif	0,50
Sermaye Yeterliliği	Serbest Sermaye ³ / Toplam Aktif	Pozitif	0,50
	SYSR	Pozitif	0,50

¹ Duran Aktifler; iştirak, bağlı ortaklık, elden çıkarılacak kıymetler, sabit kıymetler ve net takipteki alacaklar toplamından oluşmaktadır.

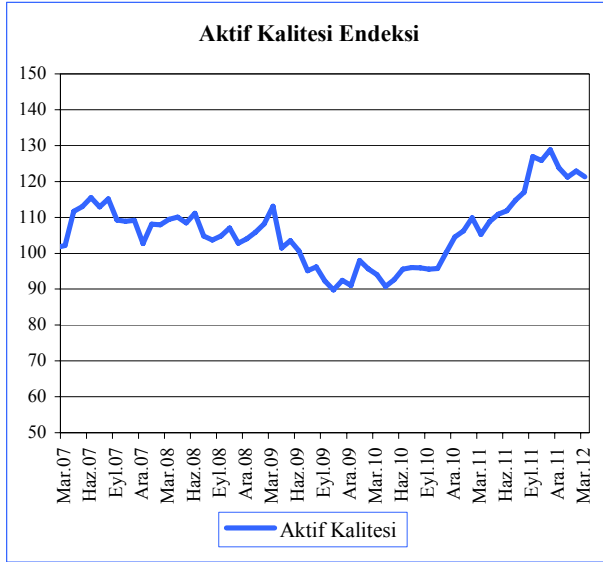
² Likit Aktifler; nakit değerler, Merkez Bankası, BPP işlemlerinden alacaklar, bankalar ve ters repo işlemlerinden alacaklar toplamından oluşmaktadır.

³ Serbest sermaye, özkaynak tutarından duran aktiflerin çıkarılmasıyla hesaplanmaktadır.

Finansal sağlık endeksi oluşturulurken Kutu-1’de verilen dört alt endeks kullanılmaktadır. Finansal Sağlık Endeksini oluşturan alt endeksler aşağıda sırası ile irdelenmiştir.

Aktif Kalitesi Endeksi: 2010 yılı Mart ayından itibaren artış trendine giren aktif kalitesi endeksi, bu trendine 2011 yılının üçüncü çeyrek sonuna kadar devam etmiştir. Ancak 2011 yılı dördüncü çeyrek sonu itibarıyla azalış trendine girmiş ve Mart 2012’de bir önceki döneme göre 2,48 puan azalarak 121,36 seviyesine gerilemiştir. Sektörün aktif kalitesi endeksi, Mart 2011 - Mart 2012 döneminde 16,1 puan yükselmiştir.

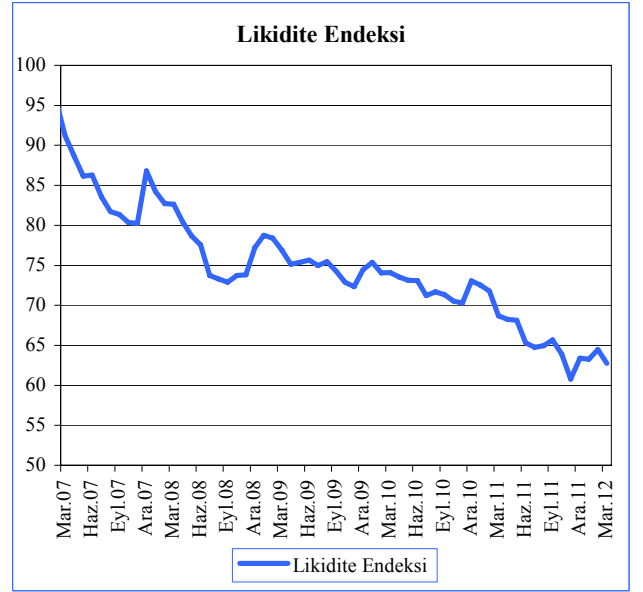
Grafik 6.5

Kaynak: KKTCMB

Likidite Endeksi: Grafik 6.6’den da görüleceği üzere, likit aktiflerin toplam aktifler içindeki payı 2010 yılı içinde gerileme trendine girmiş, bu gerileme 2011 yılı içerisinde de devam etmiştir. Sektörün likidite endeksi, 2011 yılsonunda 63,39 iken, Mart 2012 itibarıyla 62,75 seviyesine gerilemiştir.

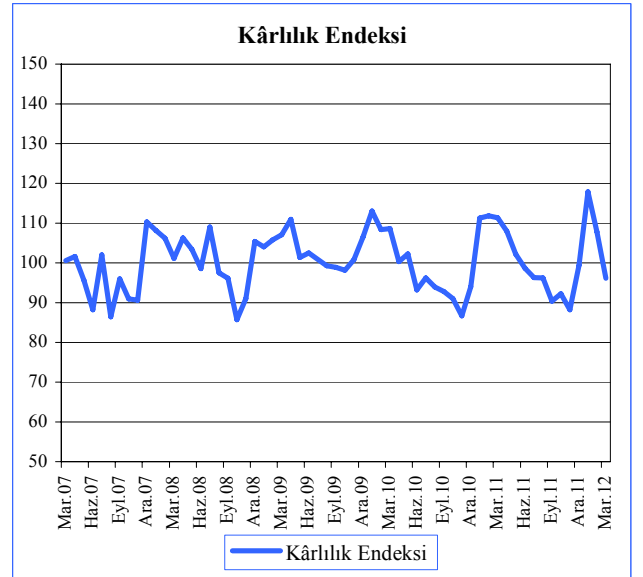
Grafik 6.6

Kaynak: KKTCMB

Kârlılık Endeksi: Finansal Sağlık endeksleri arasında en fazla oynaklık gösteren kârlılık endeksi; 2011 yılı sonunda 99,35 seviyesinde iken, 2012 yılının ilk çeyreğinde 96,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 6.7

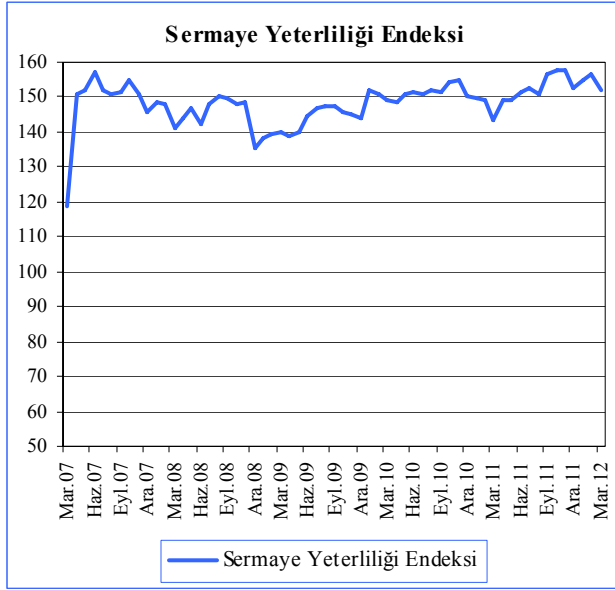

Kaynak: KKTCMB

Sermaye Yeterliliği Endeksi: 2011 yılı sonunda 152,38 seviyesinde olan sektör sermaye yeterliliği endeksi, 2012 yılı ilk çeyreğinde 151,91 seviyesinde gerçekleşmiştir. Sermaye yeterliliği endeksinde görülen artış/azalış bankacılık sektörünün özkaynaklarının güçlendiğini/zayıfladığını göstermektedir.

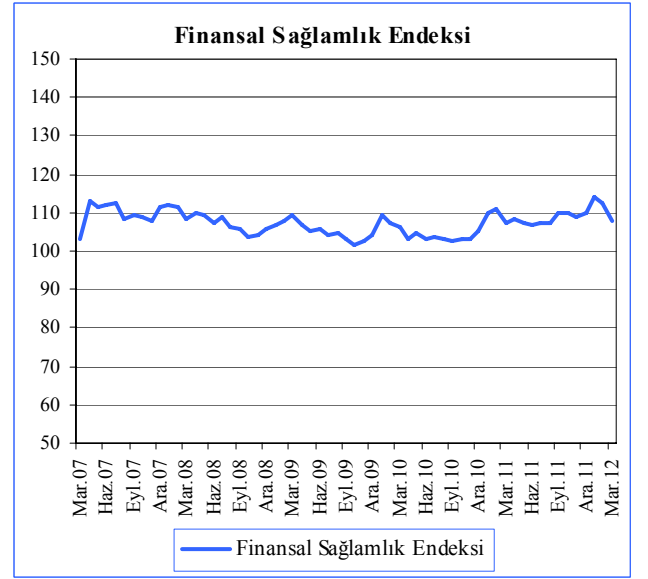
Finansal Sağlık Endeksi: Bankacılık sektörünün finansal sağlamlığının ve kırılganlıklarının genel hatlarıyla tespit edilebilmesi ve tek bir göstergede özet bir şekilde izlenebilmesi amacıyla, seçilmiş rasyolardan yararlanılarak oluşturulan ve Aralık 2011 döneminde 109,77 seviyesinde olan bu endeks, 2012 yılının ilk çeyreğinde 107,63 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 6.8

Kaynak: KKTCMB

Grafik 6.9

Kaynak: KKTCMB

7. KREDİ GARANTİ FONU (KGF)

Kredi Garanti Fonu (KGF), küçük ve orta ölçekli işletmelerin teminat olanaklarını genişletmeyi, büyüme ve gelişmelerine destek olmayı amaçlamaktadır. 42/2009 sayılı yasayla oluşturulmuştur. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası (KKTTCMB) bünyesinde olup, ayrı bir tüzel kişiliği bulunmaktadır. KGF Yönetim Kurulu KKTC Merkez Bankası Başkanı, iki Merkez Bankası Başkan Yardımcısı, Başbakanlık temsilcisi, Ekonomi İşleriyle Görevli Bakanlık temsilcisi ve Maliye İşleriyle Görevli Bakanlık temsilcisi olmak üzere altı üyeden oluşmaktadır.

KGF, küçük ve orta ölçekli işletmeler için sağladığı kefaletle bu işletmelere destek vermekte, yatırımlarının ve işletmelerinin finansmanında banka kredisi kullanmalarını daha kolay hale getirmektedir.

KGF, geçici likidite problemi yaşayan ihracatçılar ile mal ve hizmet üreten gerçek ve/veya tüzel kişilere belirlenmiş koşullar çerçevesinde, risk paylaşımı esasına dayalı garanti vermektedir. Firmaların ihtiyaç duyduğu ve birçok nedenle geciken ya da karşılanmayan finansman ihtiyaçlarının karşılanmasına olanak sağlamaktadır.

Fon, geçici likidite sıkışıklığı yaşayan firmalar ile ekonomideki durgunluk nedeniyle yapılandırılacak borçlar için bankalar tarafından kullanılacak kredilere garanti vermektedir.

Yeni ve küçük işletmelerin banka kredisine ulaşması için güçlü bir teminata sahip olmaları gerekmektedir. Öte yandan küçük ve orta ölçekli işletmelerin uzun vadeli kredi kullanmalarında da bankaca talep edilen yüksek teminatlar önemli bir engel olarak ortaya çıkmaktadır. Bunun dışında küçük ve orta ölçekli işletmelerin işlerini büyütürken mevcut kredi limitlerinin artırılmasında bankaca talep edilen ek teminatlar çoğu kez işletme ve banka arasında çözülmesi gereken bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

KGF, küçük ve orta ölçekli işletmelere verdiği garanti ve üstlendiği risk ile bu işletmelerin daha çok banka kredisi kullanabilmelerini sağlamakta, uzun vadeli ve uygun maliyetli kredilerden küçük işletmelerimizin de yararlanmasını mümkün hale getirmektedir. Bu sayede girişimcilik teşvik edilmekte, küçük ve orta ölçekli işletmelerin lehine ek bir kredilendirme sağlanarak ekonomik büyümeye ve kalkınmaya katkı amaçlanmaktadır.

Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülkelerde Kredi Garanti Fonu Sistemleri

Kredi garanti sistemleri, işletmelerin kullandıkları kredilerin tamamının veya belli bir yüzdesinin ödenmesini, bankalara karşı taahhüt ederek işletmeleri destekleyen yapılardır. Bu sistemler, çoğunlukla kredi riskinin belli bir yüzdesini üstlenmekte olup, finansal kuruluşlarla riski paylaşmaktadırlar. Kârlı projesi ve/veya büyüme potansiyeli olan ancak yeterli teminata sahip olmayan veya kredi değerliliklerini kanıtlayacak finansal geçmişi bulunmayan işletmelerin krediye erişimlerinin sağlanması amacıyla oluşturulur.

Dünya genelinde kredi garanti sistemi uygulamaları ülkelerin ekonomik, sosyal ve hukuki yapılarına göre farklılaşmaktadır. Özellikle büyük ve gelişmiş ülkelerde birden fazla kredi garanti yapılanması bulunmakta olup, bu yapıların bölgesel olarak çok sayıda kuruluşu veya şubesi bulunmaktadır. Kredi garanti sistemlerinin çoğu tüm sektörleri hedeflerken, belli sektör veya işletme gruplarına odaklananlar da bulunmaktadır.

İzleyen sayfalarda kredi garanti fonu sisteminin işleyişi ile ilgili seçilmiş bazı ülke uygulamaları hakkında bilgi verilmektedir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Örneği

42/2009 Sayılı Kredi Garanti Fonu Yasası, KKTC Meclisi'nin 6 Nisan, 2009 tarihli 47. birleşiminde oybirliği ile kabul edilmiş, 15 Nisan, 2009 tarihli ve 69 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kredi Garanti Fonu'nun amacı, gerçek ve/veya tüzel kişilere, belirlenmiş koşullar çerçevesinde sağlanan garanti ile yatırımlarının ve işletmelerinin finansmanında banka kredisi kullanmalarını kolaylaştırmaktır.

Ticari işletmeler için sağladığı kefaletle bu işletmelere destek vermek, yatırımlarının ve işletmelerinin finansmanında banka kredisi kullanmalarını mümkün hale getirmek amacıyla kurulmuş olan KGF ticari işletmelere garanti sağlayarak, yatırım ve işletmelerin finansmanında kredi kullanımını kolaylaştırılmasını amaçlamaktadır.

KGF'den geçici likidite problemi yaşayan ihracatçılar ile mal ve hizmet üreten gerçek ve/veya tüzel kişiler, belirlenmiş koşullar çerçevesinde yararlanabilir.

Garanti talebinde bulunacak gerçek ve/veya tüzel kişilerden, taleplerin değerlendirmeye alınabilmesi için 100.- TL maktu inceleme ücreti, başvuru ile birlikte alınır. Talebin uygun bulunarak kredinin fonun garantisi ile kullanılması kararı alındıktan sonra banka, garanti sözleşmesini imzaladığı tarihte, bir defaya mahsus olmak üzere garanti miktarı üzerinden % 0.5 (binde beş) tutarındaki primi Kredi Garanti Fonu'na öder.

KGF'nin garantisine başvurabilecek kredinin alt sınırı her bir münferit gerçek ve/veya tüzel kişi için aynı risk grubunda olup olmadığına bakılmaksızın 50.000.-TL (ellibin) TL olup, en çok yüzde 60'ını aşmamak üzere her bir münferit gerçek ve/veya tüzel kişi için aynı risk grubunda olup olmadığına bakılmaksızın 1.000.000.-TL (birmilyon) TL ile sınırlıdır.

Kredi Garanti Fonu, geçici likidite sıkışıklığı yaşayan ihracatçılara, mal ve hizmet üreten gerçek ve/veya tüzel kişilere bankalar tarafından kullanılacak krediler ile ekonomide yaşanan durgunluk nedeniyle bankalar tarafından yapılandırılacak borçlara ve/veya ek kredi olarak kullanılacak kredilere garanti vermektedir.

Riskin paylaşımı ilkesine göre çalışan Kredi Garanti Fonu, kredinin fiilen kullanılan tutarının en çok yüzde 60'ına kadar garanti vermektedir.

Banka, kredi başvurularını diğer kredilendirmelerine uyguladığı kural ve teamüllere göre değerlendirerek geri ödenebilirliğini uygun gördüğü kredi başvurularını KGF'nin garantisinin alınması amacıyla, 4 Haziran 2012 tarihli 103 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren tebliğde belirtilen belgeleri içeren başvuru dosyasını, "Garanti Talep Formu" ve "Garanti Başvuru Formu" ile birlikte gerçek ve/veya tüzel kişi adına Kredi Garanti Fonu'na gönderir.

KGF, başvurunun ön incelemesini yapar ve belgelerinde eksiklik olan ve/veya Yasa ve bu Tebliğdeki düzenlemelere uygun olmayan talepleri bankaya geri gönderir. Uygun olan talepleri ise kendi değerlendirmeleri ile birlikte Yönetim Kurulu'na sunar. Yönetim Kurulu kendisine gelen başvuruları inceler ve takdir hakkını kullanarak başvuruyu kabul veya reddedebilir. Yönetim Kurulu kredi değerliliğini ve teminatını uygun gördüğü gerçek ve/veya tüzel kişi lehine garantisinin üst sınırını, oranını, süresini ve koşullarını belirler. Başvuru sonucu bankaya yazılı olarak bildirilir. Banka, garanti için belirtilen şartları yerine getirerek garanti sözleşmesinin imzalanması için 3 (üç) ay içerisinde KGF'ye başvurur. Bunun üzerine KGF, banka ve gerçek ve/veya tüzel kişi ile sözleşme imzalar. Banka, garanti sözleşmesinin imzalanmasından itibaren 15 (on beş) gün içinde krediyi kullanarak sözleşme (borç senedi), hesap açılış belgesi ve ödeme planının bir suretini KGF'ye gönderir.

KGF'nin garantisi ile kullanılacak krediler için Banka ile KGF arasında garantinin genel esaslarını düzenleyen "Çerçeve Sözleşmesi" ve her bir garanti için "Garanti Sözleşmesi", KGF ile geçek ve/veya tüzel kişi arasında "Garantinin Geri Ödenme Sözleşmesi" olmak üzere 3 sözleşme düzenlenir ve banka tarafından firmaya kredi kullanırılır.

Türkiye Örneği

Bakanlar Kurulu'nun 14 Temmuz 1993 tarih, 21637 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 93/4496 sayılı Kararına istinaden faaliyet gösteren "Kefalet" kuruluşudur.

KGF, küçük ve orta ölçekli işletmeler için sağladığı kefaletle bu işletmelere destek vermekte, yatırımlarının ve işletmelerinin finansmanında banka kredisi kullanmalarını mümkün hale getirmektedir.

KGF, KOBİ'lere verdiği kefalet ve üstlendiği risk ile bu işletmelerin daha çok banka kredisi kullanabilmelerini sağlamakta, uzun vadeli ve uygun maliyetli kredilerden küçük işletmelerin de yararlanmasını mümkün hale getirmektedir. Bu sayede girişimcilik teşvik edilmekte, KOBİ'ler lehine ek bir kredilendirme yaratılarak ekonomik büyüme ve kalkınmaya katkı sağlanmaktadır.

Kredi kefalet sistemi konusunda İngiltere ve Almanya'nın başarılı örnekleri bulunmaktadır. Türkiye'de sistemde Kredi Garanti Fonu A.Ş. kurulurken Almanya örneği baz alınmıştır.

Başarı vadeden genç ve yaratıcı girişimciler ile küçük ve orta ölçekli işletmelerin büyüme ve gelişmelerine destek veren KGF, iyi iş fikirlerinin önündeki teminat yetersizliği engelini ortadan kaldırmaktadır. Banka kredisi olanaklarına büyük işletmeler kadar kolay ulaşamayan küçük işletmelerin bu teminat problemi, KGF kefaleti ile giderilmekte, bu sayede KOBİ'lerin de banka kredileri kullanma imkanı doğmaktadır. Çalışan sayısı 250'den az olan işletmeler KOBİ olarak kabul edilmekte olup, imalat sanayi yanında hizmetler ve madencilik sektöründeki girişimcilerin de talepleri karşılanmaktadır. Türkiye'nin bütün yörelerindeki KOBİ'ler, esnaf ve sanatkârlar, tarımsal işletmeler ve çiftçiler, kadın ve genç girişimciler KGF kefaleti için başvurabilirler.

KGF kefaletlerinde öncelikli olarak değerlendirilen konular:

1. Kadın ve genç girişimcilerin desteklenmesi,
2. Yenilikçi yatırımların gerçekleştirilmesi,
3. Verimliliği artıran ileri teknoloji içeren küçük girişimler,
4. İhracatın desteklenmesi,
5. İstihdam artışı sağlayacak yatırımlar,
6. Bölgesel kalkınma amaçlı yatırımlardır.

Kefalet talebinde bulunan firmaların talebinin değerlendirmeye alınabilmesi için, maktu bir inceleme ücreti alınır. Talebin uygun bulunması ve kredinin KGF'nin kefaleti ile kullanılması durumunda da, kredi vadesi boyunca her yıl peşin olarak, kefalet bakiyesi üzerinden, kefaletin nakdi, gayri-nakdi veya diğer özelliğine göre, yıllık yüzde 1 ile yüzde 2 arasında değişen oranlarda komisyon alınır.

Bir KOBİ için kefalet üst limiti 1.000.000.- TL, bu KOBİ'nin doğrudan ya da dolaylı olarak risk grubu oluşturduğu işletmeler için ise kefalet üst limiti 1.500.000.-TL'dir.

Kredi Garanti Fonu A.Ş.'nin Kredi Değerlendirme Kıstasları:

1. Proje, kredilendirme ilkelerine uygun ancak teminat yetersizliği nedeniyle krediye erişim güçlüğü içinde olmalıdır.
2. Proje “kârlı”, “gerçekleştirilebilir” ve “sürdürülebilir” olmalıdır.
3. Projeyi yürütecek yönetim kadrosu proje becerisi ve mesleki deneyime sahip olmalıdır.
4. Proje istihdam artışı sağlamalı ve istihdamı korumalıdır.
5. Proje “kabul edilebilir” risklere sahip olmalıdır.
6. Proje, çevreye karşı duyarlı ve saygılı olmalıdır.

İşletme ihtiyacına dönük her türlü kredi için kefalet verilmekte olup, kredi türü konusunda bir sınırlama bulunmamaktadır. Bu uzun vadeli bir yatırım kredisi olabileceği gibi, borçlu cari hesap şeklinde nakdi bir kredi ya da akreditif ve teminat mektubu gibi gayri nakdi bir kredi de olabilir.

1. Yeni İş Kurma,
2. Mevcut Tesisin Genişletilmesi,
3. Hammadde Temini,
4. Yeni Teknoloji Kullanımı,
5. Yeni İş Yerine Taşınma,
6. Nakit Sıkıntısını Giderme,
7. İhracatın Finansmanı,
8. İthalatın Finansmanı,
9. Teminat Mektubu Amaçlı Krediler,
10. Finansal Kiralama
11. KOBİ'lerin Kullandığı Diğer Nakdi ve Gayrinakdi Krediler.

Riskin paylaşımı ilkesine göre çalışan Kredi Garanti Fonu, kredinin en çok yüzde 80'ine kadar kefalet vermektedir.

Türkiye'de Kefalet Süreci İki Şekilde İşler:

1. Doğrudan
2. Banka Üzerinden

1. Doğrudan:

KOBİ, projesi ile birlikte Kredi Garanti Fonu'na başvurur, firma incelemesi yapılarak mali tahlil raporu hazırlanır. Olumlu değerlendirme sonrasında kefalet koşulları belirlenir, KOBİ tarafından KGF'na yazılı olarak bildirilen çalışılan banka ile bağlantıya geçilerek kefalet tutarı ve diğer koşullar belirtilir. Kredinin kullanılarak kullanılmayacağı bankanın/finansal kiralama şirketinin insiyatifindedir.

2. Banka Üzerinden:

Firma, kredi talebi ile bankaya başvurur. Bankanın talep ettiği belgeler hazırlanır. Banka, kredi talebinin uygun olup olmadığını inceler, kredi talebi uygun bulunup teminat eksikliğinin olması halinde ilgili firmanın dosyasının bir örneğini firmanın muvafakatı ile KGF'ye gönderir. KGF uzmanları firma ile görüşme yaparak mevcut durumu ve projesi hakkında inceleme raporu düzenler. Firmanın kefalet talebi tutarına göre, KGF Genel Müdürlüğü'nün önerisi ile Kredi Onay Komisyonu (KOK)'na sunulur. (100.000.- TL'ye kadar olan talepler Genel Müdürlük tarafından en geç 1 hafta içinde; bu miktarı aşan talepler ise, en geç 2 hafta içerisinde KOK tarafından karara bağlanarak sonuçlandırılır.) Olumlu değerlendirme sonrasında karar yazılı olarak ilgili bankaya bildirilir. Firmalardan kefalet taahhütnamesi alınarak firma ve kefillerine imzalatılır, karardaki koşulları yerine getirmesi sağlanır ve Kredi Geri Ödeme Garantisi düzenlenerek bankaya gönderilir. Banka tarafından firmaya kredi kullanılır. Kredinin verilip verilmeyeceği tamamen bankanın insiyatifindedir.

İngiltere Örneği

Ticaret (İş), Yatırım ve Düzenleme Reform (BERR) birleşik krallık devlet dairesidir. 28 Haziran 2007 tarihinde Ticaret ve Sanayi Dairesi'nin dağıtılması üzerine kurulmuştur.

İngiltere'de rekabetçi ve esnek piyasa şartlarının oluşturulması suretiyle iş dünyasının başarı sağlamasını hedefleyen BERR (Department for Business, Enterprise and Regulatory Reform) isminde girişimcilik, küçük ve orta ölçekli işletmeler ve düzenleyici reformlarla ilgilenen bir birim bulunmaktadır.

Söz konusu birim İngiliz ekonomisindeki verimlilik artışının sağlanması amacıyla mevzuat düzenlemelerinin yapılması konusunda çalışmalarını sürdürmektedir. BERR aynı zamanda bölgelerin ekonomik performanslarının iyileştirilmesi amacıyla ticaret politikasının uygulanması ve geliştirilmesi ile yurt içi yatırımların artırılmasını hedeflemekte olup, İngiltere'yi bilim, Ar-Ge ve yenilikçilik alanında dünyanın en iyi merkezlerinden biri haline getirmeyi hedefleyen DIUS (Department for Innovation, Universities and Skills) ile de ortak çalışmalar yürütmektedir.

BERR aracılığıyla, verimliliğin artırılması, rekabetin ve yenilikçiliğin güçlendirilmesi ve istihdamın artırılması alanlarında önemli bir role sahip olan KOBİ'ler desteklenmektedir. KOBİ'ler İngiliz ekonomisinin bel kemiği olarak görülmektedir. KOBİ'lerin teminat problemlerine çözüm oluşturması amacıyla bir çok ülkede olduğu gibi İngiltere'de de Kredi Kefalet sistemi kullanılmaktadır. İngiltere'de bu amaçla 1981 yılında KOBİ Kredi Garanti Fonu (KKGF) kurulmuş olup, söz konusu kuruluş yıllar içinde ekonomideki ve politik önceliklerdeki değişikliklere göre şekillendirilmiştir. KKGF İngiliz hükümeti tarafından oluşturulan ve güvence olarak sunabilecek varlıkları olmayan KOBİ'lerin projelerinin hayata geçirilmesi amacıyla temerrüt riskine karşı kredi veren kuruluşlara verilen devlet garantisi niteliğindedir.

Sistemde garantinin maliyeti, ödenmemiş kredinin yıllık yüzde 2'si oranındadır ve BERR tarafından karşılanır. KKGF (KOBİ Kredi Garanti Fonu) sisteminde:

Finansöre kredinin yüzde 75'i oranında bir garanti sağlanır.

Üst limit 250.000 £, vade ise 10 yıla kadardır.

Almanya Örneği

Alman Garanti Bankalar Birliği (VDB) Almanya'da 50 yıldır KOBİ'lerin bankalardan kullanacakları kredilerde ve risk sermayelerinde garantör olarak yer alırlar. İlk olarak 2. Dünya Savaşı'nın ardından Batı Almanya Federal Cumhuriyeti'nde savaş sonrası yaraları sarabilmek amacıyla kuruldu. Amaç, ekonomik özellik taşıyan hiçbir projenin teminat yetersizliği yüzünden başarısızlığa uğramamasıydı. Başlangıçtan bugüne özkaynakları çeşitli ticaret camiası, esnaf birlikleri, sigorta şirketleri, ticaret odaları, endüstri federasyonu, bankalar birliği ve diğer ekonomik birlikler tarafından karşılandı. Bu nedenle Alman Garanti Bankalar Birliği özel sektörde "Kendi kendine yetebilen" kurumlar olarak adlandırılmaktadırlar.

Ekonomi içerisindeki tüm sektörlerdeki KOBİ'lerin ve her meslekten çalışanların finans dünyası içerisinde karşılaştıkları tüm problemlerin çözümüne yardımcı olunur. Sadece yeni girişimciler değil, aynı zamanda var olan şirketler de desteklenir. Geleneksel kredi ve kredi finansmanı yanında buna hükümet destekli programlar da dahildir.

Kâr amacı gütmeyen kuruluşlar oldukları için kurumlar vergisi dahil kredi işlemlerinin gerektirdiği bütün vergilerden muaftırlar.

Türkiye'deki Kredi Garanti Fonu A.Ş.'nin kuruluşunda Almanya'daki uygulamadan yararlanılmıştır. Almanya'da devlet kredi garanti kuruluşlarının riskine "rücua kefalet"(ortaya peşin para koymaksızın,

KGF'lerin verdikleri garantiye devletin belirli oranlarda kefil olarak, bir tür güvence sağlaması) yöntemi ile yüze 65-80 oranında katılmaktadır.

Bu sistem KGF kuruluşlarına güveni arttırmakta ve iş hacmini büyüterek (çarpan etkisi ile) daha çok sayıda KOBİ'ye teminat verilmesini sağlamaktadır. Devletin para ödemesi ancak, kredi borçlusu KOBİ'nin borcunu ödememesi durumunda, bankanın KGF kuruluşuna rücu etmesi durumunda gerçekleşecektir. Bu durum kefalet borcunun muaccel hale gelmesi ile ortaya çıkmaktadır.

Almanya'da bankalar KGF için de teminat almakta ve takipte bulunmaktadırlar. Takip sonucunda bir açık kalması durumunda ise KGF'ye başvurmaktalardır. Banka ile KGF bu açığı yüzde 20-80 oranında paylaşmakta ve Rücua Kefalet sistemi dolayısıyla da KGF üzerinde kalan riskin yüzde 65-80'i devlet tarafından karşılanmaktadır. Dolayısıyla KGF'nin riski oldukça düşmektedir. En uzun vade 23 yıldır. Ortalama vade ise 10 yıldır. Üst limit 1 milyon Euro'dur.

Almanya'da KGF'ler KOBİ Meslek Örgütlerinin bir kuruluşu niteliğindedir. Fakat devlet tarafından desteklenmektedir.

- Sermayenin yüzde 51'i meslek kuruluşları, yüzde 49'u banka, tasarruf sandıkları ve sigorta şirketlerince konulur.
- KGF'lere tam bir vergi muafiyeti sağlanmıştır.
- Devlet yüzde 80'e varan oranlarda rücua kefalet vermektedir.
- Bankalar Kanunu'na tabi özel ihtisas bankası (kefalet bankası) olarak yapılanmıştır. Mevduat bankalarına nazaran daha ayrıcalıklı bir konuma sahiptirler.

Avrupa Karşılıklı Garanti Kuruluş Birliği (AECM) Örneği

Kredi Kefalet Sisteminde örnek oluşturabilecek olan bir diğer sistem 1992 yılında Belçika Kanunlarına göre kurulmuş bulunan ve herhangi bir politik ya da ekonomik gruba bağlı olmayan ve uluslararası bir sivil toplum örgütü olan AECM (Avrupa Karşılıklı Garanti Kuruluş Birliği) tarafından uygulanan sistemdir.

Sistemin amaçları:

- a- Üyelerin ortak çıkarlarını yansıtmak,
- b- KOBİ'lerin desteklenmesi amacıyla ortak garanti kuruluşu olarak hareket etmek,
- c- Kefalet veren grupların finansal olanaklarını geliştirmek ve mevzuat uyumunu bu amaçla sağlamak,
- d- Üyeler arasında bilgi paylaşımını teşvik etmektir.

Ortak Garantör Kuruluşları (Mutual Guarantee Societies)

Sanayi ve Ticaret Odaları, KOBİ Bankacılığı yapan finans kuruluşları gibi sosyal ekonomik çevreler tarafından oluşturulan girişimlerdir. KOBİ'ler, finansal kuruluşlar ve kamu kurumları arasında aracı görevi görmektedirler. Ortak garantör kuruluşları iş dünyası ile finans sektörü arasında aracı konumundadır.

KOBİ'ler açısından, garantör kuruluşlar girişimcilerle ya da Ticaret Odaları ile ortaklık aramaktadırlar. Genellikle serbest çalışan, orta ölçekli firmalar, başlangıç aşamasındaki firmalar ve çabuk büyüyen firmalar tercih edilmekte ve bütün sektörler dikkate alınmaktadır.

Garantör kuruluşlar, Firmaların finansmana erişimlerini sağlayarak onların büyümelerini teşvik etmekte, böylece serbest mesleklerin gelişimine katkıda bulunmaktadır. Kredi başvurularında risk değerlendirmesi yapılırken, firmaların maddi olmayan niteliksel (deneyim, yetenek, eğitim, projenin teknik değeri, iş planının oluşturulması hususundaki başarı gibi) özelliklerinin gelişimini teşvik etmektedirler. Risk analizi piyasanın teknik yapısı, rekabet ortamı ve benzeri unsurlar değerlendirilerek gerçekleştirilmektedir. Girişimcinin dilinin finansal dil ile uyumlaştırılmasına katkı sağlamaktadırlar. Firmaya uygun finansal yapı ile uygun kredi şartları araştırılmaktadır. Girişimciye finansal yönetim hususunda danışmanlık sağlanmaktadır.

Garanti Fonları (Guarantee Funds)

Devlet tarafından oluşturulan finansal garanti araçlarından olan Garanti Fonları, girişimcilerle doğrudan bağlantıya geçebilmekte ya da Ortak Garantör Kuruluşları tarafından alınan teminatların reasüransında görev alabilmektedirler. Böyle bir durumda kamu ve özel sektör arasında bir kaldıraç görevi görmektedirler.

Her iki araç da bankalar tarafından istenen teminatları karşılamakta güçlük çeken KOBİ'lerin yatırım fonlarına erişimini kolaylaştırma amacını taşımaktadır.

Kredi Garanti Sistemi kredinin en çok yüzde 80'ine kadar kefalet vermektedir.

Güney Kore Örneği

Güney Kore'de kredi garanti fonu sisteminin temelleri 1961 yılında bir fon oluşturulmasıyla atılmış daha sonraki yıllarda bu alanda önemli gelişmeler yaşanmıştır. Kodit (Korea Credit) ve KIBO (Kisul Bojiung), Güney Kore'deki temel kredi garanti kuruluşlarıdır.

Kore Kredi Garanti Fonu (KODIT), Kore Kredi Garanti Fonu Kanunu hükümleri uyarınca 1 Haziran 1976 tarihinde kurulmuş Ekonomi Bakanlığı'nın kontrolüne tabi bir kamu mali kurumudur. KODIT'e başvurular sanal ortamda ya da ofisleri aracılığı ile yapılmaktadır. Komisyon oranı binde 5 ile yüzde 3 arasında değişiklik göstermektedir. Garanti oranı yüzde 50 - yüzde 80 arasında değişiklik göstermektedir.

KIBO, 1986 yılında KODIT'in bir birimi olarak faaliyetlerine başlamış olup, 1989 yılında ayrılarak bağımsız bir kuruluş haline gelmiştir. KIBO, yenilikçi ve teknoloji yoğun sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ'lere garanti sağlamaktadır. Bu işletmeler, çoğunlukla 5 yıldan az süredir faaliyet gösteren, yenilikçi ve/veya bilgi teknolojileri, nanoteknoloji, biyoteknoloji, uzay teknolojisi gibi sektörlerde yer alan KOBİ'lerdir.

Kore Kredi Garanti Fonu (KODIT) hangi hizmetleri vermektedir:

- 1. Kredi Kefalet Hizmeti:** Genel kefalet, KOBİ'lerin banka ya da diğer finansal kuruluşlardan finansman sağlamalarını kolaylaştırır.
- 2. Kefalet Dayalı Sermaye Yatırımı:** Kefalet kullanan KOBİ'lere direk yatırım yaparak, fonların daha uzun vadeli ve sağlam şekilde kullanılmasını sağlamaktadır.
- 3. Yönetim Danışmanlığı:** KOBİ'lerin rekabet edebilirliğinin geliştirilmesi ve üretkenliğinin artırılması kapsamında yönetim danışmanlığı ve değerlendirme hizmeti verilmektedir.
- 4. Kredi Sigortası:** ticari faturaların ya da alacaklarının ödenmemesi risklerinden ve iflasların yaratacağı zincir halka etkisinden KOBİ'lerin korunmasına yönelik zararlarının kapatılması hizmeti sağlanmaktadır.

5. Altyapı Kredi Garantisi: Kore Altyapı Kredi Garanti Fonu 1994 yılında kurulmuştur. Müteahhit firmaların kefalet işlemlerinden direk yararlanmalarını mümkün kılmaktadır. Özel sektör yatırımcıları ya da özel sektör proje firmalarının hükümet planlı altyapı projelerinde finansman bulabilmeleri kapsamında kredi ya da borç senedi kefaleti sağlanmaktadır. Firma KODIT'e başvurur, inceleme sonrasında kefalet verildiği takdirde bankadan altyapı kredisi temin edilir. Bu işlemlerde komisyon ücreti projenin riskli olup olmadığına bağlı olarak binde 2 ve yüzde 1.3 arasında değişmektedir.

Kefalet için firma evrakını KODIT'e getirerek başvuru yapar, Kredi analizi ve değerlendirme aşamasından sonra onaylanan başvuru için kefalet anlaşması yapılır. KODIT bankaya uygunluk ve kefalet tahsis yazısı gönderir, banka başvuru sahibine krediyi kullanır.

Japonya Örneği

Japonya'daki kredi destek kuruluşlarından biri olan KOBİ birimi Küçük ve Orta Ölçekli İşletme Şirketi (JASMEC) 1953 tarihli Kredi Garanti Birliği Yasası adı altında KOBİ'lerin finans kuruluşlarından kredi alabilmelerini kolaylaştırmak amacıyla kurulmuştur.

KOBİ birimi Küçük ve Orta Ölçekli İşletme Şirketi buldukları bölgedeki yerel KOBİ'leri o bölgenin koşulları uyarınca desteklemek ve garanti sisteminin etkinliğini arttırmak amacıyla birbirlerinden bağımsız olarak faaliyette bulunur. Bu kurumların en önemli sayılabilecek amaçlarından biri ekonomik gelişmeyi sağlamak KOBİ'lerin kredi değerliliklerini arttırarak işlerini geliştirmelerine yardımcı olmaktır.

Japonya'da kredi garanti sisteminin işleyişi iki aşamadan oluşmaktadır:

1- Kredi Garanti Kuruluşları: Kâr amacı gütmeyen kamu kuruluşları olup, finans kuruluşları tarafından KOBİ'lere sağlanan kredilere garanti vermektedir. Bunun yanı sıra KOBİ'lere bilgi, yönetim danışmanlığı gibi hizmetler de sunmaktadırlar. Her bir kuruluş bağımsız bir yapıda olup, bulunduğu bölgenin ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte çalışmaktadır. Kredi garanti kuruluşları, kredi riskinin yüzde 80'ini üstlenmektedir.

2- Kontr-Garanti Sağlayan Kuruluş: Japonya Finans Kurumu-JFC, Kredi Garanti Kuruluşları-KGK tarafından sağlanan garantilere kontr-garanti desteği sağlamaktadır. Kredi Garanti Kuruluşları, garantiyi onayladıktan ve finans kuruluşu tarafından kredi verildikten sonra, kredi doğrudan JFC tarafından sigortalanmaktadır. Kredi garanti kurumu eğer bu garanti kapsamında bir ödeme yapmış ise bunun yaklaşık yüzde 70 - yüzde 90 tutarını JASME'den talep edebilir. Bu sistem sayesinde Kredi Garanti Kurumlarının "borçlarını ödeyebilme güçleri" korunmakta ve kredi değerlilikleri güçlendirilmektedir.

Japonya'da kredi garanti sistemi kredi sigortası ile birlikte çalışan bir kurumdur. Kredi garanti kurumu kredinin kefaletini onayladığında ve finans kuruluşu tarafından da bu onay üzerine kredi verildiğinde kredi otomatik olarak KOBİ birimi Küçük ve Orta Ölçekli İşletme Şirketi (JASME) tarafından sigortalanır. Bu sigorta için kredi garanti kurumu yıllık olarak JASME'ye sigorta ücreti öder. İşletme risklerine göre garantinin binde5'i ile yüzde 2,2'si arasında değişen oranlarda ücret alınmaktadır. Japonya'da KOBİ'ler, kredi garanti sistemine doğrudan başvurabildikleri gibi finans kuruluşları aracılığıyla da başvurabilmektedirler.

Kredi Garanti Fonu Sisteminin Kredi Piyasasındaki ve KOBİ Dünyasındaki Rolü Nelerdir?

KGF sisteminin kredi piyasasındaki rolüne bakıldığı zaman, KGF süzgecinden geçen krediler, ikinci kez kontrol edildiğinden daha sağlıklı ve kontrollü bir risk değerlendirmesinden geçmiş olurlar. Kredi değerlendirme yükünü hafifletir. Bankalar, kredi vermeyi düşündükleri, fakat tereddüt ettikleri birçok firmalara da aldıkları garanti sayesinde kredi verme olanağı bulurlar. Bankalar yeni tanıştıkları, fazla bir piyasa istihbaratı bulunmayan firmalar ile ilgili KGF garantisi almaları durumunda kredi taleplerine daha olumlu yaklaşırlar ve yeni müşteri

kazanmış olurlar. Küçük ve Orta Ölçekli İşletme (KOBİ) bankacılığının gelişmesine katkıda bulunur. Piyasalardaki sorunlu kredileri azaltır ve kredi hacmini artırır.

KGF sisteminin KOBİ dünyasındaki rolüne bakıldığı zaman ise, Küçük ve Orta Ölçekli işletmelerin teminat sorununu ortadan kaldırır. Kredi kurumu ile girişimci arasında köprü vazifesi görür. İşletmelerin krediye ulaşma imkânlarını kolaylaştırır ve uzun vadeli kredi kullanım imkanlarını artırır. KOBİ'lerin rekabet gücünü artırır. Kredi kurumları tarafından önceden verilen kredilerin yeniden yapılandırılmasına yardımcı olur. İhracatın ve Teknoloji yatırımlarının artması sağlar.

Ekonomik-Kararlar

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası

Konu	Tebliğ, Genelge ve Resmi Gazete'de Yayımlanan Yönetim Kurulu Kararları		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti - Meclis

Konu	Yasa/Yasa Tasarısı		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara

Yasalar

Borç İlişkilerinden Kaynaklanıp Tahsili Geciken ve/veya Tahsil Edilemez Hale Gelen Borçların Ekonomik İyileştirme Kapsamında Yeniden Yapılandırılması Yasası	20.02.2012	12	24.02.2012	41
--	------------	----	------------	----

Yasa Tasarıları

Serbest Bölgeler Yasa Tasarısı

Katma Değer Vergisi (Değişiklik) Yasa Tasarısı

Fon Kaynaklarının Kullanımına Yetki veren (Değişiklik) Yasa Tasarısı

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti - Bakanlar Kurulu

Konu	Yasa Gücünde Kararname		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara

Kararnameler

(Sayfa düzeni gereği boş bırakılmıştır.)

İstatistik Tabloları

Tablo No	Tablo Adı	Sayfa
1	KKTCMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (₺)	53
2	KKTCMB Likit Varlıkları (₺)	54
3	KKTCMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler	55
4	KKTCMB Nezdindeki Mevduat	56
5	KKTCMB Döviz Kurları	57
6	Çapraz Kurlar - Yabancı Para / ABD doları	58
7	KKTC Merkez Bankası'nca Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları(%)	59
8	KKTC Merkez Bankası'nca Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%)	60
9	Reeskont Faiz Oranları (%)	61
10	Yasal Karşılık Oranları (%)	62
11	Karşılıksız Çekler	63
12	Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri	64
13	Krediler Toplam - Türlerine Göre	65
14	Krediler (TP) - Türlerine Göre	66
15	Krediler (YP) - Türlerine Göre	67
16	Krediler - Vadelere Göre	68
17	Krediler - Kamu Özel Ayırımı	69
18	Kredi Büyüklükleri	70
19	Özkaynakların Gelişimi	71
20	Kâr - Zarar	72
21	Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre	73
22	Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre	73
23	Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre	74
24	Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre	74
25	Mevduat (TP) - Türlerine Göre	75
26	Mevduat (YP) - Türlerine Göre	76
27	Para Arzı	77
28	Bankalar Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar	78
29	Temel Ekonomik Ve Sosyal Göstergeler	79
30	Gayri Safi Hasılda Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla ₺)	80
31	Gayri Safi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı	81
32	Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)	82

Tablo No	Tablo Adı	Sayfa
33	Yatırım Tasarruf Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)	82
34	Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%)	83
35	Sabit Sermaye Yatırımlarının Sektörel Dağılımı (Cari Fiyatlarla ₺)	84
36	Kamu Kesimi Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)	84
37	Özel Kesim Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)	85
38	Devlet Bütçe Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)*	85
39	Devlet Bütçe Dengesi (GSMH Yüzdesi)*	86
40	Ödemeler Dengesi (Milyon ABD Doları)	86
41	Tüketim Harcamaları (₺)	87
42	Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim Oranları	88
43	KKTC ve T.C. Enflasyon Oranları	89
44	TÜFE Endeksi-Ana Harcama Gruplarının Önceki Döneme Göre Değişime Etkileri	89
45	Asgari Ücret Gelişmeleri	90
46	Akaryakıt Satışı (Ton)	91
47	Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları	92
48	İstihdam Edilen Nüfusun Sektörel Dağılımı (Hanehalkı İşgücü Anketlerine Göre)	93
49	Hanehalkı İşgücü Anketi Temel Göstergeleri	94
50	2011 Genel Nüfus ve Konut Sayımı, De-Facto Nüfus Sonuçlarının 2006 Genel Nüfus Sayımı Kesin Sonuçları İle Karşılaştırılması	95
51	KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (\$)	96
52	KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (\$)	97
53	Yeşil Hat Tüzüğü Kapsamında KKTC'den Güney Kıbrıs'a Yapılan Satışlar	98
54	KKTC'nin Önemli İhraç Malları (\$)	99
55	Turizmin KKTC Ekonomisindeki Yeri	100
56	KKTC'ye Gelen Yolcuların Limanlara Göre Dağılımı	101
57	KKTC'ye Gelen Yolcuların Ulaşım Tercihlerine Göre Dağılımı	102
58	Turistik Konaklama Tesis Sayısı ve Yatak Kapasitesinin Yıllara ve Sınıflara Göre Dağılımı	103
59	Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı	104

Not: (*) İlgili tablolardaki veriler, DPÖ'den yeni bilgi edinilemediğinden dolayı güncellenmemiştir.

Tablo: 1									
KKTCMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (₺)									
Tarih	Likit Varlıklar	Krediler	Diğer Aktifler	Aktif Toplamı	Özkaynaklar	Mevduatlar	Yasal Karşılıklar	Diğer Pasifler	Pasif Toplamı
31 Ara. 2007	1.194.497.005	153.648.989	57.056.280	1.405.202.274	129.850.517	817.805.707	450.369.687	7.176.363	1.405.202.274
31 Mar. 2008	1.282.246.607	140.256.645	43.241.145	1.465.744.397	106.084.237	841.868.237	487.187.496	30.604.427	1.465.744.397
30 Haz. 2008	1.300.676.488	137.520.358	30.218.942	1.468.415.788	107.750.995	813.305.075	494.535.750	52.823.968	1.468.415.788
30 Eyl. 2008	1.282.530.142	105.289.335	62.810.899	1.450.630.376	108.762.390	766.779.304	497.875.397	77.213.285	1.450.630.376
31 Ara. 2008	1.494.724.842	106.808.365	157.415.311	1.758.948.518	150.171.626	1.029.898.521	518.657.847	60.220.524	1.758.948.518
31 Mar. 2009	1.490.226.308	152.767.250	54.015.758	1.697.009.316	126.748.391	993.998.278	490.254.160	86.008.487	1.697.009.316
30 Haz. 2009	1.529.634.301	137.571.126	60.547.645	1.727.753.072	127.627.406	965.821.610	507.526.438	126.777.618	1.727.753.072
30 Eyl. 2009	1.571.464.773	119.288.779	72.368.998	1.763.122.550	128.539.877	952.927.448	506.903.513	174.751.712	1.763.122.550
31 Ara. 2009	1.708.379.938	116.187.312	110.440.922	1.935.008.172	134.499.707	1.084.554.996	515.449.402	200.504.067	1.935.008.172
31 Mar. 2010	1.678.255.719	119.699.130	21.628.653	1.819.583.502	148.558.566	1.011.371.138	526.186.316	133.467.482	1.819.583.502
30 Haz. 2010	1.635.952.971	112.288.248	15.497.731	1.763.738.950	187.681.870	919.331.463	539.155.765	117.569.852	1.763.738.950
30 Eyl. 2010	1.641.664.513	115.422.553	14.440.147	1.771.527.213	212.615.964	895.021.945	541.784.790	122.104.514	1.771.527.213
31 Ara.2010	1.719.425.324	123.724.734	31.091.462	1.874.241.520	194.571.649	994.278.682	557.496.973	127.894.216	1.874.241.520
31 Mar. 2011	1.748.892.393	126.314.616	1.578.560	1.876.785.569	173.458.225	972.150.758	593.676.788	137.499.798	1.876.785.569
30 Haz. 2011	1.713.776.587	128.556.362	1.762.373	1.844.095.322	166.918.505	880.984.358	618.854.443	177.338.016	1.844.095.322
30 Eyl. 2011	1.907.242.898	130.795.555	1.720.340	2.039.758.793	239.855.500	974.059.560	652.645.993	173.197.740	2.039.758.793
31 Ara. 2011	2.048.219.876	105.307.355	34.359.045	2.187.886.276	234.385.757	1.104.172.084	656.680.143	192.648.292	2.187.886.276
31 Mar. 2012	1.910.176.349	107.106.497	1.559.683	2.018.842.529	189.239.560	939.798.281	662.028.513	227.776.175	2.018.842.529

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 2</i>		KKTCMB Likit Varlıkları (₺)					
Tarih	Nakit Değerler	Altın Deposu	Bankalar Nezdindeki Mevduat (TP)	Bankalar Nezdindeki Mevduat (YP)	Yurt Dışı Bankalar	MDC	Toplam
31 Ara. 2007	62.272.561	818.402	147.415.535	407.177.942	74.294.292	502.518.273	1.194.497.005
31 Mar. 2008	49.692.127	818.402	163.908.586	409.460.240	124.147.560	534.219.692	1.282.246.607
30 Haz. 2008	38.950.938	818.402	86.979.379	458.719.297	99.839.166	615.369.306	1.300.676.488
30 Eyl. 2008	30.999.943	818.402	70.075.080	495.082.605	57.719.559	627.834.553	1.282.530.142
31 Ara. 2008	45.235.398	1.102.232	197.242.226	584.543.453	36.015.660	630.585.873	1.494.724.842
31 Mar. 2009	41.253.227	1.102.232	332.627.571	530.370.417	3.765.687	581.107.174	1.490.226.308
30 Haz. 2009	43.011.879	1.102.232	428.710.343	555.479.912	14.957.825	486.372.110	1.525.634.301
30 Eyl. 2009	45.836.472	1.102.232	585.856.115	584.959.903	17.957.401	335.752.650	1.571.464.773
31 Ara. 2009	28.331.222	1.382.809	798.978.378	632.935.117	20.899.913	225.852.500	1.708.379.939
31 Mar. 2010	35.746.477	1.382.809	816.091.494	661.463.000	11.451.199	152.120.740	1.678.255.719
30 Haz. 2010	32.604.567	1.382.809	876.887.621	667.933.901	12.187.983	44.956.090	1.635.952.971
30 Eyl. 2010	42.712.314	1.382.809	946.829.816	624.827.812	20.536.662	5.375.100	1.641.664.513
31 Ara. 2010	52.567.022	1.842.719	960.029.810	678.713.328	20.897.345	5.375.100	1.719.425.324
31 Mar. 2011	41.962.279	1.842.719	991.175.321	689.296.008	24.616.066	-	1.748.892.393
30 Haz. 2011	28.611.782	1.842.719	970.094.347	688.233.683	24.994.056	-	1.713.776.587
30 Eyl. 2011	64.835.489	1.842.719	1.044.627.429	771.463.393	24.473.868	-	1.907.242.898
31 Ara. 2011	52.452.796	2.510.610	1.104.161.634	802.876.430	62.943.406	23.275.000	2.048.219.876
31 Mar. 2012	51.628.782	2.510.610	931.735.115	845.174.892	46.371.650	32.755.300	1.910.176.349

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 3		KKTCMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullanılan Krediler (₺)						
Tarih	Tarım	Ticari	Sanayi	İhracat	Küçük Esnaf	Turizm	Eğitim	Toplam
31 Ara. 2007			1.890.548				2.972.378	4.862.926
31 Mar. 2008			1.574.710				3.191.250	4.765.960
30 Haz. 2008			851.160				3.023.750	3.874.910
30 Eyl. 2008			595.692				3.127.083	3.722.775
31 Ara. 2008			430.400				3.780.750	4.333.912
31 Mar. 2009			3.024.120				4.220.000	7.244.120
30 Haz. 2009		1.677.527	3.497.163				3.863.397	9.038.087
30 Eyl. 2009		466.648	4.416.690				7.520.845	12.404.183
31 Ara. 2009		778.149	4.393.957				3.964.792	9.011.434
31 Mar. 2010			3.024.120				4.220.000	7.244.120
30 Haz. 2010		446.301	4.123.567				3.964.792	8.534.660
30 Eyl. 2010			2.485.038				3.690.421	6.175.459
31 Ara. 2010		1.139.470	1.730.873				3.970.466	6.840.809
31 Mar. 2011		607.245	1.305.250				3.883.051	5.795.546
30 Haz. 2011			2.871.605				4.129.096	7.000.701
30 Eyl. 2011		693.532	2.908.030				4.720.429	8.321.991
31 Ara. 2011			1.944.518					1.944.518
31 Mar. 2012		649.673	1.294.691				4.461.879	6.406.243

Not: Rakamlara faiz gelir reeskontları dahil edilmiştir.

Kaynak: KKTCMB

Tarih	KKTCMB Nezdindeki Mevduat (₺)								Toplam
	Kamu Mevduatı		Bankalar				Diğer		
			A-Serbest		B-Zorunlu Karşılıklar				
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	
31 Ara. 2007	14.203.717	32.569.574	425.903.591	343.996.121	239.975.463	210.394.224	542.262	590.442	1.268.175.394
31 Mar. 2008	12.533.727	44.457.446	440.235.263	343.550.475	253.796.881	233.390.615	555.477	535.849	1.329.055.733
30 Haz. 2008	32.788.967	19.870.247	404.298.288	355.258.061	272.622.653	221.913.097	567.890	521.622	1.307.840.825
30 Eyl. 2008	6.279.591	35.178.630	407.638.950	316.664.994	277.364.050	220.511.347	529.277	487.862	1.264.654.701
31 Ara. 2008	26.884.020	116.441.846	563.399.378	322.013.947	300.839.064	217.818.783	512.521	646.809	1.548.556.368
31 Mar. 2009	35.902.683	18.179.795	599.797.649	339.120.108	281.252.635	209.001.525	515.521	482.522	1.484.252.438
30 Haz. 2009	20.662.007	9.044.368	571.758.526	357.075.096	293.736.408	213.790.030	3.949.510	3.332.103	1.473.348.048
30 Eyl. 2009	45.524.084	1.360.569	500.184.219	403.763.487	304.655.068	202.248.445	477.931	1.617.158	1.459.830.961
31 Ara. 2009	34.510.076	6.533.804	613.088.858	430.261.627	312.745.945	202.703.457	5.598.312	1.164.603	1.606.606.682
31 Mar. 2010	16.472.825	9.533.869	527.840.556	451.805.563	320.942.960	205.243.356	4.462.363	1.255.962	1.537.557.454
30 Haz. 2010	19.988.523	9.737.065	447.434.785	439.488.488	325.324.703	213.831.062	1.929.970	752.632	1.457.817.228
30 Eyl. 2010	28.380.542	4.891.007	446.717.135	413.255.046	334.533.263	207.251.527	1.413.160	365.055	1.436.806.735
31 Ara. 2010	39.262.620	5.426.546	490.577.798	457.890.552	340.851.345	216.645.628	616.120	505.045	1.551.595.655
31 Mar. 2011	27.518.933	10.726.226	493.038.906	436.700.665	374.071.687	219.605.101	2.622.860	1.543.168	1.565.827.546
30 Haz. 2011	39.155.386	9.938.706	439.150.886	386.531.843	387.113.721	231.740.722	4.766.666	1.440.871	1.499.838.801
30 Eyl. 2011	58.693.790	11.223.063	413.007.975	489.658.420	403.547.033	249.098.960	353.745	1.122.567	1.626.705.553
31 Ara. 2011	27.731.396	10.675.726	536.918.341	527.722.327	402.779.176	253.900.967	630.168	494.126	1.760.852.227
31 Mar. 2012	31.379.984	20.450.950	346.170.321	540.025.452	411.506.192	250.522.321	422.942	1.348.632	1.601.826.794

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 5</i>		KKTCMB Döviz Kurları							
Yıllar	Aylar	USD		GBP		EURO		KL	
		Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış
2000		671.093	675.004	992.884	999.073	612.994	621.544	1.001.500	1.021.530
2001		1.439.567	1.446.510	2.081.497	2.092.377	1.268.115	1.274.231	2.105.000	2.210.250
2002		1.634.501	1.642.384	2.618.888	2.632.577	1.703.477	1.711.693	2.800.000	2.940.000
2003		1.395.835	1.402.567	2.476.610	2.489.556	1.745.072	1.753.489	2.880.000	3.024.000
2004		1.342.100	1.348.600	2.576.500	2.590.000	1.826.800	1.835.600	3.046.800	3.199.140
2005		1,3418	1,3483	2,3121	2,3242	1,5875	1,5952	2,6934	2,8281
2006		1,4056	1,4124	2,7569	2,7713	1,8515	1,8604	3,1067	3,2620
2007		1,4221	1,4290	2,7941	2,8087	1,8432	1,8521	2,8256	2,9669
2008		1,5123	1,5196	2,1924	2,2039	2,1408	2,1511		
2009		1,5057	1,5130	2,3892	2,4017	2,1603	2,1707		
2010		1,5460	1,5535	2,3886	2,4011	2,0491	2,0590		
2011		1,8889	1,8980	2,9170	2,9322	2,4438	2,4556		
2012	1	1,7819	1,7905	2,7924	2,8070	2,3396	2,3509		
	2	1,7485	1,7569	2,7709	2,7854	2,3503	2,3616		
	3	1,7729	1,7815	2,8367	2,8515	2,3664	2,3778		
	4	1,7535	1,7620	2,8415	2,8564	2,3173	2,3285		
	5	1,8307	1,8395	2,8515	2,8667	2,2794	2,2904		

Not: Kurlar ay sonu itibarıyla verilmiştir.

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 6	Çapraz Kurlar			
	Yabancı Para / ABD doları			
Yıllar	Aylar	£	€	KL
2000		1,4801	0,9208	1,5134
2001		1,4465	0,8809	1,5280
2002		1,6029	1,0422	1,7901
2003		1,7750	1,2502	2,1560
2004		1,9205	1,3611	2,3722
2005		1,7238	1,1831	2,0975
2006		1,9621	1,3172	2,3095
2007		1,9979	1,4683	2,5351
2008		1,4503	1,4156	
2009		1,5874	1,4347	
2010		1,5456	1,3254	
2011		1,5449	1,2938	
2012	1	1,5677	1,3130	
	2	1,5854	1,3442	
	3	1,6006	1,3347	
	4	1,6211	1,3215	
	5	1,5584	1,2451	

Not: Aysonu ve yılsonu çapraz kurlardır.

Kaynak: KKTCMB

Yürürlük Tarihi	KKTC Merkez Bankası'nca Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları (%)							
	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	₺	\$	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
31.07.2006	17,00	3,50	2,25	4,25	28.07.2006	590	31.07.2006	128
20.09.2007	16,75	3,50	2,25	4,25	20.09.2007	613	08.10.2007	182
26.10.2007	16,25	3,50	2,25	4,25	26.10.2007	618	06.11.2007	197
22.11.2007	15,75	3,50	2,25	4,25	22.11.2007	621	04.12.2007	214
14.12.2007	15,25	3,50	2,25	4,25	14.12.2007	626	19.12.2007	224
18.01.2008	15,00	3,00	2,25	4,25	18.01.2008	631	24.01.2008	17
05.02.2008	15,00	3,00	2,25	4,25	05.02.2008	635	19.02.2008	32
29.02.2008	14,75	2,10	2,25	4,00	29.02.2008	640	13.03.2008	50
25.03.2008	14,75	1,50	2,25	4,00	25.03.2008	646	03.04.2008	59
22.05.2008	15,25	1,25	2,25	3,75	22.05.2008	652	16.06.2008	113
26.06.2008	15,75	1,25	2,25	3,75	26.06.2008	662	02.07.2008	124
30.07.2008	16,25	1,25	2,25	3,75	30.07.2008	666	15.08.2008	153
17.10.2008	16,25	0,75	2,00	3,25	16.10.2008	673	22.10.2008	187
14.11.2008	16,25	0,25	1,75	2,25	13.11.2008	676	26.11.2008	207
28.11.2008	15,75	0,25	1,75	2,25	27.11.2008	679	16.12.2008	217
22.12.2008	14,50	0,05	1,25	1,00	19.12.2008	682	25.12.2008	223
19.01.2009	12,60	0,05	1,25	0,75	16.01.2009	691	23.01.2009	18
20.02.2009	11,25	0,05	1,25	0,50	20.02.2009	698	04.03.2009	47
20.03.2009	10,25	0,05	1,25	0,50	20.03.2009	708	27.03.2009	58
17.04.2009	9,50	0,05	1,00	0,50	17.04.2009	712	27.04.2009	78
08.05.2009	9,50	0,05	0,75	0,50	08.05.2009	718	18.05.2009	85
15.05.2009	9,00	0,05	0,75	0,50	15.05.2009	720	28.05.2009	92
17.06.2009	8,50	0,05	0,75	0,50	17.06.2009	725	22.06.2009	107
17.07.2009	8,00	0,05	0,75	0,50	17.07.2009	729	03.08.2009	133
19.08.2009	7,50	0,05	0,75	0,50	19.08.2009	734	03.09.2009	152
18.09.2009	7,00	0,05	0,75	0,50	18.09.2009	738	06.10.2009	170
16.10.2009	6,50	0,05	0,75	0,50	16.10.2009	741	22.10.2009	182
07.12.2009	6,25	0,05	0,75	0,50	04.12.2009	749	15.12.2009	211
17.09.2010	6,00	0,05	0,75	0,50	17.09.2010	786	29.09.2010	167
15.10.2010	5,50	0,05	0,75	0,50	15.10.2010	788	25.10.2010	183
27.12.2010	5,00	0,05	0,75	0,50	24.12.2010	796	31.12.2010	220

Not: Vadesiz Türk Lirası ve döviz mevduatına uygulanan faiz oranları, vadeli mevduat için de geçerlidir.

Kaynak: KKTCMB

Yürürlük Tarihi	KKTC Merkez Bankası'nca Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%)							
	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	₺	\$	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
28.11.2001	12,00	1,00	1,00	2,50	05.10.2001	460	28.11.2001	124
07.05.2002	12,00	0,50	0,50	1,50	30.04.2002	474	07.05.2002	50
12.12.2002	12,00	0,35	0,50	1,25	29.11.2002	483	12.12.2002	121
09.07.2003	12,00	0,25	0,50	1,25	02.07.2003	498	09.07.2003	79
01.09.2004	12,00	0,50	0,50	1,75	25.08.2004	531	01.09.2004	127
01.04.2005	10,00	0,75	0,50	1,75	29.03.2005	549	31.03.2005	47
01.11.2005	10,00	1,25	0,75	2,00	27.10.2005	567	08.11.2005	197
01.02.2006	10,00	2,00	1,00	2,00	31.01.2006	577	10.02.2006	27
03.07.2006	12,00	2,00	1,00	2,00	29.06.2006	587	14.07.2006	119
26.10.2007	11,75	2,00	1,00	2,00	26.10.2007	620	06.11.2007	197
22.11.2007	11,25	2,00	1,00	2,00	22.11.2007	622	04.12.2007	214
14.12.2007	10,75	2,00	1,00	2,00	14.12.2007	627	19.12.2007	224
18.01.2008	10,50	1,50	1,00	2,00	18.01.2008	632	24.01.2008	17
05.02.2008	10,50	1,00	1,00	2,00	05.02.2008	636	19.02.2008	32
29.02.2008	10,25	1,00	1,00	2,00	29.02.2008	638	13.03.2008	50
25.03.2008	10,25	0,50	1,00	2,00	25.03.2008	647	03.04.2008	59
22.05.2008	10,75	0,50	1,00	2,00	22.05.2008	653	16.06.2008	113
30.07.2008	11,00	0,50	1,00	2,00	30.07.2008	665	15.08.2008	153
17.10.2008	11,00	0,25	1,00	1,75	16.10.2008	674	22.10.2008	187
14.11.2008	11,00	0,10	1,00	1,25	13.11.2008	675	26.11.2008	207
28.11.2008	10,75	0,10	1,00	1,25	27.11.2008	680	16.12.2008	217
22.12.2008	9,75	0,00	0,75	0,50	19.12.2008	683	25.12.2008	223
19.01.2009	8,00	0,00	0,75	0,25	16.01.2009	692	23.01.2009	18
20.02.2009	6,50	0,00	0,75	0,25	20.02.2009	699	04.03.2009	47
08.05.2009	6,50	0,00	0,50	0,25	08.05.2009	719	18.05.2009	85
17.07.2009	6,00	0,00	0,50	0,25	17.07.2009	730	03.08.2009	133
19.08.2009	5,50	0,00	0,50	0,25	19.08.2009	735	15.09.2009	157
16.10.2009	5,25	0,00	0,50	0,25	16.10.2009	742	22.10.2009	182
07.12.2009	5,00	0,00	0,50	0,25	04.12.2009	750	15.12.2009	211

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 9		Reeskont Faiz Oranları (%)															
Para Cinsi																	
Yürürlük Tarihi	TL					\$				€				£			
	Tic.	San. Tur. Tar. Eğt.	İhr.	Esn.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs
01.10.03	60	47	45	40	40	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
06.02.04	55	42	40	35	35	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
10.12.04	42	32	30	28	28	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
04.02.05	35	30	28	26	26	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.04.05	33	28	26	24	24	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
03.06.05	30	26	24	22	22	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.11.05	26	24	22	20	20	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.06.06	26	24	22	20	20	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
03.07.06	33	28	26	24	24	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
21.09.07	30	26	24	22	22	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
26.10.07	30	26	24	22	22	10,5	6,5	6,5	6,5	10	6	6	6	11	7	7	7
29.02.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
25.03.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
29.12.08	22	19	19	18	19	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
02.03.09	20	17	17	16	16	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
25.06.09	17	15	15	14	14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
27.12.10	14	12	12	11	11	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Kaynak: KKTOMB

<i>Tablo: 10</i>	Yasal Karşılık Oranları (%)		
	Yürürlüğe Giriş Tarihi	TP	YP
	30.06.2002	15	16
	30.11.2002	14	15
	30.04.2003	13	14
	30.10.2003	12	13
	31.01.2004	11	12
	31.07.2004	10	11
	31.12.2005	10	11
	30.06.2006	9	10
	30.09.2007	9	9
	31.12.2008	8	8

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 11		Karşılıksız Çekler	
Yıllar	Aylar	Çek Kullanmaktan Men Edilenler (Şahıs Adedi)	
		Aylık Toplam	Kümülatif Toplam
2009			3.636
2010			3.329
2011	1	230	230
	2	229	459
	3	284	743
	4	240	983
	5	218	1.201
	6	295	1.496
	7	255	1.751
	8	285	2.036
	9	289	2.325
	10	279	2.604
	11	298	2.902
	12	342	3.244
2012	1	314	314
	2	321	635
	3	336	971
	4	350	1.321
	5	316	1.637

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 12											
Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özeti (Milyon ₺)											
Tarih	Likit Aktifler	Menkul Değerler Cüzdanı	Mevduat Munzam Karşılıkları	Brüt Krediler	Ayrılan Karşılıklar	Diğer	Aktif Toplam	Mevduat	Diğer	Özkaynak	Pasif Toplam
30 Eyl. 08	1.951,5	421,3	497,6	3.050,5	-150,2	832,5	6.603,2	5.319,2	654,8	629,2	6.603,2
31 Ara. 08	2.159,5	400,6	520,0	3.431,1	-172,9	432,0	6.770,3	5.563,2	550,4	656,7	6.770,3
31 Mar. 09	2.276,2	531,8	489,1	3.516,5	-189,9	546,6	7.170,3	6.122,8	355,3	692,2	7.170,3
30 Haz. 09	2.339,4	571,9	507,3	3.647,7	-199,7	664,6	7.531,2	6.328,8	438,5	763,9	7.531,2
30 Eyl. 09	2.312,9	602,9	506,9	3.648,7	-205,8	762,0	7.627,6	6.321,4	514,3	791,9	7.627,6
31 Ara. 09	2.360,5	702,3	515,3	3.973,7	-253,3	449,5	7.748,0	6.565,9	391,4	790,7	7.748,0
31 Mar.10	2.346,3	656,3	526,0	4.015,1	-251,9	512,8	7.804,6	6.607,8	377,6	819,2	7.804,6
30 Haz. 10	2.355,9	565,6	538,2	4.189,4	-267,0	562,2	7.944,3	6.713,9	362,3	868,1	7.944,3
30 Eyl. 10	2.304,4	547,2	539,9	4.260,8	-263,9	641,7	8.030,1	6.737,6	387,2	905,3	8.030,1
31 Ara. 10	2.494,0	500,2	556,7	4.630,6	-266,5	501,8	8.416,8	7.066,9	414,5	935,4	8.416,8
31 Mar. 11	2.357,9	611,8	592,2	4.850,5	-270,7	520,9	8.662,6	7.365,3	389,4	907,9	8.662,6
30 Haz. 11	2.312,6	882,1	616,5	5.117,5	-269,9	443,9	9.102,7	7.658,3	432,1	1.012,3	9.102,7
30 Eyl. 11	2.465,5	902,0	651,8	5.376,8	-263,1	499,1	9.632,1	8.118,1	436,7	1.077,3	9.632,1
31 Ara. 11	2.415,1	965,5	653,5	5.868,5	-299,3	314,5	9.917,8	8.402,9	417,9	1.097,0	9.917,8
31 Mar. 12	2.355,7	853,4	663,4	5.842,6	-307,2	407,5	9.815,4	8.274,4	448,7	1.092,3	9.815,4

Kaynak: KKTOMB

<i>Tablo: 13</i>		Krediler (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon ₺)													
Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Mar. 2009	41,4	0,0	13,9	0,0	4,2	1.646,8	17,2	20,7	868,5	121,5	0,0	2,9	4,1	459,5	3.200,7
30 Haz. 2009	47,4	0,0	16,1	0,0	4,5	1.633,8	11,4	18,5	916,0	128,1	0,0	4,2	4,6	501,3	3.285,9
30 Eyl. 2009	45,2	1,0	14,8	0,0	5,4	1.680,2	10,5	17,5	926,3	129,6	0,0	7,4	5,6	413,1	3.256,6
31 Ara. 2009	46,1	2,3	15,6	0,0	6,5	1.847,0	16,4	16,4	989,2	131,1	0,0	6,3	1,9	439,5	3.518,3
31 Mar. 2010	44,1	1,6	14,6	0,0	6,7	1.858,7	21,6	16,4	1.054,5	124,7	0,0	7,6	1,7	421,0	3.573,2
30 Haz. 2010	46,5	1,7	15,0	0,0	6,0	1.966,9	20,2	16,1	1.151,6	133,7	0,0	6,1	1,7	371,0	3.736,5
30 Eyl. 2010	53,0	1,9	15,5	0,0	6,2	1.972,2	15,8	14,3	1.182,9	140,8	0,0	4,4	1,7	400,7	3.809,4
31 Ara. 2010	59,3	4,4	16,8	0,0	6,5	2.202,1	19,3	14,9	1.273,7	146,2	0,0	5,7	1,0	439,4	4.189,3
31 Mar. 2011	55,4	6,4	16,9	0,0	20,2	2.262,1	22,1	13,4	1.368,9	144,3	0,3	5,7	0,0	488,6	4.404,3
30 Haz. 2011	62,9	10,4	17,5	0,0	26,2	2.354,2	17,2	12,8	1.515,2	156,1	0,3	5,7	1,1	490,9	4.670,5
30 Eyl. 2011	64,0	12,1	20,0	0,0	26,7	2.581,8	12,6	14,0	1.637,0	164,0	0,0	6,9	1,2	412,7	4.953,0
31 Ara. 2011	62,6	15,3	18,1	0,0	32,2	2.865,9	16,9	13,4	1.686,5	168,0	0,1	0,7	1,2	521,4	5.402,3
31 Mar.2012	61,0	16,2	23,9	0,0	32,6	2.857,6	18,0	12,7	1.739,9	172,0	0,1	5,3	1,2	420,9	5.361,4

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 14</i>		Krediler (TP) - Türlerine Göre (Milyon ₺)													
Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Mar. 2009	24,2	0	0,5	0	0,8	1.098,4	11,4	10,6	440,3	120,0	0	0	0	259,6	1.965,8
30 Haz. 2009	33,5	0	0,7	0	0,8	1.104,8	11,4	9,5	460,4	123,1	0	0	0	299,0	2.043,2
30 Eyl. 2009	34,4	0	0,2	0	0,7	1.152,2	10,5	9,0	472,7	127,9	0	0	0	286,0	2.093,6
31 Ara. 2009	35,0	0	0,2	0	0,5	1.288,8	16,4	8,6	509,1	130,3	0	0	0	320,0	2.308,9
31 Mar. 2010	30,5	0	0,2	0	0,5	1.304,8	21,6	8,8	580,8	124,2	0	0	0	306,4	2.377,8
30 Haz. 2010	32,9	0,2	0,3	0	0	1.376,1	20,1	8,5	668,6	133,2	0	0	0	251,5	2.491,4
30 Eyl. 2010	39,8	0,1	0,5	0	0	1.383,7	15,5	7,5	723,3	140,0	0	0	0	279,1	2.589,5
31 Ara. 2010	43,7	0,3	0,4	0	0	1.536,8	19,3	7,7	782,9	145,5	0	0	0	303,8	2.840,4
31 Mar. 2011	41,7	0,3	0,4	0	13,2	1.546,7	22,1	6,8	866,5	143,5	0,3	0	0	351,4	2.992,9
30 Haz. 2011	47,7	0,1	0,4	0	19,2	1.564,4	17,2	6,0	988,0	154,0	0,3	0	0	322,0	3.119,3
30 Eyl. 2011	48,3	0,1	0,4	0	19,9	1.685,1	12,6	5,7	1.057,7	161,7	0,2	0	0	262,4	3.254,1
31 Ara. 2011	46,1	0,3	1,0	0	25,9	1.946,4	16,9	5,5	1.104,9	165,9	0,1	0	0	355,6	3.668,6
31 Mar.2012	48,3	0,3	8,3	0	27,0	1.977,1	18,0	5,1	1.161,4	166,8	0,5	0	0	257,1	3.669,9

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 15</i>		Krediler (YP) - Türlerine Göre (Milyon ₺)													
Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Mar. 2009	17,1	0	13,4	0	3,4	548,4	5,8	10,2	428,2	1,5	0	3,0	4,1	199,8	1.234,9
30 Haz. 2009	13,9	0	15,4	0	3,7	528,9	0	9,0	455,5	5,0	0	4,2	4,6	202,5	1.242,7
30 Eyl. 2009	10,8	1,0	14,6	0	4,7	528,0	0	8,4	453,6	1,7	0	7,4	5,6	127,2	1.163,0
31 Ara. 2009	11,1	2,3	15,4	0	5,9	558,2	0	7,8	480,1	0,7	0	6,4	1,9	119,6	1.209,4
31 Mar. 2010	13,6	1,6	14,4	0	6,2	553,9	0	7,6	473,7	0,5	0	7,5	1,7	114,7	1.195,4
30 Haz. 2010	13,6	1,5	14,6	0	6,0	590,9	0	7,6	482,9	0,5	0	6,0	1,7	119,8	1.245,1
30 Eyl. 2010	14,3	1,8	14,8	0	6,4	588,3	0	6,7	459,5	0,7	0	4,3	1,7	121,4	1.219,9
31 Ara. 2010	15,5	4,1	16,4	0	6,5	665,5	0	6,7	490,9	0,8	0	5,7	1,0	135,8	1.348,9
31 Mar. 2011	13,7	6,1	16,5	0	6,7	715,4	0	6,6	502,4	0,8	0	5,7	0	137,5	1.411,4
30 Haz. 2011	15,2	10,2	17,1	0	7,0	789,8	0	6,8	527,0	2,1	0	5,7	1,2	169,1	1.551,2
30 Eyl. 2011	15,8	11,9	19,5	0	6,7	896,8	0	8,2	579,4	2,0	0	7,0	1,2	150,4	1.698,9
31 Ara. 2011	16,4	15,0	17,1	0	6,3	919,5	0	7,9	581,7	2,2	0	0,7	1,2	165,7	1.733,7
31 Mar.2012	12,7	15,9	15,6	0	5,4	880,5	0	7,6	578,5	5,2	0	5,2	1,2	163,7	1.691,5

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 16</i>		Krediler - Vadelere Göre (Milyon ₺)				
Tarih	Kısa Vadeli Krediler	Yüzde Değişim	Orta ve Uzun Vadeli Krediler	Yüzde Değişim	Toplam	Yüzde Değişim
31 Ara. 2007	1.561,1		902,7		2.463,8	
31 Ara. 2008	1.882,4	20,58	1.216,8	34,80	3.099,2	25,79
31 Mar. 2009	1.895,3	0,69	1.305,4	7,28	3.200,7	3,28
30 Haz. 2009	1.949,9	2,88	1.336,0	2,34	3.285,9	2,66
30 Eyl. 2009	1.925,9	-1,23	1.330,7	-0,40	3.518,3	7,07
31 Ara. 2009	2.093,9	8,72	1.424,4	7,04	3.518,3	0,00
31 Mar. 2010	2.078,1	-0,75	1.495,1	4,96	3.573,2	1,56
30 Haz. 2010	2.093,1	0,72	1.643,4	9,92	3.736,5	4,57
30 Eyl. 2010	2.128,9	1,71	1.680,5	2,26	3.809,4	1,95
31 Ara. 2010	2.345,3	10,16	11.844,0	604,79	4.189,3	9,97
31 Mar.2011	2.401,3	2,39	2.002,9	-83,09	4.404,3	5,13
30 Haz. 2011	2.445,7	1,85	2.224,7	11,07	4.670,5	6,04
30 Eyl. 2011	2.548,6	4,21	2.404,4	8,08	4.953,0	6,05
31 Ara. 2011	2.888,4	13,33	2.513,9	4,55	5.402,3	9,07
31 Mar.2012	2.803,1	-2,95	2.558,4	1,77	5.361,4	-0,76

Kaynak: KKTCCMB

<i>Tablo: 17</i>		Krediler - Kamu Özel Ayrımı (Milyon ₺)				
Tarih	Kamu Kredileri	Yüzde Değişim	Özel Krediler	Yüzde Değişim	Toplam	Yüzde Değişim
31 Ara. 2007	893,0		1.570,8		2.463,8	
31 Ara. 2008	1.137,6	27,39	1.961,6	24,88	3.099,2	25,79
31 Mar. 2009	1.159,1	1,89	2.041,6	4,08	3.200,7	3,28
30 Haz. 2009	1.192,4	2,87	2.093,5	2,54	3.285,9	2,66
30 Eyl. 2009	1.194,8	0,20	2.142,4	2,34	3.518,3	7,07
31 Ara. 2009	1.375,9	15,16	2.142,4	0,00	3.518,3	0,00
31 Mar. 2010	1.343,9	-2,33	2.229,3	4,06	3.573,2	1,56
30 Haz. 2010	1.339,5	-0,33	2.396,9	7,52	3.736,5	4,57
30 Eyl. 2010	1.346,5	0,52	2.462,9	2,75	3.809,4	1,95
31 Ara. 2010	1.503,2	11,64	2.686,1	9,06	4.189,3	9,97
31 Mar. 2011	1.516,5	0,88	2.887,8	7,51	4.404,3	5,13
30 Haz. 2011	1.481,5	-2,31	3.189,0	10,43	4.670,5	6,04
30 Eyl. 2011	1.485,4	0,26	3.467,6	8,74	4.953,0	6,05
31 Ara. 2011	1.752,2	17,96	3.650,1	5,26	5.402,3	9,07
31 Mar. 2012	1.664,0	-5,03	3.697,4	1,30	5.361,4	-0,76

Kaynak: KKTCCMB

Tarih	Kredi Büyüklükleri (Milyon ₺)					Genel Toplam
	100 Bin TL'den Büyük Krediler	51-100 Bin TL Arasındaki Krediler	11-50 Bin TL Arasındaki Krediler	1 - 10 Bin TL Arasındaki Krediler	Bin TL'den Küçük Krediler	
31 Mar. 2008	1.876,4	187,6	459,1	210,5	8,0	2.741,9
30 Haz. 2008	1.877,7	191,7	494,2	224,9	8,4	2.797,1
30 Eyl. 2008	1.823,4	195,5	527,8	244,7	8,1	2.799,6
31 Ara. 2008	2.124,4	208,3	516,0	242,1	8,3	3.099,2
31 Mar. 2009	2.226,4	220,6	514,3	231,1	8,2	3.200,7
30 Haz. 2009	2.273,3	236,7	534,3	233,4	8,1	3.285,9
30 Eyl. 2009	2.227,7	239,4	532,7	248,7	8,0	3.256,6
31 Ara. 2009	2.437,0	282,7	546,3	243,9	8,3	3.518,3
31 Mar. 2010	2.331,5	308,9	571,6	248,3	99,9	3.560,2
30 Haz. 2010	2.417,3	354,1	608,1	252,2	104,8	3.736,5
30 Eyl. 2010	2.454,4	352,5	643,2	256,3	103,0	3.809,4
31 Ara. 2010	2.707,6	391,4	676,9	259,9	153,53	4.189,3
31 Mar. 2011	2.899,8	422,5	705,4	257,9	119,1	4.404,3
30 Haz. 2011	3.076,5	461,3	725,5	273,5	133,7	4.670,5
30 Eyl.2011	3.278,6	500,6	737,9	283,9	152,0	4.953,0
31 Ara.2011	3.698,5	505,3	765,0	287,6	145,5	5.402,3
31 Mar.2012	3.617,2	521,8	782,3	300,9	139,2	5.361,4

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 19</i>		Özkaynakların Gelişimi (Milyon ₺)					
Tarih	Ödenmiş Sermaye	Yedek Akçeler	Sabit Kıymet Yeniden Değ. Fonu	Menkul Değerler Değer Artış Fonu	Dönem Kârı (Zarar)	Geçmiş yıl Kârı (Zararı)	Toplam
31 Mar. 2008	386,2	57,4	5,8	1,6	47,2	81,5	579,7
30 Haz. 2008	392,2	72,1	5,3	1,6	73,4	64,4	609,0
30 Eyl. 2008	395,5	87,9	5,3	1,6	90,6	48,2	629,1
31 Ara. 2008	403,1	89,7	3,4	2,5	101,2	44,4	644,5
31 Mar. 2009	410,5	96,2	3,4	2,5	48,9	130,6	692,1
30 Haz. 2009	494,0	93,3	3,4	2,6	75,4	95,2	763,9
30 Eyl. 2009	495,3	93,3	3,4	2,6	102,2	95,1	791,9
31 Ara. 2009	525,1	97,9	3,4	3,8	79,4	81,0	790,6
31 Mar. 2010	528,6	101,8	3,5	3,8	52,2	129,3	819,2
30 Haz. 2010	562,3	107,6	3,5	3,8	104,0	86,9	868,1
30 Eyl. 2010	562,5	107,6	3,5	3,8	141,0	86,9	905,3
31 Ara. 2010	567,4	107,8	3,5	3,8	170,6	82,3	935,4
31 Mar. 2011	567,6	121,6	3,5	4,2	42,4	168,6	907,9
30 Haz. 2011	630,2	133,3	3,5	5,0	98,0	142,2	1.012,2
30 Eyl. 2011	641,0	141,6	3,1	5,0	162,5	124,1	1.077,3
31 Ara. 2011	641,3	143,2	3,5	5,0	181,5	122,5	1.097,0
31 Mar. 2012	653,5	150,6	3,5	6,3	44,5	233,9	1.092,3

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 20</i>	Kâr / Zarar Tablosu (Milyon ₺)				
Tarih	Faiz Gelirleri	Faiz Giderleri	Faiz Dışı Gelirler	Faiz Dışı Giderler	Dönem Net Kâr / Zararı
31 Ara. 2007	862,1	248,8	91,3	207,0	99,3
31 Ara. 2008	927,4	221,3	104,4	241,3	101,2
31 Mar. 2009	235,4	69,5	32,5	59,1	48,9
30 Haz. 2009	455,8	135,0	64,2	121,3	75,4
30 Eyl. 2009	656,2	204,5	89,9	183,4	102,2
31 Ara. 2009	846,4	217,6	128,4	260,9	79,4
31 Mar. 2010	196,1	74,1	36,4	63,1	52,2
30 Haz. 2010	391,7	142,7	75,3	128,0	104,0
30 Eyl. 2010	591,2	224,8	112,4	197,1	141,0
31 Ara. 2010	785,8	287,5	147,3	270,4	170,6
31 Mar. 2011	202,0	78,9	39,4	67,0	42,4
30 Haz. 2011	419,1	165,6	80,2	135,2	98,0
30 Eyl. 2011	653,0	257,3	114,1	204,4	162,5
31 Ara. 2011	897,3	316,8	158,9	289,2	181,5
31 Mar. 2012	250,9	94,9	44,8	79,1	44,5

Kaynak: KKTCCMB

Tablo: 21	Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (Milyon ₺)					
Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
30 Eyl. 2008	641,5	3.888,9	273,8	101,4	413,6	5.319,2
31 Ara. 2008	643,6	4.093,2	280,3	97,4	448,6	5.563,1
31 Mar. 2009	832,0	4.149,1	494,9	125,4	521,4	6.122,8
30 Haz. 2009	867,9	4.446,4	356,2	134,8	523,5	6.328,8
30 Eyl. 2009	894,9	4.425,1	367,0	127,7	506,7	6.321,4
31 Ara. 2009	976,2	4.543,6	424,1	135,3	486,7	6.565,9
31 Mar. 2010	971,3	4.642,5	361,2	203,2	429,6	6.607,8
30 Haz. 2010	974,7	4.739,1	335,2	231,5	433,4	6.713,9
30 Eyl. 2010	1.007,6	4.719,0	342,3	209,0	459,7	6.737,6
31 Ara. 2010	1.136,6	4.838,5	416,9	196,3	478,6	7.066,9
31 Mar. 2011	1.165,9	4.682,3	769,5	224,3	523,3	7.365,3
30 Haz. 2011	1.245,0	4.745,0	852,4	226,2	589,7	7.658,3
30 Eyl. 2011	1.301,3	4.939,3	948,4	252,2	676,9	8.118,1
31 Ara. 2011	1.448,5	5.013,3	986,7	272,5	681,9	8.402,9
31 Mar. 2012	1.254,3	5.013,7	1.061,7	298,3	646,4	8.274,4

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 22	Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon ₺)					
Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
30.Eyl. 2008	299,4	2.479,1	104,7	17,6	61,2	2.962,0
31 Ara. 2008	294,8	2.676,0	130,0	18,6	64,4	3.183,8
31 Mar. 2009	380,9	2.656,3	329,8	39,6	112,5	3.519,1
30 Haz. 2009	397,8	2.959,3	178,7	45,7	106,8	3.688,3
30.Eyl. 2009	445,1	2.988,4	185,2	41,7	110,1	3.770,5
31 Ara. 2009	507,1	3.087,5	223,6	45,5	102,5	3.966,2
31 Mar.2010	465,4	3.179,3	173,8	109,0	57,5	3.985,0
30 Haz. 2010	470,2	3.213,2	176,6	116,4	58,3	4.034,7
30 Eyl. 2010	499,3	3.244,2	195,9	106,6	82,6	4.128,6
31 Ara. 2010	611,8	3.325,8	233,7	112,9	87,8	4.372,0
31 Mar. 2011	593,7	3.260,6	520,9	130,4	92,4	4.598,0
30 Haz. 2011	648,0	3.285,2	591,1	126,6	130,0	4.780,9
30 Eyl. 2011	684,6	3.367,9	657,2	139,6	153,6	5.002,9
31 Ara. 2011	795,6	3.443,0	682,0	151,0	157,3	5.228,9
31 Mar. 2012	645,4	3.437,4	706,4	175,7	131,7	5.096,6

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 23</i>	Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon ₺)					
Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
30 Eyl. 2008	342,0	1.409,7	169,2	83,7	352,6	2.357,2
31 Ara. 2008	348,9	1.417,2	150,3	78,9	384,1	2.379,4
31 Mar. 2009	451,0	1.492,8	165,0	85,9	409,0	2.603,7
30 Haz. 2009	470,1	1.487,1	177,4	89,1	416,8	2.640,5
30 Eyl. 2009	449,7	1.436,7	181,8	86,0	396,7	2.550,9
31 Ara. 2009	469,0	1.456,2	200,5	89,7	384,3	2.599,7
31 Mar.2010	505,7	1.463,2	187,3	94,2	372,2	2.622,8
30 Haz. 2010	504,4	1.525,9	158,5	115,1	375,3	2.679,2
30 Eyl. 2010	508,3	1.474,9	146,4	102,4	377,0	2.609,0
31 Ara. 2010	524,9	1.512,8	183,0	83,5	390,7	2.694,9
31 Mar. 2011	572,3	1.421,7	248,5	93,8	431,0	2.767,3
30 Haz. 2011	597,0	1.459,7	261,3	99,7	459,6	2.877,3
30 Eyl. 2011	616,8	1.571,4	291,2	112,6	523,2	3.115,2
31 Ara. 2011	652,9	1.570,4	304,6	121,4	524,7	3.174,0
31 Mar. 2012	608,9	1.576,2	355,4	122,6	514,7	3.177,8

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 24</i>	Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon ₺)					
Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
30 Eyl. 2008	503,0	336,4	4.160,7	257,4	61,6	5.319,1
31 Ara. 2008	572,9	321,2	4.367,0	252,3	49,7	5.563,1
31 Mar. 2009	565,3	516,9	4.723,5	179,2	137,9	6.122,8
30 Haz. 2009	582,0	528,1	4.905,2	181,4	132,1	6.328,8
30 Eyl. 2009	581,3	546,7	4.873,2	208,5	111,7	6.321,4
31 Ara. 2009	615,0	609,2	5.025,0	190,8	125,9	6.565,9
31 Mar.2010	630,9	638,2	5.022,7	195,8	120,2	6.607,8
30 Haz. 2010	518,0	745,1	5.123,1	174,4	153,3	6.713,9
30 Eyl. 2010	579,2	693,6	5.147,9	178,4	138,5	6.737,6
31 Ara. 2010	638,9	679,6	5.332,1	192,2	224,1	7.066,9
31 Mar. 2011	583,3	781,4	5.585,1	197,4	218,1	7.365,3
30 Haz. 2011	531,8	834,0	5.839,0	219,5	234,0	7.658,3
30 Eyl. 2011	529,7	905,1	6.162,0	226,1	295,2	8.118,1
31 Ara. 2011	569,1	899,2	6.334,3	285,3	315,0	8.402,9
31 Mar. 2012	568,5	850,6	6.324,6	272,1	258,6	8.274,4

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 25</i>	Mevduat (TP) - Türlerine Göre (Milyon ₺)					
Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
30 Eyl. 2008	407,9	152,7	2.186,2	190,5	24,7	2.962,0
31 Ara. 2008	438,6	160,1	2.365,6	194,6	24,9	3.183,8
31 Mar. 2009	471,5	329,3	2.596,7	78,9	42,7	3.519,1
30 Haz. 2009	489,9	334,9	2.738,9	84,5	40,1	3.688,3
30 Eyl. 2009	491,1	334,1	2.779,8	108,9	56,6	3.770,5
31 Ara. 2009	515,1	399,8	2.900,3	110,2	40,7	3.966,2
31 Mar.2010	551,2	410,1	2.881,2	105,6	36,8	3.984,9
30 Haz. 2010	439,1	481,8	2.952,7	104,2	56,9	4.034,7
30 Eyl. 2010	509,2	431,2	3.038,5	107,9	41,8	4.128,6
31 Ara. 2010	573,2	428,7	3.157,8	122,9	89,4	4.372,0
31 Mar. 2011	518,6	504,4	3.392,8	122,9	59,3	4.598,0
30 Haz. 2011	470,0	546,9	3.555,8	146,8	61,4	4.780,9
30 Eyl. 2011	457,9	577,9	3.690,7	143,5	132,9	5.002,9
31 Ara. 2011	495,4	586,4	3.832,9	202,4	111,8	5.228,9
31 Mar. 2012	491,5	507,8	3.812,9	189,5	94,9	5.096,6

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 26		Mevduat (YP) - Türlerine Göre (Milyon ₺)				
Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
30 Eyl. 2008	95,1	183,7	1.974,5	66,8	37,0	2.357,1
31 Ara. 2008	134,3	161,1	2.001,5	57,7	24,8	2.379,4
31 Mar. 2009	93,8	187,6	2.126,8	100,2	95,3	2.603,7
30 Haz. 2009	92,1	193,2	2.166,2	96,8	92,2	2.640,5
30 Eyl. 2009	90,1	212,7	2.093,4	99,6	55,1	2.550,9
31 Ara. 2009	99,8	209,4	2.124,6	80,7	85,2	2.599,7
31 Mar.2010	79,8	228,1	2.141,4	89,9	83,6	2.622,8
30 Haz. 2010	78,8	263,2	2.170,4	70,3	96,3	2.679,2
30 Eyl. 2010	69,8	262,4	2.109,4	70,4	96,6	2.609,0
31 Ara. 2010	65,6	250,9	2.174,4	69,4	134,6	2.694,9
31 Mar. 2011	64,7	277,0	2.192,3	74,5	158,8	2.767,3
30 Haz. 2011	61,8	287,1	2.283,1	72,9	172,4	2.877,3
30 Eyl. 2011	71,9	327,3	2.471,2	82,6	162,2	3.115,2
31 Ara. 2011	73,7	312,8	2.501,3	82,9	203,3	3.174,0
31 Mar. 2012	76,9	342,9	2.511,6	82,6	163,8	3.177,8

Kaynak: KKTCCMB

<i>Tablo: 27</i>		Para Arzı (Milyon TL)					
Yıl	Devre	M1	Yüzde Değişim	M2	Yüzde Değişim	M3	Yüzde Değişim
2004		618,4	45,81	3.017,7	30,21	3.382,7	29,69
2005		695,9	12,53	3.382,8	12,10	3.848,9	13,78
2006		828,6	19,07	4.367,4	29,11	4.907,8	27,51
2007		859,5	3,73	4.620,4	5,79	5.138,7	4,70
2008		898,4	4,53	5.294,0	14,58	5.901,7	14,85
2009	I	990,1	10,21	5.759,7	8,80	6.379,1	8,09
	II	1.038,7	4,91	5.968,6	3,63	6.580,4	3,16
	III	1.084,0	4,36	5.990,7	0,37	6.649,8	1,05
	IV	1.152,2	6,29	6.193,4	3,38	6.842,3	2,89
2010	I	1.165,6	1,16	6.236,1	0,69	6.893,2	0,74
	II	1.149,9	-1,35	6.427,0	3,06	6.974,7	1,18
	III	1.182,6	2,84	6.408,1	-0,29	7.020,5	0,66
	IV	1.174,0	-0,73	6.592,6	2,88	7.292,8	3,88
2011	I	1.303,1	11,00	7.015,4	6,41	7.636,9	4,72
	II	1.401,1	7,52	7.362,1	4,94	7.943,0	4,01
	III	1.418,0	1,21	7.778,5	5,66	8.378,2	5,48
	IV	1.560,7	10,06	8.021,7	3,13	8.623,7	2,93
2012	I	1.445,9	-7,35	7.967,1	-0,68	8.587,4	-0,42

Kaynak: KKTCMB

<i>Tablo: 28</i>	Bankalar Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar
1	KIBRIS VAKIFLAR BANKASI LTD.
2	AKFİNANS BANK LTD.
3	CREDİTWEST BANK LTD.
4	NOVA BANK LTD.
5	ASBANK LTD.
6	KIBRIS İKTİSAT BANKASI LTD.
7	KIBRIS TÜRK KOOPERATİF MERKEZ BANKASI LTD.
8	LİMASOL TÜRK KOOPERATİF BANKASI LTD.
9	ŞEKERBANK (KIBRIS) LTD.
10	TÜRK BANKASI LTD.
11	UNİVERSAL BANK LTD.
12	VİYA BANK LTD.
13	YAKINDOĞU BANK LTD.
14	YEŞİLADA BANK LTD.
15	KIBRIS FAİSAL İSLAM BANKASI LTD.
16	HSBC BANK A.Ş.
17	T.GARANTİ BANKASI A.Ş.
18	T.HALK BANKASI A.Ş.
19	T.İŞ BANKASI A.Ş.
20	TC ZİRAAT BANKASI A.Ş.
21	ING BANK A.Ş.
22	TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.

Kaynak: KKTCMB

Tablo: 29	Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler										
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
GSMH (Cari Fiyatlarla ₺)	1.070.424.473	1.418.703.263	1.907.070.964	2.520.806.747	3.143.699.611	4.101.387.190	4.671.255.885	5.128.334.134	5.415.280.698	5.649.534.936	6.651.700.000 ^(T)
GSMH (1977 Fiyatlarıyla ₺)	8.545,9	9.133,1	10.177,1	11.739,6	13.327,0	15.090,7	15.310,8	14.797,2	13.950,4	14.451,2	15.068,7 ^(T)
GSMH (ABD doları)	908.780.125	941.377.075	1.283.711.116	1.765.199.135	2.327.804.229	2.845.221.776	3.598.810.389	3.995.585.613	3.502.542.331	3.750.600.000	n.a
Reel Büyüme Hızı (%)	-5,4	6,9	11,4	15,4	13,5	13,2	1,5	-3,4	-5,7	3,6	4,3
Fert Başına GSMH (Cari Fiyatlarla TL)	5.068	6.645	8.837	11.560	14.271	17.063	19.165	20.739	21.538	22.147	n.a
Fert Başına GSMH (ABD)	4.303	4.409	5.949	8.095	10.567	11.837	14.765	16.158	13.930	14.703	n.a
Enflasyon Oranı (%)	76,8	24,5	12,6	11,6	2,7	19,2	9,4	14,5	5,7	3,2	14,7 ^(G)
Bütçe Açığı (Mil. ABD doları) (1)	146,1	225,1	176,9	104,2	185,3	287,3	221,2	369,6	491,0	n.a	n.a
Mevduatlar. (Mil. ABD doları) (2)	805,4	1.153,5	1.785,9	2.355,8	2.707,4	3.330,4	4.239,2	3.678,6	4.207,4	4.426,0	n.a
Döviz Rezervi (Mil. ABD doları)	722,6	941,6	1.222,6	1.544,6	1.597,6	2.030,9	2.072,1	1.802,6	1.974,7	n.a	n.a
İhracat (Milyon ABD doları)	34,6	45,4	50,8	62,0	68,1	68,1	83,7	83,7	71,1	90,9	115,1 ⁽⁴⁾
İthalat (milyon ABD)	272,0	309,6	477,8	853,1	1.255,5	1.376,2	1.539,2	1.680,7	1.326,2	1.806,0	1.727,6 ⁽⁴⁾
Dış Ticaret Dengesi (Milyon ABD doları)	-237,4	-264,2	-427,0	-791,1	-1.187,4	-1.308,1	-1.455,5	-1.597,1	-1.255,1	-1.715,1	-1.612,5 ⁽⁴⁾
İhracat / İthalat (%)	12,7	14,7	10,6	7,3	5,4	4,9	5,4	5,0	5,4	6,04	6,7 ⁽⁴⁾
Gelen Turist Sayısı	365.097	425.556	469.867	599.012	652.779	715.749	791.036	808.682	800.376	902.390	1.022.089 ^(G)
a) Türkiye	277.739	316.193	340.083	434.744	488.023	572.633	634.580	650.405	638.700	741.925	801.326 ^(G)
b) Diğer	87.358	109.363	129.784	164.268	164.756	143.116	156.456	158.277	161.676	160.465	220.763 ^(G)
Net Turizm Geliri (Milyon ABD doları)	93,7	114,1	178,8	288,3	328,8	303,2	381,0	383,7	390,7	n.a	n.a
İstihdam (3)	90.366	93.114	98.860	86.914	85.583	91.815	89.787	91.223	91.550	n.a	n.a
İşsiz Sayısı (3)	1.500	1.535	1.375	9.678	7.665	9.552	9.361	9.881	12.941	n.a	n.a
İşsizlik Oranı (%) (3)	1,63	1,62	1,37	10,0	8,2	9,4	9,4	9,8	12,4	n.a	n.a
Nüfus	211.191	213.491	215.790	218.066	220.289	257.513	268.011	274.283	251.432	255.094	n.a
Yıllık Nüfus Artışı (%)	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	16,9	4,1	2,4	3,4	1,46	n.a
Nüfus Yoğunluğu	65,1	65,9	66,6	67,3	68,0	79,4	82,7	84,7	87,5	n.a	n.a
Sağlık Giderleri / GSMH (%)	2,3	2,8	3,3	3,0	2,0	3,4	3,9	3,5	3,5	n.a	n.a
Sağlık Giderleri / Bütçe (%)	5,6	5,0	6,1	6,0	6,0	7,2	8,6	7,6	7,4	n.a	n.a
Yıllık Ort. 1 ABD=₺	1.177.869,6	1.507.052,0	1.485.591,9	1.428.057,9	1.3505	1.4415	1.2980	1.2835	1.5461	1,5063	n.a

1) Dış yardımlar dahil değildir.

2) Türk Lirası mevduatları ile döviz mevduatları içermektedir.

3) DPÖ-2006 Yılından itibaren 30 Nisan 2006 yılında gerçekleştirilen Genel Nüfus ve Konut Sayımı sonuçlarına göre hesaplanan yıl ortası de-jure nüfus kullanılmaktadır.

4) Mevcut veriler dikkate alınarak tarafımızdan hesaplanmıştır.

(T) Gerçekleşme Tahmini, (G) Gerçekleşme

(n.a.) Not available (Bilgi mevcut değildir.)

Kaynak: DPÖ, KKTCMB, Ticaret Dairesi, Turizm Planlama Dairesi.

<i>Tablo: 30</i>	Gayri Safi Milli Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla ₺)										
Sektörler	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 ^(T)
1. Tarım	78.627.217,0	125.668.938,8	176.365.031,8	222.993.161,4	214.199.034,4	249.446.249,5	288.151.830,1	259.154.100,9	300.616.430,7	330.292.725,0	383.900.000
2. Sanayi	121.736.377,0	157.576.560,4	191.426.017,9	231.046.611,0	281.023.837,1	377.504.439,0	430.808.660,4	542.766.477,2	516.727.436,0	552.836.167,3	598.500.000
3. İnşaat	38.923.294,0	62.012.967,1	93.301.912,1	106.808.649,0	164.910.647,6	314.785.285,7	364.429.418,0	362.216.034,6	346.383.111,8	312.118.707,4	376.900.000
4. Ticaret-Turizm	165.151.924,5	215.553.627,8	300.879.734,5	391.227.279,3	541.407.692,0	617.508.618,1	630.286.930,1	721.709.047,4	766.293.097,7	900.033.652,9	1.025.800.000
5. Ulaştırma-Haberleşme	133.453.268,5	185.264.817,9	221.109.706,3	257.580.209,2	328.773.502,2	437.242.766,0	533.409.559,0	614.527.377,1	597.262.858,8	525.213.182,4	614.700.000
6. Mali Müesseseler	92.762.971,3	89.952.347,0	115.256.266,8	187.245.581,7	195.523.141,4	259.316.015,9	309.354.672,4	357.835.272,5	388.421.732,4	404.370.969,7	435.200.000
7. Konut Sahipliği	28.508.816,3	41.431.859,9	50.851.059,5	61.591.937,3	70.261.205,2	117.722.525,7	144.191.222,9	175.938.464,6	202.491.463,9	220.581.154,0	247.800.000
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	133.995.824,5	138.860.124,0	152.767.569,2	225.376.845,3	307.873.501,9	441.919.623,1	493.519.363,3	525.208.660,7	609.293.196,4	652.317.269,0	628.100.000
9. Kamu Hizmetleri	199.156.534,7	277.867.134,2	404.604.239,3	510.392.550,4	628.119.921,8	808.000.153,1	1.003.489.892,8	1.103.967.143,1	1.201.228.086,4	1.180.064.551,9	1.331.800.000
10. İthalat Vergileri	76.836.146,0	113.513.407,6	170.842.157,1	262.481.261,1	338.288.483,0	364.654.029,4	406.650.516,8	416.585.101,4	447.601.464,0	536.308.506,4	969.000.000
11. GSYİH	1.069.152.373,8	1.407.701.784,7	1.877.403.694,5	2.456.744.085,7	3.070.380.966,6	3.988.099.705,5	4.604.292.065,9	5.079.907.679,4	5.376.318.878,0	5.614.136.886,0	6.611.700.000
12. Net Dış Alem Faktör Gelirleri	1.272.099,2	11.001.478,9	29.667.269,5	64.062.661,7	73.318.645,0	113.287.485,0	66.963.820,0	48.426.455,0	38.961.820,8	35.398.050,0	40.000.000
GSMH	1.070.424.473,0	1.418.703.263,6	1.907.070.964,0	2.520.806.747,4	3.143.699.611,6	4.101.387.190,5	4.671.255.885,9	5.128.334.134,4	5.415.280.698,8	5.649.534.936,0	6.651.700.000
Fert Başına GSMH (\$)	4.303	4.409	5.949	8.095	10.567	11.837	14.765	16.158	13.930	14.703	n.a
Nüfus	211.191	213.491	215.790	218.066	220.289	257.513	268.011	274.283	251.432	255.094	294.906⁽¹⁾

(T) Gerçekleşme Tahmini

(n.a.) Not available (Bilgi mevcut değildir.)

(1) De-facto

Kaynak: DPÖ

<i>Tablo: 31</i>	Gayri Safi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı					
Sektörler	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1. Tarım	7,0	6,3	6,3	5,1	5,6	5,9
1.1. Bitkisel	3,7	3,2	3,5	2,7	2,9	3,0
1.2. Hayvancılık	2,8	2,7	2,4	2,1	2,4	2,4
1.3. Ormancılık	--	--	--	--	--	--
1.4. Balıkçılık	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4
2. Sanayi	9,2	9,5	9,4	10,7	9,6	9,8
2.1. Taşocakçılığı	0,6	1,0	1,1	0,8	0,7	0,6
2.2. İmalat Sanayi	4,8	4,5	4,4	4,0	3,2	2,3
2.3. Elektrik-Su	3,8	3,9	3,9	5,9	5,8	6,9
3. İnşaat	5,4	7,9	7,9	7,1	6,5	5,6
4. Ticaret-Turizm	17,6	15,5	13,7	14,2	14,3	16,0
4.1. Toptan ve Perakende Ticaret	12,1	12,1	9,5	9,7	9,0	10,7
4.2. Otelcilik ve Lokantacılık	5,6	5,6	4,2	4,5	5,2	5,4
5. Ulaştırma - Haberleşme	10,7	10,7	11,6	12,1	11,1	9,4
6. Mali Müesseseler	6,4	6,5	6,7	7,1	7,2	7,2
7. Konut Sahipliği	2,3	3,0	3,1	3,5	3,8	3,9
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	10,0	11,1	10,7	10,3	11,3	11,6
9. Kamu Hizmetleri	20,4	20,3	21,8	21,7	22,3	21,0
10. İthalat Vergileri	11,0	9,2	8,8	8,2	8,3	9,6
GSYH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: DPÖ

Tablo: 32	Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1. Toplam Kaynaklar	1.090.566.043,0	1.398.132.003,8	1.878.250.481,9	2.540.942.363,1	3.516.842.761,6	4.394.876.590,5	4.996.275.085,9	5.629.284.184,4	5.516.650.698,8	6.064.972.476,0
2. Toplam Yatırımlar	157.286.379,1	224.436.826,2	329.272.466,6	509.834.737,3	686.011.306,8	1.018.044.241,0	1.089.189.810,9	1.049.142.187,9	946.606.139,1	1.049.584.498,4
3. Toplam Tüketim	933.279.663,9	1.173.695.177,6	1.548.978.015,3	2.031.107.625,8	2.830.831.454,8	3.376.832.349,5	3.907.085.275,0	4.580.141.996,5	4.570.044.559,7	5.015.387.977,6
4. Kamu Harcanabilir Geliri	130.312.005,8	108.227.350,2	324.355.696,0	428.522.480,2	561.687.554,2	755.998.286,5	904.709.892,4	1.105.639.508,1	751.938.260,8	980.648.434,1
5. Özel Harcanabilir Gelir	940.112.467,2	1.310.475.913,4	1.582.715.268,0	2.092.284.267,2	2.582.012.057,4	3.345.388.904,0	3.766.545.993,5	4.022.694.626,3	4.663.342.438,0	4.668.886.501,9
6. Özel Tasarruf Oranı (%)	25,6	35,1	32,4	31,5	19,4	28,6	29,0	20,1	33,9	25,7
7. Toplam Yurtiçi Tasarruflar	137.144.809,1	245.008.086,0	358.092.948,7	489.699.121,6	312.868.156,8	724.554.841,0	764.170.610,9	548.192.137,9	845.236.139,1	634.146.958,4

Kaynak: DPÖ

Tablo: 33	Yatırım Tasarruf Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1. Toplam Yatırımlar	157.286.379,1	224.436.826,2	329.272.466,6	509.834.737,3	686.011.306,8	1.018.044.241,0	1.089.189.810,9	1.049.142.187,9	946.606.139,1	1.049.584.498,4
1.1. Sabit Sermaye Yat.	140.749.578,3	199.231.606,8	306.203.356,7	466.600.661,0	645.460.056,4	966.659.314,9	1.064.282.208,1	1.062.702.394,2	930.347.471,4	1.016.498.344,6
1.2. Stok Değişimleri	16.536.800,8	25.205.219,4	23.069.109,9	43.234.076,3	40.551.250,4	51.384.926,1	24.907.602,8	-13.560.206,3	16.258.667,7	33.086.153,8
2. Toplam Tasarruflar	157.286.379,1	224.436.826,2	329.272.466,6	509.834.737,3	686.011.306,8	1.018.044.241,0	1.089.189.810,9	1.049.142.187,9	946.606.139,1	1.049.584.498,4
2.1. Yurtiçi Tasarruflar	137.144.809,1	245.008.086,0	358.092.948,7	489.699.121,6	312.868.156,8	724.554.841,0	764.170.610,9	548.192.137,9	845.236.139,1	634.146.958,4
2.2. Dış Tasarruflar	20.141.570,0	-20.571.259,8	-28.820.482,1	20.135.615,7	373.143.150,0	293.489.400,0	325.019.200,0	500.950.050,0	101.370.000,0	415.437.540,0

Kaynak: DPÖ

Tablo: 34		Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%)										
Sektörler	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Beş Yıllık Ortalama Büyüme
1. Tarım	-13,2	16,1	18,9	7,3	8,5	2,8	-3,2	0,4	-18,2	8,2	10,0	-0,6
2. Sanayi	4,0	-6,5	5,0	7,7	10,6	6,4	20,0	-0,9	-10,3	-9,1	-0,2	-5,2
3. İnşaat	18,7	-20,4	15,9	30,8	5,3	18,9	68,1	4,2	-8,0	-18,5	3,8	-5,1
4. Ticaret-Turizm	-5,4	-15,5	13,9	12,5	25,5	20,8	9,5	-2,7	-2,1	-8,7	18,3	0,7
5. Ulaştırma-Haberleşme	6,7	-0,5	3,7	4,2	8,8	14,2	-0,7	-3,6	2,2	-2,8	-20,0	-6,4
6. Mali Müesseseler	-6,8	-18,0	-10,1	6,7	-0,3	4,2	8,9	6,3	9,6	1,7	0,3	4,4
7. Konut Sahipliği	2,2	3,1	2,0	2,4	2,4	3,4	20,1	4,6	2,7	3,8	4,0	3,7
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	-10,7	14,3	0,9	5,7	26,0	19,1	12,5	6,6	4,3	3,4	-5,3	2,1
9. Kamu Hizmetleri	3,1	-1,5	-0,5	4,1	5,2	6,8	2,4	8,2	1,2	-5,0	0,4	1,1
10. İthalat Vergileri	3,4	-19,6	6,7	36,9	46,8	29,7	-0,6	12,3	-0,8	-7,1	18,6	5,3
11. GSYİH	-	-5,4	6,2	10,6	14,2	13,8	12,7	2,8	-2,9	-5,5	3,7	-0,5
12. Net Dış Alem Faktör Gelirleri	-74,4	-48,2	594,1	123,5	88,5	7,4	34,1	-47,3	-36,4	-28,2	-9,9	-31,7
GSMH	-0,6	-5,4	6,9	11,4	15,4	13,5	13,2	1,5	-3,4	-5,7	3,6	-1,1

Kaynak: DPÖ

Sektörler	Sabit Sermaye Yatırımlarının Sektörel Dağılımı (Cari Fiyatlarla ₺)									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1. Tarım	11.273.995,9	15.876.418,2	19.505.376,0	25.067.329,5	30.288.995,7	37.031.696,5	25.096.397,8	33.118.594,9	27.058.393,7	49.136.362,5
2. Sanayi	15.288.051,7	22.529.433,0	40.640.073,2	70.693.090,7	84.573.998,0	154.480.514,6	188.370.607,1	199.708.263,8	103.835.938,2	142.669.112,1
3. İnşaat	2.544.432,3	4.327.423,0	8.909.608,5	21.259.857	43.258.675,4	34.687.310,1	20.913.624,0	14.016.685,2	14.168.717,1	18.049.456,8
4. Ticaret-Turizm	11.290.015,6	19.239.532,6	35.370.682,2	55.650.643,9	68.847.433,3	90.649.789,0	101.226.532,6	82.215.951,7	55.600.413,0	71.044.040,8
5. Ulaştırma-Haberleşme	14.193.791,5	29.705.307,4	44.707.365,5	63.636.784,3	86.087.316,9	125.687.146,5	71.995.694,2	97.322.396,4	92.568.156,3	143.832.803,7
6. Mali Müesseseler	1.193.000,5	1.371.729,5	1.953.076,3	7.523.937	9.103.826,6	10.069.587,4	11.418.664,9	14.893.304,4	24.946.590,4	12.573.295,1
7. Konut Sahipliği	58.768.951,8	66.347.993,9	91.113.091,2	121.390.563,7	204.215.564,9	353.405.768,1	466.969.956,7	480.192.774,8	427.358.059,0	403.403.564,2
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	5.518.412,4	7.999.201,9	12.718.481,6	22.014.944,9	25.959.956,5	49.092.282,6	88.371.762,0	78.727.130,8	122.716.573,1	143.639.163,1
9. Kamu Hizmetleri	20.678.926,6	31.834.567,3	51.285.602,2	79.363.510,0	93.124.289,1	37.031.696,5	89.918.968,8	62.507.292,3	62.094.630,6	32.150.546,4
Toplam	140.749.578,3	199.231.606,8	306.203.356,7	466.600.661,0	645.460.056,4	966.659.314,9	1.064.282.208,1	1.062.702.394,2	930.347.471,4	1.016.498.344,7

Kaynak: DPÖ

Sektörler	Kamu Kesimi Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1. Kamu Gelirleri	396.701.251,1	525.661.550,6	772.834.745,1	1.023.173.117,8	1.253.787.499,2	1.524.019.743,1	1.739.498.572,7	2.050.350.210,5	1.862.053.831,4	2.107.497.081,5
2. Transferler	264.734.268,3	450.263.752,6	494.826.495,5	594.650.637,6	692.099.945,0	768.021.456,6	834.788.680,2	944.710.702,4	1.110.115.570,6	1.126.848.647,4
3. Kamu Harcanabilir Geliri	131.966.982,8	75.397.798,0	278.008.249,6	428.522.480,2	561.687.554,2	755.998.286,5	904.709.892,4	1.105.639.508,1	751.938.260,8	980.648.434,1
4. Kamu Cari Giderleri	233.532.591,0	322.959.794,0	478.793.537,1	597.959.676,7	749.134.768,6	988.884.634,8	1.231.306.843,6	1.366.456.132,8	1.487.589.785,8	1.547.895.080,9
5. Kamu Tasarrufu	-101.565.608,2	-247.561.996,0	-200.785.287,5	-169.437.196,5	-187.447.214,4	-232.886.348,3	-326.596.951,2	-260.816.624,7	-735.651.525,0	-567.246.646,8
6. Kamu Yatırımı	47.900.944,5	78.583.801,2	106.416.004,5	147.760.223,3	181.099.777,0	315.787.586,7	255.504.843,5	281.025.335,4	185.112.669,3	181.161.264,3
7. Kamu Finansman Gereği	149.466.552,7	326.145.797,2	307.201.292,0	317.197.419,8	368.546.991,4	548.673.935,0	582.101.794,7	541.841.960,1	920.764.194,3	748.407.911,1

Kaynak: DPÖ

Tablo: 37	Özel Kesim Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1. Özel Harcanabilir Gelir	938.457.490,2	1.343.305.465,6	1.629.062.714,4	2.092.284.267,2	2.582.012.057,4	3.345.388.904,0	3.766.545.993,5	4.022.694.626,3	4.663.342.438,0	4.668.886.501,9
2. Özel Tüketim	699.747.072,9	850.735.383,6	1.070.184.478,2	1.433.147.949,1	2.081.696.686,2	2.387.947.714,7	2.675.778.431,4	3.213.685.863,7	3.082.454.773,9	3.467.492.896,7
3. Özel Tasarruf	238.710.417,3	492.570.082,0	558.878.236,2	659.136.318,1	500.315.371,2	957.441.189,3	1.090.767.562,1	809.008.762,6	1.580.887.664,1	1.201.393.605,2
4. Özel Yatırım	109.385.434,6	145.853.025,0	222.856.462,1	362.074.514,0	504.911.529,8	702.256.654,3	833.684.967,4	768.116.852,5	761.493.469,8	868.423.234,0
5. Kamu Kesimine İkrar	129.324.982,7	346.717.057,0	336.021.774,1	297.061.804,1	-4.596.158,6	255.184.535,0	257.082.594,7	40.891.910,1	819.394.194,3	332.970.371,2

Kaynak: DPÖ

Tablo: 38	Devlet Bütçe Dengesi (Cari Fiyatlarla ₺)									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
I. Bütçe Gelirleri	246.610.362,1	320.490.269,9	462.215.751,1	764.430.180,2	1.113.058.470,5	1.249.910.179,1	1.509.540.794,2	1.912.021.359,7	1.928.800.834,9	1.850.579.976,4
1. Yerel Gelirler	182.290.670,1	261.902.473,9	349.495.497,3	600.616.770,8	937.103.669,8	1.042.305.418,6	1.215.615.338,9	1.628.462.492,5	1.634.990.825,2	1.577.760.033,6
2. Dış Yardımlar	64.319.692,0	58.587.796,0	112.720.253,8	163.813.409,4	175.954.800,7	207.604.760,5	293.925.455,2	283.558.867,2	293.810.009,7	272.819.942,9
II. Bütçe Giderleri	332.228.068,4	492.609.666,7	801.470.483,8	1.027.199.638,9	1.261.834.304,7	1.500.220.978,1	1.923.710.074,6	2.125.063.562,9	2.364.729.328,4	2.575.108.349,3
1. Cari Giderler	129.126.690,9	162.283.573,5	220.646.137,4	334.498.045,2	436.157.692,2	571.203.866,0	742.526.703,9	932.560.258,6	1.024.958.715,7	1.103.415.414,9
2. Transferler	142.693.624,5	261.048.321,4	455.145.454,4	506.948.350,6	617.197.819,0	700.234.763,2	784.546.989,9	844.881.606,6	974.597.265,7	1.154.300.902,4
3. Savunma	24.275.000,0	34.870.000,0	54.000.000,0	68.918.000,0	78.000.000,0	80.145.649,0	118.843.456,0	120.047.875,5	146.813.407,4	167.395.579,2
4. Yatırımlar	36.132.753,0	34.407.771,8	71.678.892,0	116.835.243,1	130.478.793,4	148.636.700,0	277.792.924,8	227.573.822,2	218.359.939,6	149.996.452,8
III. Finansman Dengesi	-85.617.706,3	-172.119.396,8	-339.254.732,7	-262.769.458,7	-148.775.834,2	-250.310.799,0	-414.169.280,4	-287.087.316,2	-474.386.821,0	-759.185.805,2
GSMH	651.380.055,0	1.070.424.473,0	1.418.703.263,6	1.907.070.964,0	2.250.806.747,4	3.143.699.611,6	4.101.387.190,5	4.671.255.885,9	5.128.334.134,4	5.415.280.698,8

Kaynak: DPÖ

Tablo: 39	Devlet Bütçe Dengesi (GSMH Yüzdesi)																			
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
I. Bütçe Gelirleri	28,5	28,0	25,5	28,6	32,4	27,7	34,2	37,5	35,0	35,4	37,9	29,9	32,6	40,1	44,7	39,8	36,8	40,9	37,6	34,2
1. Yerel Gelirleri	25,2	23,0	21,7	24,3	28,6	24,1	24,4	29,2	26,9	27,8	28,0	24,5	24,6	31,5	37,7	33,2	29,6	34,9	31,9	29,1
2. Dış Yardımlar ve Krediler	3,3	5,0	3,7	4,3	3,8	3,7	9,8	8,3	8,1	7,6	9,9	5,5	8,0	8,6	7,1	6,6	7,2	6,1	5,7	5,0
II. Bütçe Giderleri	33,9	39,2	33,9	36,1	37,8	38,8	38,3	42,6	45,3	47,2	51,0	46,0	56,5	53,9	50,7	47,7	46,9	45,5	46,1	47,6
1. Cari Giderler	16,0	17,6	16,2	16,7	18,3	17,8	16,8	17,3	16,9	18,7	19,8	15,2	15,6	17,5	17,5	18,2	18,1	20,0	20,0	20,4
2. Transferler	11,8	14,6	12,3	13,0	13,9	16,5	15,5	16,5	17,6	18,2	21,9	24,4	32,1	26,6	24,8	22,3	19,1	18,1	19,0	21,3
3. Savunma	1,3	2,1	2,1	1,8	1,9	2,1	2,0	3,7	4,7	5,5	3,7	3,3	3,8	3,6	3,1	2,5	2,9	2,6	2,9	3,1
4. Yatırımlar	4,8	4,9	3,3	4,5	3,7	2,4	4,1	5,2	6,1	4,8	5,5	3,2	5,1	6,1	5,2	4,7	6,8	4,9	4,3	2,8
III. Bütçe Dengesi	-5,4	-11,2	-8,5	-7,5	-5,3	-11,1	-4,1	-5,1	-10,3	-11,8	-13,1	-16,1	-23,9	-13,7	-6,0	-7,9	-10,1	-4,6	-8,5	-13,4

Kaynak: DPÖ

Tablo: 40	Ödemeler Dengesi (Milyon ABD doları)										
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 ^(T)
1. Cari İşlemler Dengesi	-32,8	-17,1	13,7	19,4	-14,1	-276,3	-203,6	-250,4	-391,7	-65,4	-275,8
2. Sermaye Hareketleri Dengesi	46,7	143,0	216,7	225,5	254,7	283,2	390,9	335,0	410,5	495,0	438,5
3. Rezerv Hareketleri (-Artış,+Azalış)	22,5	-90,7	-219	-281	-322	-53	-433,3	-41,2	270,9	-172,1	-94,4
4. Net Hata ve Noksan	-36,4	-35,2	-11,4	36,1	81,4	46,1	246,0	-43,4	-289,7	-257,5	-68,3
Ortalama ABD \$ Kuru (1\$=₺)	626.397,6	1.177.869,6	1.507.052,0	1.485.591,9	1.428.057,9	1,3505	1,4415	1,2980	1,2835	1,5461	1,5063

(T) Gerçekleşme Tahmini

Kaynak: DPÖ

<i>Tablo: 41</i>	Tüketim Harcamaları (₺)							
	2008		2009		2010		2009-2010 Değişim(%)	
	Cari Fiyatlarla	1977 Yılı Fiyatlarıyla	Cari Fiyatlarla	1977 Yılı Fiyatlarıyla	Cari Fiyatlarla	1977 Yılı Fiyatlarıyla	Cari Fiyatlarla	1977 Yılı Fiyatlarıyla
1. GSMH	5.128.334.134,4	14.797,2	5.415.280.698,8	13.950,4	5.649.534.936,0	14.451,3	4,3	3,6
2. Toplam Tüketim	4.580.141.996,5	13.215,5	4.570.044.559,7	11.773,0	5.015.387.977,6	12.829,2	9,7	9,0
2.1. Kamu Tüketimi	1.366.346.132,8	3.942,7	1.487.589.785,8	3.832,2	1.547.895.080,9	3.959,5	4,1	3,3
2.2. Özel Tüketim	3.213.685.863,7	9.272,7	3.082.454.773,9	7.940,8	3.467.492.896,7	8.869,7	12,5	11,7
Toplam Tüketim/GSMH(%)	89,3	89,3	84,4	84,4	88,8	88,8	--	--
Fert Başına Toplam Tüketim	18.521,9	0,1	18.176,1	0,0	19.660,9	0,1	8,2	7,4
Fert Başına GSMH	20,738,7	0,1	21.537,8	0,1	22.146,9	0,1	2,8	2,1
Fert Başına GSMH (\$)	16.157,9	--	13.930,0	--	14.703,0	--	5,5	--

Kaynak: DPÖ

Aylar	Bir Önceki Yılım Aralık Ayına Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim Oranları																			
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ocak	4,9	4,8	9,5	6,7	5,2	4,6	4,9	4,3	2,6	1,8	3,4	0,7	-0,9	1,0	1,3	1,6	-0,1	-0,27	1,39	-0,70
Şubat	12,1	14,4	17,0	13,7	14,0	13,1	9,5	10,7	5,9	3,9	6,0	0,3	-0,9	0,7	2,0	2,2	0,1	-0,31	2,10	-0,95
Mart	17,9	39,6	25,9	18,6	24,2	19,0	15,5	16,6	13,3	6,2	7,9	1,8	-0,9	2,5	3,5	3,8	1,1	0,00	3,88	-0,03
Nisan	20,5	66,8	27,4	22,9	29,1	24,4	18,9	19,8	30,7	7,3	9,8	2,4	0,5	4,2	4,2	6,3	1,2	0,71	4,85	1,83
Mayıs	22,4	109,4	29,6	30,6	32,8	29,2	21,0	21,0	34,5	7,3	12,9	4,6	-0,2	6,4	4,3	7,9	2,5	0,29	6,46	1,69
Haziran	25,3	116,4	31,6	36,6	34,3	32,8	23,8	25,3	39,2	8,2	9,0	4,2	-0,4	8,5	3,4	9,8	3,2	0,31	5,95	
Temmuz	31,5	126,6	40,7	48,1	39,7	36,7	26,3	32,2	43,3	11,4	6,9	4,2	-0,2	10,2	3,6	11,5	0,8	0,92	7,02	
Ağustos	37,8	149,3	50,6	60,8	50,8	43,9	34,1	38,9	50,8	15,2	7,1	6,5	0,5	12,6	5,9	11,3	2,6	1,92	9,49	
Eylül	40,5	166,1	60,1	67,0	56,6	53,0	42,9	42,9	59,7	16,9	9,1	8,4	2,0	15,9	7,7	14,3	3,3	2,58	10,39	
Ekim	44,0	179,1	63,8	73,5	64,5	56,1	47,5	46,4	69,1	20,7	10,9	10,3	2,5	18,6	9,3	15,6	4,9	3,61	11,90	
Kasım	50,9	192,9	67,2	79,9	73,6	61,1	50,2	49,2	71,9	21,9	11,7	10,9	2,3	19,0	9,0	16,4	6,0	3,54	13,91	
Aralık	61,2	215,0	72,2	87,5	81,7	66,5	55,3	53,2	76,8	24,5	12,6	11,6	2,7	19,2	9,4	14,5	5,7	3,27	14,72	

Kaynak: DPÖ

Tablo: 43		KKTC ve T.C. Enflasyon Oranları			
Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC
1984	70,7	49,7	1998	66,5	69,7
1985	43,0	44,2	1999	55,3	68,8
1986	48,1	30,7	2000	53,2	39,0
1987	43,0	55,1	2001	76,8	68,5
1988	62,6	77,1	2002	24,5	29,8
1989	51,8	64,3	2003	12,6	18,4
1990	69,4	60,4	2004	11,6	9,3
1991	46,3	71,1	2005	2,7	7,7
1992	63,4	66,0	2006	19,2	9,7
1993	61,2	71,1	2007	9,4	8,4
1994	215,0	125,5	2008	14,5	10,1
1995	72,2	76,1	2009	5,7	6,5
1996	87,5	79,8	2010	3,2	6,4
1997	81,7	99,1	2011	14,7	10,4

Kaynak: DPÖ, TCMB

Tablo: 44		Tüketici Fiyatları Endeksi (2008=100 Temel Yılı)											
		Ana Harcama Gruplarının Bir Önceki Aya Göre Değişime Etkileri											
Ana Gruplar		2012											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Gıda ve Alkolsüz İçecekler		0,08	1,11	0,83	0,30	-0,20							
2. Alkollü İçecekler ve Tütün		0,28	0,00	0,18	0,03	0,09							
3. Giyim ve Ayakkabı		-15,81	-2,82	2,26	16,70	3,09							
4. Konut, Su, Elek., Gaz ve Diğer Yakıtlar		0,49	-0,52	0,35	0,24	-0,22							
5. Mobilya, Ev Aletleri ve Ev Bakım Hizmetleri		0,74	0,52	0,86	2,27	0,02							
6. Sağlık		-0,66	0,45	0,54	0,00	0,80							
7. Ulaştırma		-0,72	-1,88	1,30	3,67	-1,25							
8. Haberleşme		4,45	-0,15	4,30	0,01	0,02							
9. Eğlence ve Kültür		-1,20	2,48	0,63	0,94	0,48							
10. Eğitim		-1,37	-1,98	0,90	0,08	-0,85							
11. Lokanta ve Oteller		0,97	0,71	0,20	0,45	1,34							
12. Çeşitli Mal ve Hizmetler		1,47	1,42	-0,33	0,27	0,19							
Genel		-0,70	-0,26	0,93	1,86	-0,15							

Kaynak: DPÖ

Tablo: 45		
Asgari Ücret Gelişmeleri		
Yıllar	Asgari Ücret (TL / YTL)	Uygulama Tarihi
1978	2.780	30.08.1978
1979	4.333	18.07.1979
1980	8.660	04.04.1980
1981	13.000	19.06.1981
1982	22.000	10.06.1982
1983	24.270	08.07.1983
1984	30.300	21.02.1984
1985	46.000	01.01.1985
1986	75.000	01.01.1986
1987	90.000	01.01.1987
1988	121.000	01.01.1988
1989	205.001	01.01.1989
1990	340.500	01.01.1990
1991	520.000	01.01.1991
1992	806.000	01.01.1992
1993	1.373.000	01.01.1993
1994	3.000.000	01.01.1994
1994	5.000.000	01.08.1994
1995	9.420.000	01.01.1995
1995	11.590.000	01.09.1995
1996	14.800.000	01.01.1996
1997	23.000.000	01.01.1997
1997	33.800.000	01.09.1997
1998	50.250.000	01.01.1998
1998	67.000.000	01.09.1998
1999	85.000.000	01.01.1999
1999	103.000.000	01.01.1999
2000	137.000.000	01.01.2000
2000	160.000.000	01.07.2000
2001	200.000.000	01.01.2001
2001	240.000.000	01.08.2001
2002	320.000.000	01.01.2002
2002	380.000.000	01.10.2002
2003	440.000.000	01.01.2003
2003	500.000.000	01.08.2003
2004	550.000.000	01.03.2004
2004	627.000.000	01.07.2004
2005	720 (YTL)	01.06.2005
2006	780 (YTL)	01.01.2006
2006	860 (YTL)	01.08.2006
2007	950 (YTL)	01.02.2007
2008	1.060 (YTL)	01.01.2008
2008	1.190 (YTL)	01.09.2008
2009	1.237	01.10.2009
2011	1.300	01.01.2011

Kaynak: DPÖ

Tablo: 46	Akaryakıt Satışı (Ton)																	
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Benzin (Süper+Kurşunsuz)	42.122	43.490	44.499	49.338	51.742	51.995	48.492	45.385	44.214	46.537	51.187	55.714	59.877	67.049	71.538	75.920	107.542	106.348
2. Gazyağı	1.541	1.372	1.153	1.166	1.162	1.136	1.600	778	789	861	946	814	1.025	1.717	1.093	882	909	1.096
3. Motorin (Euro dizel dahil)	50.792	54.737	55.642	62.392	75.868	92.478	81.460	78.536	84.247	94.032	118.224	155.573	148.023	130.225	125.921	119.426	233.912	148.704
4. Fuel-Oil (1)	3.065	2.654	2.000	1.393	1.802	66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Jet A-1	12.131	13.658	15.749	12.995	7.958	13.445	16.788	13.266	11.598	11.291	12.371	15.196	21.409	23.923	22.656	22.172	27.863	30.235
6. LPG	8.913	10.553	11.293	13.060	13.618	14.405	15.196	12.989	12.843	13.716	16.475	16.541	17.784	19.064	18.607	20.219	19.606	23.267
7. Madeni Yağ	440	204	271	324	488	476	286	370	562	693	916	1.068	1.269	895	599	466	-	-
Toplam	119.004	126.668	130.607	140.668	152.638	174.001	163.822	151.324	154.253	167.130	200.119	244.906	249.387	242.873	240.414	239.085	389.832	309.650

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tarih	Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları				
	Kurşunsuz Benzin		Euro Dizel	Motorin	Gazyağı
	95 Oktan	97 Oktan			
21.08.2010	2,08	2,12	2,07	1,88	1,86
07.09.2010	2,07	2,11	2,05	1,87	1,85
21.09.2010	2,12	2,16	2,09	1,91	1,88
05.10.2010	2,09	2,13	2,10	1,91	1,88
19.10.2010	2,15	2,19	2,12	1,93	1,90
02.11.2010	2,13	2,17	2,11	1,92	1,89
23.11.2010	2,15	2,19	2,14	1,95	1,92
07.12.2010	2,21	2,25	2,18	1,98	1,96
21.12.2010	2,27	2,31	2,26	2,05	2,04
01.01.2011	2,27	2,31	2,26	2,05	2,04
07.01.2011	2,34	2,38	2,33	2,11	2,10
21.01.2011	2,41	2,45	2,40	2,17	2,18
04.02.2011	2,41	2,45	2,45	2,23	2,23
18.02.2011	2,45	2,49	2,51	2,29	2,30
04.03.2011	2,59	2,63	2,63	2,44	2,44
18.03.2011	2,66	2,70	2,75	2,55	2,54
15.04.2011	2,70	2,74	2,76	2,56	2,55
05.05.2011	2,75	2,79	2,75	2,55	2,55
19.05.2011	2,73	2,77	2,68	2,46	2,48
03.06.2011	2,74	2,78	2,72	2,50	2,50
17.06.2011	2,71	2,75	2,76	2,55	2,55
01.07.2011	2,70	2,74	2,72	2,52	2,52
15.07.2011	2,80	2,84	2,79	2,59	2,59
29.07.2011	2,90	2,94	2,89	2,68	2,68
12.08.2011	2,88	2,92	2,87	2,66	2,66
26.08.2011	2,93	2,97	2,91	2,72	2,72
10.09.2011	3,00	3,04	2,95	2,76	2,76
24.09.2011	2,94	2,98	2,95	2,76	2,76
08.10.2011	2,91	2,95	2,95	2,76	2,76
22.10.2011	2,99	3,03	3,02	2,83	2,83
05.11.2011	2,91	2,95	3,01	2,82	2,82
19.11.2011	2,90	2,94	3,04	2,87	2,87
17.12.2011	2,92	2,97	3,04	2,82	2,82
05.01.2012	2,95	3,00	3,04	2,82	2,82
19.01.2012	2,95	3,00	3,04	2,83	2,83
02.02.2012	2,95	3,00	3,04	2,78	2,78
16.02.2012	2,97	3,02	3,07	2,81	2,81
01.03.2012	3,06	3,11	3,14	2,87	2,87
15.03.2012	3,16	3,21	3,21	2,93	2,93
29.03.2012	3,28	3,33	3,27	2,99	2,99
14.04.2012	3,32	3,37	3,22	2,95	2,95
28.04.2012	3,26	3,31	3,21	2,94	2,94
15.05.2012	3,17	3,22	3,18	2,91	2,91
29.05.2012	3,03	3,12	3,10	2,87	2,87
14.06.2012	3,00	3,09	3,06	2,83	2,83

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Sektörler	İstihdam Edilen Nüfusun Sektörel Dağılımı (Hanehalkı İşgücü Anketlerine göre)											
	2004		2005		2006		2007		2008		2009	
	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%
1. Tarım, Ormançılık, Avcılık ve Balıkçılık	7.278	8,4	4.681	5,5	4.378	4,8	3.170	3,5	3.171	3,5	4.432	4,8
2. Madencilik ve Taşocakçılığı	114	0,1	144	0,2	113	0,1	115	0,1	113	0,1	106	0,1
3. İmalat Sanayi	9.490	10,9	8.440	9,9	8.006	8,7	7.679	8,5	7.171	7,9	7.312	8,0
4. Elektrik, Gaz, Su	607	0,7	641	0,7	644	0,7	1.103	1,2	860	0,9	952	1,0
5. İnşaat ve Bayındırlık İşleri	8.079	9,3	8.375	9,8	9.590	10,4	9.664	10,8	10.491	11,5	9.204	10,1
6. Toptan ve Perakende Ticaret	14.130	16,3	14.563	17,0	16.757	18,3	17.340	19,3	16.123	17,7	15.609	17,0
7. Lokanta ve Oteller	5.039	5,8	4.942	5,8	5.755	6,3	5.493	6,1	5.941	6,5	7.316	8,0
8. Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama	5.289	6,1	5.378	6,3	5.250	5,7	5.017	5,6	6.082	6,7	4.872	5,3
9. Mali Aracı Kuruluşlar	3.403	3,9	3.044	3,5	3.541	3,9	3.142	3,5	3.638	4,0	3.777	4,1
10. Gayrimenkul Kiralama	3.595	4,1	4.261	5,0	3.319	3,6	4.120	4,6	3.004	3,3	4.180	4,6
11. Kamu Yönetimi	13.309	15,3	14.346	16,8	14.969	16,3	14.344	16,0	14.854	16,3	15.417	16,8
12. Eğitim Hizmetleri	8.576	9,9	9.120	10,6	9.743	10,6	9.479	10,6	9.715	10,6	10.182	11,1
13. Sağlık İşleri	2.545	2,9	2.470	2,9	2.931	3,2	3.013	3,4	2.907	3,2	2.533	2,8
14. Diğer Toplumsal Hizmetler	5.460	6,3	5.178	6,0	6.821	7,4	6.108	6,8	7.151	7,8	5.658	6,2
Toplam	86.914	100	85.583	100	91.815	100	89.787	100	91.223	100	91.550	100

Kaynak: DPÖ

<i>Tablo: 49</i>	Hanehalkı İşgücü Anketi Temel Göstergeleri							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
15 ve Daha Yukarı Yaştaki Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus	178.117	185.455	190.423	197.660	201.796	209.310	213.795	215.721
İşgücü	96.592	93.248	101.366	99.149	101.104	104.490	106.117	107.514
İstihdam	86.914	85.583	91.815	89.787	91.223	91.550	93.498	97.103
İşsiz	9.678	7.665	9.552	9.361	9.881	12.941	12.619	10.411
İşgücüne Katılma Oranı (%)	54,2	50,3	53,2	50,2	50,1	49,9	49,6	49,8
İstihdam Oranı (%)	48,8	46,1	48,2	45,4	45,2	43,7	43,7	45,0
İşsizlik Oranı (%)	10,0	8,2	9,4	9,4	9,8	12,4	11,9	9,7
Genç Nüfusta İşsizlik Oranı (%)⁽¹⁾	22,3	20,3	23,8	22,8	24,7	31,4	24,8	23,1

Not: (1) 15-24 yaş grubunda olanlar.

Kaynak: DPÖ

<i>Tablo: 50</i>	2011 Genel Nüfus ve Konut Sayımı, De-Facto Nüfus Sonuçlarının 2006 Genel Nüfus Sayımı Kesin Sonuçları İle Karşılaştırılması						
	1996 Nüfus Sayımı Kesin Sonuçları		2006 Nüfus ve Konut Sayımı Kesin Sonuçları		2011 Nüfus ve Konut Sayımı Kesin Olmayan Sonuçları		2006-2011 Yüzde Değişim
	Kişi Sayısı	İlçelere Göre Yüzde Dağılım	Kişi Sayısı	İlçelere Göre Yüzde Dağılım	Kişi Sayısı	İlçelere Göre Yüzde Dağılım	
Lefkoşa İlçesi	62.295	31,1	85.579	32,3	98.739	33,5	15,4
Gazimağusa İlçesi	52.875	26,4	64.269	24,2	69.273	23,5	7,8
Girne İlçesi	38.715	19,3	62.158	23,5	72.284	24,5	16,3
Güzelyurt İlçesi	27.523	13,7	31.116	11,7	31.254	10,6	0,4
İskele İlçesi	19.179	9,6	21.978	8,3	23.356	7,9	6,3
KKTC Toplam	200.587	100	265.100	100	294.906	100	11,2

Kaynak: DPÖ

Yıllar	KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (\$)						Toplam İhracat
	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu ve Arap Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Serbest Liman	
2005	34.144.209	17.126.856	6.917.539	6.852.957	86.732	1.487.529	66.615.822
2006	30.875.362	9.708.799	9.805.754	11.543.938	155.545	2.778.149	64.867.547
2007	48.907.443	13.225.555	7.369.006	9.702.231	335.782	4.144.796	83.684.813
2008	41.770.636	17.147.124	4.953.414	14.220.270	352.277	5.220.417	83.664.138
2009	38.482.808	13.156.210	1.206.347	13.833.521	512.354	3.872.526	71.063.766
2010	44.741.216	11.816.654	3.475.821	31.104.188	1.015.052	4.266.978	96.419.909
2011	61.333.755	9.515.772	1.514.866	36.886.525	655.895	9.989.273	119.896.086

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Yıllar	KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (\$)							Toplam İthalat
	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Uzak Doğu Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu ve Arap Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Serbest Liman	
2005	817.348.068	264.336.128	85.160.122	23.586.046	50.148.935	13.503.025	1.397.202	1.255.479.526
2006	946.978.969	247.072.030	82.977.243	16.460.425	65.267.005	14.233.530	3.231.076	1.376.220.278
2007	1.044.965.855	248.220.981	111.304.222	40.423.905	66.253.726	25.068.485	2.954.119	1.539.191.293
2008	1.172.502.792	236.344.802	109.156.742	78.503.072	56.482.297	22.011.787	5.661.688	1.680.657.180
2009	923.438.219	205.604.209	87.720.997	30.311.431	52.507.371	19.995.933	6.587.032	1.326.165.192
2010	1.137.378.970	251.285.189	90.266.660	29.873.873	69.000.395	20.087.718	6.287.860	1.604.180.665
2011	1.200.179.372	281.807.634	80.720.355	42.982.081	87.875.151	27.164.849	7.387.621	1.728.117.063

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo: 53	Yeşil Hat Tüzüğü Kapsamında KKTC'den Güney Kıbrıs'a Yapılan Satışlar								
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ocak	-	78.953,7	132.752,5	378.327,1	724.315,1	560.515,1	364.129,7	482.968,5	1.737.422,0
Şubat	-	170.087,8	217.548,1	301.845,8	386.100,0	408.366,7	248.651,4	503.684,1	1.487.438,8
Mart	-	114.833,7	226.488,4	285.667,7	279.753,9	441.556,5	439.415,9	414.340,0	434.751,9
Nisan	-	144.619,2	161.978,4	267.332,1	459.163,1	455.069,5	384.718,3	603.167,2	360.314,1
Mayıs	-	157.055,3	160.912,8	286.522,9	591.299,6	822.655,4	494.247,7	440.512,7	392.856,7
Haziran	-	153.520,7	177.400,8	349.496,5	660.486,2	859.735,0	477.789,1	560.555,8	-
Temmuz	-	138.207,5	377.646,7	340.366,2	799.846,7	533.476,7	624.588,1	4.921.383,3	-
Ağustos	3.847,8	159.754,3	247.649,5	303.721,9	449.733,1	331.540,2	501.049,2	7.427.362,1	-
Eylül	59.424,9	120.673,1	281.755,6	336.263,4	790.420,7	438.879,3	641.151,7	7.130.737,4	-
Ekim	74.595,3	163.828,7	410.080,5	374.771,9	1.045.821,0	471.312,5	620.878,4	2.095.202,4	-
Kasım	145.540,9	145.233,3	453.946,7	514.796,3	598.737,9	420.638,7	681.279,2	2.887.179,9	-
Aralık	187.412,2	126.692,3	380.182,9	386.436,1	386.438,4	262.602,4	431.339,4	1.940.341,7	-
Yıllık Toplam	470.821,1	1.673.459,6	3.228.342,9	4.125.547,9	7.172.115,7	6.006.347,9	5.909.238,1	29.407.435,1	4.402.783,5
Aylık Ortalama	94.164,2	139.454,9	269.026,6	343.795,6	597.676,3	500.529,0	492.436,5	2.450.619,5	880.556,7

Kaynak: Kıbrıs Türk Ticaret Odası

Tablo: 54	KKTC'nin Önemli İhraç Malları (\$)					
	Malın Cinsi	2010 Yılı (Ocak-Aralık)		2011 Yılı (Ocak-Aralık)		Yüzde Değişim
		\$	Miktar	\$	Miktar	
1	Narenciye (Kg)	27.166.238	82.127.252	31.422.038	98.601.514	16
2	Süt Ürünleri (Kg)	25.826.381	4.842.710	26.915.239	6.356.899	4
3	Alçı Taşı (Ton)	1.889.140	140.530	2.803.425	179.150	48
4	Konfeksiyon	4.022.957	n.a	3.724.569	n.a	-7
5	Rakı (Lt)	7.669.936	930.794	10.404.480	1.035.229	36
6	Hurdalar (Kg)	6.476.706	15.910.177	14.303.827	52.122.847	121
7	Patates (Kg)	889.288	1.813.660	3.238.776	7.256.768	264
8	Sigaralar (Ad)	449.277	13.575.000	348.536	5.735.000	-22
9	Konsantre (Kg)	3.007.110	1.335.000	2.906.639	1.160.240	-3
10	Piliç Eti (Kg)	2.747.256	2.242.000	5.194.539	3.249.779	89
11	İlaçlar	1.573.599	n.a	1.307.848	n.a	-17
12	Sebzeler (Kg)	1.276.661	7.118.070	1.590.662	10.252.448	25
13	Deriler (Ad)	461.562	139.010	1.022.688	187.568	122
14	Narenciye Esans Yağı (Kg)	32.562	16.570	144.274	21.060	343
15	Meşrubat/Meyvesuyu (Kg)	n.a	n.a	325.241	341.875	0
16	VODKA (Lt)	245.767	158.489	377.620	234.911	54
17	VİSKİ (Lt)	17.418	7.140	21.567	8.358	24
18	Cin (Lt)	91.946	62.618	106.047	74.742	15
19	Likör (Lt)	n.a	n.a	111.373	60.252	0
20	Keçi Boynuzu (Öğütülmüş) (Kg)	166.802	366.000	422.166	1.093.000	153
21	Keçi Boynuzu (Bütün) (Kg)	75.593	105.000	43.820	88.520	-42
22	Keçi Boynuzu (Çekirdek) (Kg)	448.616	350.000	688.260	473.000	53
23	Tütün (Kg)	289.527	35.579	390.590	52.797	35
24	Zeytin Yağı (Lt)	19.062	12.750	42.734	16.000	124
25	Yün Yapağı (Kg)	47.784	179.880	55.637	239.610	16
26	Yumurta (Ad)	377.863	n.a	1.155.715	n.a	206
27	Kaju Cevizi (Kg)	n.a	n.a	1.451.207	132.650	0
28	Badem (Kg)	371.250	62.850	2.247.679	282.024	505
29	Çay (Kg)	261.400	64.125	72.000	18.000	-72
	Ara Toplam	85.901.701		112.839.196		31
	Diğerleri	4.772.147		2.351.472		-51
	Toplam	90.673.848		115.190.668		27
	Güney Kıbrıs'a Yapılan İhracat (*)	5.746.061		4.705.418		-18
	Genel Toplam	96.419.909		119.896.086		24

Not: (*) Güney Kıbrıs'a verilen elektrik enerjisi dahil değildir.

(n.a.) Not available (Bilgi mevcut değildir.)

Kaynak: DPÖ

<i>Tablo: 55</i>		Turizmin KKTC Ekonomisindeki Yeri		
Yıllar	Net Turizm Geliri (Milyon \$)	Dış Ticaret Açığı (Milyon \$)	Dış Ticaret Açığını Karşılama Oranı (%)	
2002	114,1	-264,2	43,2	
2003	178,8	-427,0	41,39	
2004	288,3	-791,1	36,4	
2005	328,8	-1.187,4	28,0	
2006	303,2	-1.308,1	23,2	
2007	381,0	1.455,5	26,2	
2008	383,7	1.597,1	24,0	
2009	390,7	1.255,1	31,1	
2010	405,8	-1.415,1	26,9	

Kaynak: DPÖ

Yıllar	Ercan				Girne				Gazimağusa				Toplam			
	T.C.	Yabancı	KKTC	Toplam	T.C.	Yabancı	KKTC	Toplam	T.C.	Yabancı	KKTC	Toplam	T.C.	Yabancı	KKTC	Toplam
2007	508.598	149.733	182.831	841.162	102.232	5.405	10.585	118.222	23.750	1.318	3.301	28.369	634.580	156.456	196.717	987.753
2008	543.370	149.265	186.862	879.497	86.853	6.623	10.201	103.677	20.182	2.389	3.011	25.582	650.405	158.277	200.074	1.008.756
2009	558.046	153.290	193.481	904.817	63.709	6.529	9.126	79.364	16.945	1.857	2.612	21.414	638.700	161.676	205.219	1.005.595
2010	664.257	152.290	203.835	1.020.382	63.732	7.074	10.653	81.459	13.936	1.101	2.362	17.399	741.925	160.465	216.850	1.119.240
2011	739.337	212.590	219.292	1.171.199	51.063	7.487	9.092	67.642	10.926	686	1.811	13.423	801.326	220.763	230.175	1.252.264

Kaynak: Polis Genel Müdürlüğü

Yıllar	KKTC'ye Hava ve Deniz Limanlarından Gelen Yolcuların Ulaşım Tercihlerine Göre Dağılımı											
	T.C. Vatandaşı			Yabancı			KKTC Vatandaşı			Toplam		
	Hava	Deniz	Toplam	Hava	Deniz	Toplam	Hava	Deniz	Toplam	Hava	Deniz	Toplam
2003	195.009	145.074	340.083	122.505	7.279	129.784	92.628	27.054	119.682	410.142	179.407	589.549
2004	242.778	191.966	434.744	157.097	7.171	164.268	109.626	25.260	134.886	509.501	224.397	733.898
2005	295.632	192.391	488.023	158.411	6.345	164.756	131.604	21.200	152.804	585.647	219.936	805.583
2006	414.247	158.386	572.633	137.497	5.619	143.116	161.392	16.843	178.235	713.136	180.848	893.984
2007	508.598	125.982	634.580	149.733	6.723	156.456	182.931	13.886	196.717	841.162	146.591	987.753
2008	543.370	107.035	650.405	149.265	9.012	158.277	186.862	13.212	200.074	879.497	129.259	1.008.756
2009	558.046	80.654	638.700	153.290	8.386	161.676	193.481	11.738	205.219	904.817	100.778	1.005.595
2010	664.257	77.668	741.925	152.290	8.175	160.465	203.835	13.015	216.850	1.020.382	98.858	1.119.240
2011	739.337	61.989	801.326	212.590	8.173	220.763	219.272	10.903	230.175	1.171.199	81.065	1.252.264

Kaynak: Polis Genel Müdürlüğü

Tablo: 58

Turistik Konaklama Tesis Sayısı ve Yatak Kapasitesinin Yıllara ve Sınıflara Göre Dağılımı

Yıllar	Otel																II. Sınıf Tatil Köyü		Turistik Bangalov		Yöresel Ev		Turistik Pansiyon		Sınıf Belirlenmeyen /Kapalı		Toplam			
	5 Yıldızlı		4 Yıldızlı		3 Yıldızlı		2 Yıldızlı		1 Yıldızlı		Özel Belgeli		Butik		Apart		Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı		
	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı														
2003	6	2.320	8	1.962	28	3.666	32	2.064	41	1.538	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	115	11.550
2004	5	2.212	9	2.272	28	3.782	32	2.084	42	1.576	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	116	11.926
2005	7	3.644	7	1.850	28	3.162	31	1.986	44	1.747	1	34	-	-	1	162	1	198	1	56	-	-	-	-	-	-	-	121	12.839	
2006	7	3.644	6	1.584	18	2.227	10	538	24	866	1	34	1	42	9	548	6	1.005	33	1.868	1	24	-	-	11	1.073	127	13.453		
2007	11	6.274	6	1.536	17	2.183	15	979	23	785	1	34	1	42	7	416	6	1.005	31	1.706	1	24	-	-	11	848	130	15.832		
2008	12	6.530	6	1.536	17	2.225	17	1.183	19	573	1	34	1	42	6	396	6	1.005	33	1.892	1	24	-	-	-	-	119	15.440		
2009	12	6.712	6	1.644	16	2.045	19	1.361	19	581	1	34	1	42	6	396	6	1.005	32	1.851	1	34	-	-	-	-	119	15.705		
2010	13	7.712	6	1.644	15	1.959	20	1.435	19	581	1	34	2	138	6	396	6	1.045	32	1.885	1	34	6	84	-	-	127	16.947		
2011	14	9.302	6	1.704	15	2.211	22	1.588	19	583	1	34	2	214	7	456	6	1.045	32	1.881	1	34	9	110	-	-	134	19.162		

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Tablo: 59	Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı			
	2008	2009	2010	2011
	Kişi Sayısı	Kişi Sayısı	Kişi Sayısı	Kişi Sayısı
İngiltere	60.997	68.057	58.347	67.772
Almanya	11.977	7.586	10.755	20.774
İran	1.037	1.731	2.851	10.178
Belçika	155	245	226	2.818
İsveç	315	627	761	892
Hollanda	337	295	5.669	10.672
Suriye	2.019	1.597	1.336	1.189
İtalya	1.163	7.309	5.547	8.223
İsrail	5.678	6.891	3.191	3.766
Diğer	19.935	19.880	19.660	30.097
Toplam Yabancı	103.613	114.218	108.343	156.381
KKTC	57.270	55.440	52.653	45.243
Türkiye	317.509	304.942	336.240	393.238
Genel Toplam	478.392	474.600	497.236	594.862

Kaynak: DPÖ

Notlar

Para Arzı

En geniş anlamıyla ‘Para Arzı’; bir ekonomide belirli bir anda dolanımda bulunan ve para olarak kullanılan araçların toplamını ifade etmektedir. Ülkeden ülkeye veya zaman içerisinde farklılık gösterse de ‘para arzı’ likidite derecelerine göre; M1 (Dar Para Arzı), M2 (Ara Para Arzı) ve M3 (Geniş Para Arzı) şeklinde tanımlanmakta ve aşağıdaki şekilde hesaplanmaktadır.

$$M1 = \text{Dolaşımdaki Para} + \text{Bankalardaki Vadesiz Mevduat} + \text{KKTCMB'deki Mevduat}$$

$$M2 = M1 + \text{Bankalardaki Vadeli Mevduat}$$

$$M3 = M2 + \text{Bankalardaki Resmi Mevduat} + \text{KKTCMB'deki Diğer Mevduat}$$

Mevduat ve Kredi

Bülten’de yer alan mevduat ve kredi kalemi toplamları ‘KKTC Bankalar Tek Düzen Hesap Planı’ndaki tanımlara göre hazırlanmıştır.

Banka

Şirketler Yasası ve 39/2001 sayılı ‘KKTC Bankalar Yasası’ altında kurulan bankalar ile yabancı bankaların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde açılan şubelerini anlatır. Halen KKTC’de faaliyet gösteren toplam 22 mevduat bankası bulunmaktadır.

Bankacılık Sektörü

Yukarıda tanımlanan bankalardan oluşan sektörü ifade etmektedir. Tanıma uygun 22 bankanın haricindeki her türlü finansal kuruluş sektörün dışında tutulmuştur.

Bankacılık Sektörü Parasal Verileri

Sektöre ait parasal büyüklükler, bankaların KKTC Merkez Bankası’na göndermiş oldukları geçici bilançolardan derlenmiştir. Söz konusu bilançolar her takvim ayının son günü itibarıyla hazırlanmakta ve bankaların o gün itibarıyla bilanço durumlarını göstermektedir. Ancak, Merkez Bankası yapacağı incelemeler neticesinde, bu bilançoların bazı kalemlerinde düzeltmeler talep edebileceğinden dolayı bu bilançolar ‘Geçici’ olarak kabul edilmektedir.

Dönüşüm Metodu

Bülten’de yabancı para miktarının Türk Lirası karşılıkları hesaplanırken Bankamızın gösterge niteliğinde belirlediği günlük döviz kurları kullanılmaktadır. Söz konusu dönüştürme, ilgili yabancı para birimine ait ‘Döviz Alış Kuru’ kullanılmak suretiyle yapılmaktadır.

Bültenle İlgili Diğer Hususlar

Bülten’de bankacılıkla ilgili veriler, genellikle aylık, üç aylık ve yıllık bazda düzenlenmiştir. Bankacılık sektörü ile ilgili söz konusu aylık veriler, aynı zamanda Bankamızın resmi internet sitesinde (www.kkctmerkezbankasi.org) yayınlanmaktadır.

Bankacılık verileri geçici bilançolardan derlendiğinden dolayı, Bankamız söz konusu mali verilerin doğruluğunu garanti etmemekte ve tamamen bilgi amaçlı yayınlanan bu verilerle ilgili hiçbir sorumluluk üstlenmemektedir. Ayrıca Bankamız, söz konusu verilerde önceden haber vermeden kısmen veya tamamen değişiklik/düzeltilme yapma hakkını saklı tutmaktadır. Bu nedenle, Bülten’de yer alan dönemsel bir bilgi, önceki veya sonraki bültenlerde çeşitli sebeplerle meydana gelecek güncellemeler sonucunda değişikliğe uğrayabilir.